

**የሮሜ መልእክት
ት. መ. ማ.**

ክፍል 2

ጽሑፍ፡ በእስቲፊስ እስትራውስ

ትርጉም፡ በጌቱ ግዛው

እርማት፡ በኃይሌ ጀናይና ግርማዊ

ትምህርት	11	ሮሜ 8: 18-39	. . .	1
ትምህርት	12	ሮሜ 9: 1-29	. . .	29
ትምህርት	13	ሮሜ 9: 30-10: 21	. .	61
ትምህርት	14	ሮሜ 11: 1-36	. . .	91
ትምህርት	15	ሮሜ 12: 1-8	. . .	122
ትምህርት	16	ሮሜ 12: 9-21	. . .	155
ትምህርት	17	ሮሜ 13: 1-14	. . .	182
ትምህርት	18	ሮሜ 14: 1-23	. . .	207
ትምህርት	19	ሮሜ 15: 1-33	. . .	234
ትምህርት	20	ሮሜ 16: 1-27 እና ክለሳ		264

የሮሜ መልእክት ንድፈ አሳብ

1. መግቢያ፡- ሐዋርያው ጳውሎስ ሊሰብከው የተጠራበትን አሁን ደግሞ በሮም ሊሰብከው አየጓጓለት ያለውን የክርስቶስን ወንጌል ትምክህቱን ያደርጋል (1: 1-17)
 - ሀ. ጳውሎስ ታላቁን ወንጌል ለመሰበክ የመለየት ታላቅ ጥሪ ነበረው (1: 1-7)።
 - ለ. ጳውሎስ አግዚአብሔርን ስለ ሮም ክርስቲያኖች ያመሰግናል፤ ደግሞም የረጅም ጊዜ ፍላጎቱ በመሆኑ ሲጸልይበት የነበረውን ነገር ያካፍላቸዋል። ይህም፡- አሁን ሊፈጸም ያለው፣ ለወንጌል አገልግሎት፣ አርስ በአርስ ለመተናነጽና እነርሱን ለመጎበኘት ነው (1: 8-15)።
 - ሐ. ጳውሎስ በወንጌል አያፍርም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር እርሱ ጻድቅ ስለሆነ ሰዎችን በአምነት ጻድቅ የሚልበት መንገድ በወንጌል ተገልጧልና ነው (1: 16-17)።
2. ሰው ሁሉ ኃጢአትን ስለሠራ ማንም ሰው የሕግን ሥራ በመፈጸም ጻድቅ ሊባል አይችልም (1: 18-3: 20)።
 - ሀ. ሰዎች ሁሉ ስለ እግዚአብሔር የሚያውቁትን ነገር ቸል ስላሉና በራሳቸው መንገድ ስለሄዱ በእግዚአብሔር ቁጣ ሥር ናቸው (1: 18-32)።
 - ለ. አይሁዶችም ሆኑ ጥሩ ሥነ-ምግባር ያላቸው ሰዎች ቢሆኑም አንኳ፣ በኃጢአት ሥልጣን ሥር ስለሆኑ ማንም ሰው ሕግን በመጠበቅ ሊጸድቅ አለመቻሉ ያመለክታቸዋል (2: 1-3: 20)።
 - 1) እግዚአብሔር በሰዎች ላይ በሚሰጠው ፍርድ ትክክለኛና ጨርሶ የማያደላ ነው (2: 1-6)።
 - 2) የእግዚአብሔርን ሕግ ተላልፈዋልና አይሁዶችም ሆኑ፣ ጥሩ ሥነ-ምግባር ያላቸው ሰዎች፣ ሃይማኖታዊ ዕድላቸውም ሆነ፣ የሚፈጽሙት ሥርዓት ሊያድናቸው አይችልም (2: 17-29)።

- 3) ሕግን በመተላለፋቸው ምክንያት እግዚአብሔር በአይሁዶች ፈረደ ማለት ረስቶአቸዋል፤ ታማኝ አልሆነላቸውም ወይም በፍርዱ ትክክለኛ አይደለም ማለት አይደለም (3: 1-8)።
 - 4) ብሉይ ኪዳን እንደሚለው፡ - ሰዎች ሁሉ (አይሁድም ሆኑ አሕዛብ) ኃጢአትን ስላደረጉ የእግዚአብሔር ቁጣ ይገባቸዋል። እንዲያውም የሕጉ አውነተኛው ዓላማ፡ - ሕግን በመጠበቅ ማንም ሰው ሊጻድቅ አለመቻሉን ማሳሰብ ነው (3: 9-20)።
3. በብሉይ ኪዳን ዘመን እንዳደረገው፡ ዛሬም እግዚአብሔር በሕግ ሥራ ላይሆን በእርሱ የሚትታመኑትን ሁሉ ጻድቃን ይላቸዋል (3: 20-4: 25)።
- ሀ. በክርስቶስ ደም በኩል በተገኘው መዋጀት የሕግን ሥራ በመታዘዝ ላይሆን በእርሱ የሚያምኑትን ሁሉ እግዚአብሔር በጽድቁ ጻድቃን ስለሚላቸው መመካት አይቻልም (3: 21-32)።
- ለ. ከሕግ ሥራዎች ውጭ በእምነት ብቻ እግዚአብሔር ሰውን ጻድቅ እንደሚል የአብርሃም ሕይወት መግለጫ ነው (4: 1-25)።
- 1) አብርሃም በእምነት ብቻ ጻድቅ ተባለ፤ ዳዊትም በዚህ ነፃ ይቅርታ በኩል ሐሴት አደረገ (4: 1-8)።
 - 2) እግዚአብሔር አብርሃምን ጻድቅ ያለው ስለተገረዘ አይደለም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ጻድቅ ያለው ከመገረዙ እጅግ ቀደም ብሎ ነው። የእግዚአብሔር በረከቶች የሚገኙት ከግዝረት ውጭ ነው (4: 9-12)።
 - 3) አብርሃምና ለአብርሃም የተገባው የተስፋ ቃል ተካፋዮች የሆኑ ሁሉ የተስፋ ቃል ኪዳንን የተቀበሉት በእምነታቸው ምክንያት እንጂ በሕግ ሥራ አይደለም (4: 12-13)።
 - 4) አብርሃም የማይቻለውን ነገር እግዚአብሔር እንደሚችል በማመኑ እግዚአብሔር ጻድቅ እንዳለው ዛሬም የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤን ለደኅንነታቸው የሚታመኑ ሰዎችን እግዚአብሔር ጻድቃን ይላቸዋል (4: 18-25)።
4. አማኞች በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን በመባላቸው ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን፣ አዲስ ሕይወትን፣ ከሕግ ነፃ መሆንንና ርስታቸውን

- እርግጠኛ የሚያደርግላቸውን መንፈስ ቅዱስን ተቀብለዋል (5: 1-8: 39)።
- ሀ. እግዚአብሔር ጻድቃን ያላቸው ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምና የዘላለም ሕይወት እርግጠኛነት አላቸው (5: 1-21)።
- 1) እግዚአብሔር አንድን ሰው ጻድቅ ሲለው፣ ያሰው ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምንና ከእግዚአብሔር ቁጣ የመዳን እርግጠኛ ተስፋ አለው (5: 1-11)።
 - 2) የክርስቶስ ብቸኛ የጸጋ ሥራ በእርሱ የሆኑትን ሁሉ ወደ ዘላለም ሕይወት ጽድቅ እንደሚመራቸው የተረጋገጠ ነው። ይህም ሥራ ወደ ኃጢአትና ወደ ሞት ከሚመራው ከአዳም የኃጢአት ሥራ ጋር የሚወዳደር ነው (5: 12-21)።
- ለ. ጻድቅ የሆነ ሰው አዲስ ጌታ ያለው አዲስ ሰው በመሆኑ፣ ወደ እርጌው (የቀድሞው) ሕይወት መመለስ የለበትም (6: 1-23)።
- 1) በኃጢአት መኖር ለጸደቁ ሰዎች የማይታሰብ ነገር ነው። ምክንያቱም እነርሱ ለኃጢአት የሞቱና ለጽድቅ በክርስቶስ ሕያዋን የሆኑ ናቸው (6: 1-14)።
 - 2) በኃጢአት መኖር ለጸደቁ ሰዎች የማይታሰብ ነው፤ ምክንያቱም ይህ የኃጢአት ባሪያ ወደ መሆንና የኃጢአት ደመወዝ ወደ ሆነው ሞት የሚመራ ነውና (6: 15-23)።
- ሐ. አማኞች ከሕግ ነፃ ቢሆኑም እንኳ በሕግ ከሚነሳሳው ከኃጢአት ጋር ከሚደረግ ትግል ግን ነፃ አይደሉም (7: 1-25)።
- 1) ከክርስቶስ ጋር ሰንሞት የምንሞተው ለሕግም ስለሆነ፣ ከእንግዲህ ለሕግ እንገዛም (7: 1-6)።
 - 2) ሰዎች ምን ያህል ጥፋተኞች እንደሆኑ የሚያሳይ ሆኖ ፈተናን ለመጨመር የኃጢአት መጠቀሚያ ቢሆንም፣ መልካም የሆነው ሕግ ለኃጢአት ወይም ለሞት ተጠያቂ አይደለም (7: 7-13)።
 - 3) አያንዳንዱ አማኝ በሕይወት ዘመኑ በሁሉ ኃይለኛ ከሆነው ከኃጢአት ተፈጥሮው ጋር በጦርነት ይቀጥላል (7: 14-25)።
- መ. እግዚአብሔር ለአማኞች አዲስ ሕይወትን እንዲኖሩ የሚረዳቸው መንፈስ ቅዱስንና የተረጋገጠ ርስትን ለጥቶአቸዋል (8: 1-39)።

1) በክርስቶስ ሥራ ምክንያት መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ሕይወት ውስጥ ስለሚኖርና እርሱም የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል አድርጎ ዘላለማዊ ርስትን ስለ ሰጣቸው በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ሥር መኖር አለባቸው (8: 1-17)።

1.1) እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል በፈጸመው ሥራ፣ አማኞች ከሕግ ሥራ ኩነት ነፃ ሆነው በመንፈስ ቅዱስ ነፃ ወደሆነ ሕይወት መጥተዋል (8: 1-4)።

1.2) የሰው ሕይወት የአኗኗር ዘይቤ በአስተሳሰቡ ቁጥጥር ሥር ነው። አእምሮው በኃጢአታዊ ተፈጥሮ ቁጥጥር ሥር ከሆነ፣ ወደ ሞት ሊመራው የሚችለውን የኃጢአት ተግባር ይፈጽማል። አእምሮው በመንፈስ ቁጥጥር ሥር ከሆነ ግን ወደ ሕይወትና ስላም የሚመራ ተግባር ይፈጽማል (8: 5-8)።

1.3) የክርስቶስ የሆኑ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ ሕያው መንፈስና ትንሣኤ በውስጣቸው ያኖራል (8: 9-11)።

1.4) ክርስቲያኖች ኃጢአት የሥጋና የሞት መንገድ ስለሆነ እንዲተዉት ሲታዘዙ፣ የሕይወት መንገድ በሆነው መንፈስ እንዲኖሩ ታዘዋል (8: 12-13)።

1.5) መንፈስ ቅዱስ ለአማኞች የእግዚአብሔር ልጆችና ወራሾች የመሆን በረከትን ስጥቶአቸዋል (8: 14-17)።

2. እግዚአብሔር ለአማኞች ባደረገውና እያደረገ ባለው ነገር ምክንያት በአሁኑ ጊዜ ያለበትን ሥቃይና መቃተት ወደፊት በሚመጣ ክብር እንደሚለውጥላቸው የተረጋገጠ ነው (8: 18-39)።

2.1) የአማኝ የወደፊት ክብር በአሁን ጊዜ ከሚቀበለው መከራ እጅግ የሚበልጥ ይሆናል (8: 18)።

2.2) ፍጥረት በኃጢአት እርግማን ምክንያት በሥቃይ ውስጥ ትገኛለች (8: 19-22)።

2.3) አማኞች በኃጢአት እርግማን ምክንያት መከራ እየተቀበሉ ነው (8: 23-25)።

2.4) አማኞች በመከራ ውስጥ በሚሆኑበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይጸልያላቸዋል (8: 26-27)።

2.5) እግዚአብሔር የዚህ ዘመን መከራን ወደፊት በሚመጣ ክብር ይለውጠዋል (8: 28-30)።

2.6) መከራቸው ምንም ዓይነት አስቸጋሪ ይሁን እግዚአብሔር ልጆቹን ጨርሶ አይተውም፤ ነገር ግን የወደፊት ክብራቸውን ያለጥርጥር ያጎናፅፋቸዋል (8: 31-39)።

5. እግዚአብሔር በምሕረቱ ለእሥራኤል የገባውን ቃል ኪዳን ይጠብቃል (9: 1-11: 36)።

ሀ. የድሮዋ አስራኤል መመረጥ፣ የአብራሃም ዘር የሆኑ ሁሉ የእግዚአብሔር የደኅንነት ምሕረትን ለመቀበል ባይመረጡም እንኳ የእግዚአብሔር ቃል የተሻረ አይደለም (9: 1-29)።

1) የእግዚአብሔር «ምርጥ ሕዝብ» የሆኑት አስራኤላውያን የደኅንነት መንገድ እምቢ በማለታቸው ጳውሎስ እጅግ አዝናል (9: 1-5)።

2) የአስራኤል ሕዝብ አሁን ያሳየው እምቢተኝነት በብሉይ ኪዳን የነበረውን ዓይነት ይመስላል። የአብርሃም ዘሮች፣ በሥጋ የእርሱ ዘር በመሆናቸው ወይም በመልካም ሥራቸው ምክንያት የተሰፋ ቃሉን የመቀበል ዋስትና የላቸውም። የተሰፋ ቃል ልጅ አድርጎ እግዚአብሔር የመረጣቸው ብቻ እውነተኞቹ የአብርሃም ልጆች ናቸው (9: 6-13)።

2.1) በሥጋ መወለድ ወይም ቤተሰብነት ማንንም ሰው የእግዚአብሔር ልጅ አያደርግም (9: 6-9)።

2.2) መልካም ሥራ ማንንም ሰው የእግዚአብሔር ልጅ አያደርግም (9: 10-13)።

3) ሉዓላዊ የሆነው ፈጣሪ እግዚአብሔር እንደ ፈቃዱ ተግባሩን መፈጸም መብቱ ስለሆነ፣ ያለማቋረጥ የሚያድን ምሕረቱን ይገልጣል (9: 14-29)።

3.1) የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረቱ ብቻ ያድናል። እግዚአብሔርም ሉዓላዊ የሆነ የማዳን ኃይሉን እልክኛ በሆኑ በኩል እንኳ ይገልጻል (9: 14-18)።

3.2) እጅግ ጥበበኛ የሆነና እጅግ ኃይለኛ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር ምሕረቱን እንደፈቀደ ማድረግ መብቱ ነው (9: 19-21)።

3.2) እጅግ ጥበበኛ የሆነና እጅግ ኃይለኛ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር ምሕረቱን እንደፈቀደ ማድረግ መብቱ ነው (9:19-21)።

4) እግዚአብሔር ምሕረቱን ለሌሎች ለመግለጥ ብሎ ለወንጌል ተገቢውን ምላሽ የማይሰጡ ሰዎችን ይታገሣል። ብሉይ ኪዳንም እግዚአብሔር ይህንን አሕዛብንና እይሁድን ለማዳን እንዳደረገ ያረጋግጣል (9:22-29)።

ለ. የእሁድ እስራኤል እምቢተኝነት፡- ሕዝበ እስራኤል በገዛ ፈቃዳቸው የእግዚአብሔርን የደኅንነት መንገድ እንቀበልም በክርስቶስ አናምንም በማለታቸውና የራሳችን የደኅንነት መንገድ እንሻለን በማለታቸው ምክንያት የእግዚአብሔር ቃል የተሻረ አይደለም (9:30-10:21)።

1) የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል ብዙ አሕዛብ ሊቀበሉት፣ ብዙ አይሁዶች ሳይቀበሉት የቀሩት እስራኤል በሥራ የሚገኝ ጽድቅን ስለ ፈልገችና በክርስቶስ ስለ ተስናከለች ነው (9:30-33)።

2) እስራኤል እጥብቃ የምትፈልገው በሥራ የሚገኘው ጽድቅ የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ አይደለም (10:1-4)።

3) በሕግ ጽድቅን ማግኘት የማይቻል ነው፤ ነገር ግን በእምነት ጽድቅን ማግኘት በቀላሉ የሚቻል ነው። እንደ ሰው በቀላሉ በጌታ ሊደገፍና ስሙን ሊጠራ ብቻ ይገባል (10:5-13)።

4) የጌታን ስም ለመጥራት እንደ ሰው በወንጌል ስባኪ የሚሰበክውን መልካሙን የምሥራች ቃል መስማት እለበት (10:14-15)።

5) ከእስራኤላውያን መካከል አብዛኞቹ ግልጥ የሆነውን መልእክት ቢሰሙም አንኳ ለማመን ግን ፈቃደኞች አልሆኑም (10:16-21)።

ሐ. የወደፊቷ እስራኤል ደኅንነት፡- የእግዚአብሔር የተስፋ ቃልና ምሕረት ጨርሶ አይሻርም (11:1-36)።

1) የእግዚአብሔርን ጸጋ የተቀበሉ እንዳንድ እስራኤላውያን ስላሉ፣ የእግዚአብሔር ቃል እንዳልተሻረ እናያለን (11:1-10)።

2) የእስራኤል እምቢተኝነት የአሕዛብን ደኅንነት ስላስከተለ የእግዚአብሔር ቃል እንዳልተሻረ እናያለን (11:11-24)።

3) ወደፊት እስራኤላውያን ሁሉ ስለሚድኑ፣ የእግዚአብሔር ቃል እንዳልተሻረ እናያለን (11:25-32)።

4) የሰዎችን እያያዝ ጥበቡን ስንመለከት፣ እግዚአብሔር ከማስተዋል ዓቅማችን በላይ እንደሆነና ክብር እንደሚገባው ያሳየናል (11:33-36)።

6. እግዚአብሔር ጻድቃን ናችሁ ያላቸው ሰዎች ሕይወታቸውን በሙሉ ለእርሱ መስጠት እለባቸው (12:1-15:13)።

ሀ. ማጠቃለያ፡- አማኞች፣ እግዚአብሔር እነርሱን ለማዳን ባደረገላቸው ነገሮች ሁሉ ምክንያት የዚህን ዓለም እኗኗር ከመከተል ይልቅ ሕይወታቸውን ለጌታቸው በመስጠት የእርሱን ፈቃድ ለማድረግ መለወጥ እለባቸው (12:1-2)።

ለ. አማኞች፣ እግዚአብሔር የሰጣቸውን መንፈሳዊ ስጦታ ለመላው እካል ጥቅም ይሆን ዘንድ በትሕትና ሊጠቀሙበት ይገባል (12:3-8)።

ሐ. ግብዝነት የሌለውን ፍቅር ለሚያምኑና ለማያምኑ ሰዎች አላዩ (12:9-21)።

መ. ክርስቲያኖች በመንግሥት ሥልጣን ላይ ላሉ ሰዎች ሊገዙ ይገባል፤ ምክንያቱም እነርሱ በእግዚአብሔር የተሾሙና እርሱን የሚያገለግሉ ናቸው (13:1-7)።

ሠ. ክርስቲያኖች ሰዎችን ሁሉ ሊወዱ ይገባል፤ እነርሱን በመውደድ ክርስቲያናዊ ኃላፊነታቸው የሚጠይቅባቸውን ባሕርይ ያሟላሉ (13:8-10)።

ረ. በጌታ መምጣት ምክንያት አማኞች በዓለም የእኗኗር ዘይቤና በጌታ መንገድ መካከል ያለውን ልዩነትና ግጭት ለማወቅ ጉቁ መሆን እለባቸው። በዚህም የዓለምን የእኗኗር ዘይቤ እየፍቁ በሚያደርጉት ነገር ሁሉ የበለጠ ክርስቶስን እየመስሉ ሊመጡ ይገባል (13:11-14)።

ሰ. አማኞች ወደሚያጠያይቁ ነገሮች ላይ ሲደርሱ፣ ክርስቶስ ለእነርሱ እንዳደረገው እኅቶቻቸውንና ወንድሞቻቸውን ከራሳቸው ሊያስቀድሙ ይገባል (14:1-15:12)።

- 1) በላያቸው ላይ ያለ አለቃ ጌታ እንጂ ሰው ሰላልሆነ አማኞች እርስ በእርሳቸው ሊቀበቡ እንጂ አንዱ በሌላው ላይ ሊፈርድ አይገባም (14: 14)።
- 2) አማኞች ሁሉ ስለሠሩት ስለራሳቸው ሥራ በክርስቶስ የፍርድ ወንበር ፊት መልስ ስለሚሰጡ፣ የሚሠሩትን ሥራ ሁሉ ለእግዚአብሔር የሚሆን እንጂ ኃጢአት እንዳልሆነ በአእምሮአቸው ያመኑበት መሆን አለበት (14: 5-11)።
- 3) ሌሎች ክርስቲያኖች በኃጢአት እንዳይወድቁ ክርስቲያን ነፃነቱን መገደብ አለበት (14: 13-18)።
- 4) ሌሎችን ወደ ኃጢአት ከመምራት ይልቅ፣ አንድ አማኝ ሰላምንና መነቃቃትን የሚያመጡ ነገሮችን በማድረግ ስለራሱ ነፃነት ያለውን እምነት በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል መያዝ አለበት (14: 19-23)።
- 5) ክርስቲያኖች የራሳቸውን መብት በመተው የሌሎችን መንፈሳዊ ፍላጎት ለማርካት ሲሉ የክርስቶስን ምሳሌነት መከተል አለባቸው (15: 1-6)።
- 6) በመካከላቸው ትልቅ ልዩነት ቢኖርም፣ አማኞች ሌሎችን ለመቀበልና ለማገልገል የክርስቶስን ምሳሌነት መከተል አልባቸው (15: 7-12)።
- 7) ጳውሎስ፣ አማኞች በክርስትና ሕይወታቸው ደስታና ሰላም ይሞሉና መንፈስ ቅዱስም በእግዚአብሔር ተስፋ ይሞላቸው ዘንድ ጸለየ (15: 13)።
7. የመልእክቱ ዓላማ፡- ጳውሎስ ይህንን መልእክት የጻፈው፣ ከዚህ በፊት ነግሮአቸው ለማያውቅ አሕዛብ፣ ወንጌሉን ለማብራራትና እርሱ በኢየሩሳሌም ስለሚያደርገው የአጭር ጊዜ ቆይታ እንዲጸልዩለት ለማበረታታት ብሎ ነው (15: 14-33)።
- ሀ. ጳውሎስ በሮም ክርስቲያኖች መንፈሳዊ ብስለት ሳይገደው በግልጽ ለእነርሱ የጻፈበት ምክንያት ሮምን ለመጎብኘት ያልቻለው በምሥራቅ ሜዲቴራኒያን ተጠምዶበት የነበረው ወንጌልን ለአሕዛብ የማካፈል ጥሪ ነበረ (15: 14-22)።

- ለ. ጳውሎስ አሁን አዲስ አገልግሎት ለመጀመር አቅዷል። እግረ መንገዱንም ሮምን ለመጎብኘት አስቧል። ከዚህ ሁሉ በፊት ግን የሮም ክርስቲያኖችን በጉዳዩ እንዲጸልዩለት የጠየቀበትን ለኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን የሰበሰበውን የስጦታ ገንዘብ ወደ ኢየሩሳሌም ለማድረስ ነበር (15: 23-33)።
8. ማጠቃለያ፡- ጳውሎስ የግል ስላምታውንና ምስጋናን ያስተላልፋል፤ ቤተ ክርስቲያንን የሚከፋፍሉትንም ያስጠነቅቃል፤ ወንጌልን የገለጠውን እግዚአብሔርን ያመሰግናል (16: 1-27)።
- ሀ. በሮም ላለች ቤተ ክርስቲያን ስላምታውንና ምስጋናውን ያስተላልፋል (16: 1-16)።
- ለ. በሚያታልል ንግግራቸው ለጥቅማቸው ብለው ወደ ሮም ቤተ ክርስቲያን በመምጣት የሚከፋፍሉትን ሰዎች ያስጠነቅቃል (16: 17-20)።
- ሐ. ከጳውሎስ ጋር አብረው በቆሮንቶስ የሚያገለግሉ ሰዎች ለሮም አማኞች ስላምታ ያቀርባሉ (16: 21-23)።
- መ. ጳውሎስ መልእክቱን ለአንባቢዎቹ የእግዚአብሔርን ጸጋ በመመኘትና ወንጌልን የገለጠውን እግዚአብሔርን በማመስገን ያጠቃልላል (16: 24-27)።

አንደኛ ቀን:

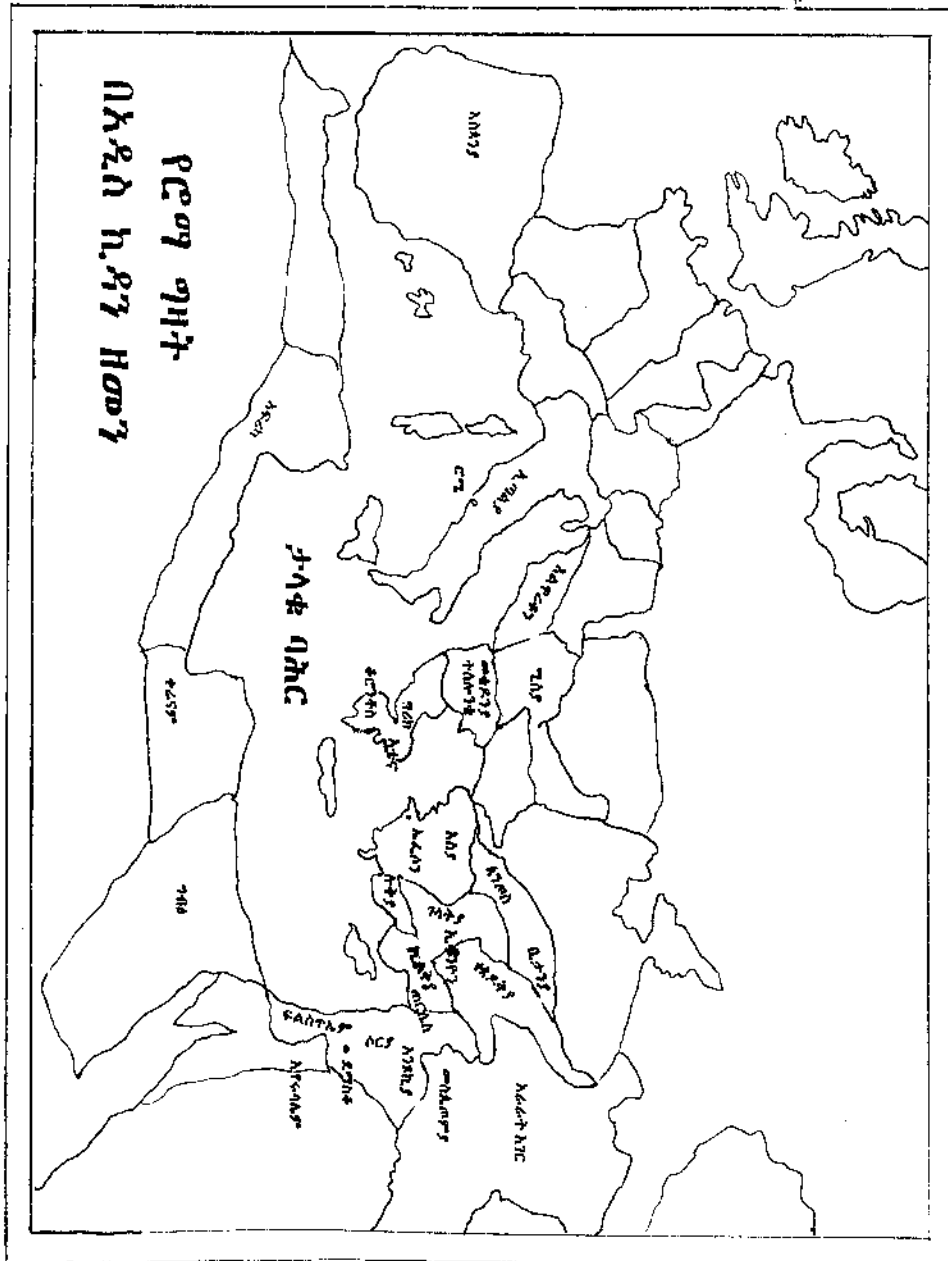
ሮሜ 8: 18-22

ሮሜ ምዕ. 5-8 በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካሉ በጣም የበለጸገ አሳብ ካላቸው ክፍሎች አንዱ ነው። በዚህ ቦታ ጳውሎስ እማኞች በእግዚአብሔር ፊት ጸድቃን በመሆናቸው ምክንያት ስለሚያገኙት በረከት ይናገራል። ከሮሜ 5-7 ከእግዚአብሔር ጋር ስላም የመሆን፣ የአዲስ ሕይወትና ክሕንዓት የመሆን በረከት ተገልጿል። በሮሜ 8: 1-17 ደግሞ እማኝ የሚቀበለው ሌላ በረከት የሆነውን፣ በእያንዳንዱ እማኝ ሕይወት ውስጥ በመኖር አዲስ ሕይወትን ለመኖር እንዲችል የሚያደርገውን የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ጳውሎስ ገልጾታል። በሮሜ 8: 14-17 ጳውሎስ የመንፈስ ቅዱስ አንዱ ሥራ እማኞችን በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ልጆች እንዲሆኑ በማድረግ፣ በዚህ ሕይወት መከራ ቢቀበሉም እንኳ በሚቀጥለው ሕይወት የዘላለም ርስት እንደሚያገኙ ማረጋገጥ መሆኑን ይገልጻል። አሁን ደግሞ በሮሜ 8: 18-39 በዚህ በክርስቲያን መከራና በሚወርሰው የዘላለም ሕይወት ከብር መካከል ያለውን ግንኙነት በጥልቀት ይተነትናል። በእማኞች ሕይወት ውስጥ ያለውን የመንፈስ ቅዱስ በረከት አሁን መከራ መቀበላቸው የግድ ቢሆንም፣ የወደፊት ክብራቸው የተረጋገጠ መሆኑን ያሳያል።

ብዙ ጊዜ እማኞች መከራ ሊቀበሉ ተስፋ ይቆርጣሉ። እግዚአብሔር ለእነርሱ ያለውን ፍቅር ሊጠራጠሩም ይችላሉ። በእግዚአብሔር ላይ መታመን ከእንግዲህ ለስፈላጊ ይሆንን? ብለው ይጠይቃሉ። ሮሜ 8: 18-39 መከራን ለሚቀበል እማኝ በሙሉ የእግዚአብሔርን ፍቅር ዋስትናና ማበረታቻ መልእክት የሚያመጣ ነው።

1ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 8: 18-39 እንብብ። አሁን «የሚታትቱ» ነገሮች የትኞቹ ናቸው? የሚታትቱትስ ለምንድን ነው?

2ኛ ጥያቄ:- በዚህ ክፍል መሠረት እማኞች ወደፊት የዘላለም ሕይወትን እንደሚቀበሉ ምን ዋስትና አላቸው? ልታገኝ የቻልካቸውን ነገሮች በሙሉ ጻፍ።

3ኛ ጥያቄ:- «መከራ» ወይም «መቃተት» እና «ክብር» የሚሉትን ቃላት በመጠቀም የዚህ ክፍል ማጠቃለያ የሚሆን አንድ ዐረፍተ ነገር ጻፍ።

በመጽሐፍ ቅዱሳችን ውስጥ በጣም አበረታች ክሆኑ ክፍሎች አንዱ ሮሜ 8: 18-39 ነው። ለአማኞች ታላቅ ተስፋ የሚሰጥ ክፍል ነው። በኃጢአት ምክንያት አሁን መከራ አለ። የሰው ልጅ በሠራው ኃጢአት ምክንያት ፍጥረት ሁሉ ይቃትታል። አማኞችም በኃጢአት በወደቀ ዓለም ውስጥ ስለሚኖሩ ይቃትታሉ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር አማኞች በመከራ ውስጥ ሊሆኑ አብሮአቸው ይቆማል። በሚቀበሉት ስቃይ መንፈስ ቅዱስ ከእነርሱ ጋር ይቃትታል ደግሞም ይማልድላቸዋል። በተጨማሪም አማኞች በሚቀበሉት መከራ ሁሉ ነገሩን ወደ በጎ ለመለወጥ እግዚአብሔር በሥራ ላይ ነው። በመከራቸው ኢየሱስ ክርስቶስን እየመሰሉ እንዲሄዱ በማድረግ መከራውን ደኅንነታቸውን ፍጹም ለማድረግ ይጠቀምበታል። መከራውና ችግሩ ምንም ያህል እየጠነከረ ቢሄድ አማኞችን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለያቸው እንደማይችል ይህ ያመለክታል። በምድር ላይ ምንም ነገር ይሁን፤ እግዚአብሔር ለልጆቹ ሁሉ ዘላለማዊ ክብርን እንደሚሰጥ ቃል ገብቶአል። እግዚአብሔር ለአማኞች ባደረገውና በሚያደርገው ነገር ሁሉ ምክንያት በምድር የሚቀበሉትን መከራና መቃተት ሁሉ ወደፊት በሚገለጥ ክብር እንደሚለውጠው የተረጋገጠ ነው።

- 4ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 8: 18-22 አንብብ። አንድ ሰው በአሁን ጊዜ ያለውን መከራ አማኞች ሊቀበሉት ካለው ወደፊት ከሚገለጠው ክብር ጋር ቢያወዳድር ወደ ምን ውሳኔ ይደርሳል።
- 5ኛ ጥያቄ:- ሀ) ፍጥረታት እየጠበቁት ያለው ነገር ምንድን ነው? ለ) ይህ ማለት ምን ማለት ይመስልሃል?
- 6ኛ ጥያቄ:- ሀ) ፍጥረት ለምን ተገዝቷል? ለ) ይህ የሆነው መቼ ይመስልሃል? ሐ) ፍጥረትን የገዛው ማነው?
- 7ኛ ጥያቄ:- ፍጥረት ያለው ተስፋ ምንድን ነው?
- 8ኛ ጥያቄ:- በቁ 22 ላይ ጳውሎስ የፍጥረትን መከራና መቃተት የሚያወዳድረው ከምን ጋር ነው?

ጳውሎስ ጥቂት ቀደም ብሎ ለሮሜ አማኞች በእግዚአብሔር ቤት የእግዚአብሔር ልጆች በመሆናቸው እግዚአብሔር የባለጠግነት ርስት ወራሾች እንዳደረጋቸው ተናግሯል፤ ነገር ግን ወደ ፊት ከጌታ ኢየሱስ

ጋር የመክበርን ርስት ከመካፈል ጋር በዚህ ምድር የእርሱ መከራ ተካፋይ መሆን የማይቀር ነው። ይህ መከራ የማይቀር ቢሆንም እንኳ ሊወርሰው ከተዘጋጀው ክብር ጋር ሲወዳደር ግን በጣም ቀላል ነው።

9ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 8: 35-39 በዚህ ክፍል ጳውሎስ እያሰበ ያለው ስለ የትኛው ዓይነት መከራ ይመስልሃል?

በዚህ ክፍል ጳውሎስ የሚናገረው ስለ የትኛው ዓይነት መከራ ነው? ከቁ. 35-39 ባሉት ጥቅሶች መሠረት ጳውሎስ የሚናገረው በቅድሚያ በክርስቶስ ኢየሱስ በማመኑ ስለሚደርስበት መከራ ይመስላል። ክርስቲያኖች በእምነታቸው ምክንያት እሥር፣ ዱላና፣ ፊዝ ሊደርስባቸው ይችላል። የትምህርት ወይም የእድገት ዕድል ደግሞ ሊያጡ ይችላሉ፤ ነገር ግን ጳውሎስ ስለ ዓለም መናፍስት፣ ስለወደፊት ድርቅና ራቂትነት ሁሉ ስለሚገልጥ ምናልባት ሌሎች ዓይነት መከራዎችንም ላይጨምር እንዳልቀረ ይመስላል። አሁን በምንም ዓይነት መከራ ውስጥ ያለፉ እግዚአብሔር እንደሚወዳቸው ጳውሎስ ለአማኞች ያረጋግጣቸዋል። መከራው ከሚከተሉት ነገሮች የትኛውንም ሊሆን ይችላል:- ሥራ ማጣት፣ ረሀብ፣ ድህነት፣ በቅርብ ጓደኞች ችል መባልና የብቸኝነት ስሜት፣ ስለ ወደፊቱ ያለማወቅ ፍርሃት፣ በሽታ፣ በጣም የሚወዱትን ሰው ማጣት ወዘተ።

10ኛ ጥያቄ:- በቅርቡ በሕይወትህ ያጋጠመህ መከራ ምንድን ነው?

በምንም ዓይነት መከራ ለሚያልፍ ሰው ይህ ክፍል መልእክት አለው። ጳውሎስ የዚህ ዓለም መከራ በሙሉ ቢደመር ከክብረው ሰማያዊ ርስታችን ጋር ሲወዳደር ምንም እንዳልሆነ የሚቆጠር ነው ይላል።

በቁ. 18 ላይ የምናየው ሥዕል የሚዛን ሥዕል ነው። በሚዛኑ አንደኛው ክፍል፣ አማኞች የሚሠቃዩበት መከራ ብዙ ይመስላል። በሌላኛው የሚዛኑ ክፍል ላይ የወደፊት የመንግሥተ ሰማያት ክብር ሲደረግበት፣ ይህ እጅግ ከባድ ከመሆኑ የነተሣ ምንም መከራ አንደሌለ ሁሉ ሚዛኑ ሙሉ በሙሉ በዚህኛው አቅጣጫ ሊሆን እናያለን። የዚህ ዓለም መከራ ታላቅ ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን አማኞች ከሚወርሱት ከወደፊቱ ክብር ጋር ሲወዳደር ምንም አይደለም።

የሮሜ 8: 18 ማጠቃለያ:- የአማኝ ክብር አሁን ከሚቀበለው መከራ እጅግ የሚበልጥ ነው።

በኃጢአት እርግጥን ምክንያት የሚመጣ መከራ ሆኖት ክፍሎች አሉት። የመጀመሪያው የተፈጥሮ መከራ ነው። በሰው ልጅ ኃጢአት ምክንያት ተፈጥሮ መከራን ይቀበላል። ቁ. 20 ምን እንደሆነ ሲናገር ፍጥረት «ለባዶነት» ወይም «ለከንቱነት» ተዝ ይላል።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዘፍ. 1:31 አንብብ። እግዚአብሔር ፍጥረትን ሥራ በጠናቀቀ ጊዜ በዓለም ላይ የነበረው ሁኔታ ምን ይመስል ነበር? ለ) ዘፍ. 3:17-18 አንብብ። በአዳምና በሔዋን ኃጢአት ምክንያት በዓለም ላይ ምን ሆነ?

እግዚአብሔር ዓለምን የፈጠረው ለከብሩ ነበር። የፍጥረት መፍጠሩን ሥራ በጠናቀቀ ጊዜ ሁሉም ነገር መልካም ነበር። አዳምና ሔዋን ኃጢአት በሠሩ ጊዜ ግን በዓለም ላይ አንድ ነገር ሆነ። እግዚአብሔር ዓለምን ረገመ። ዓለም ለመኖሪያ የምትመች ፍጹም ገነት መሆኗ ቀረ። አሁን ግን እሾዝና አሜኬላ ይኖርባት ጀመረ። ተፈጥሮም በዚህ ምክንያት የተፈጠረበትን ዓላማ ከግብ ሳያደርስ ቀረ። ፍጹም መሆኑ ስለቀረ እግዚአብሔርን በሚገባ ሊያከብርና ከፍ ሊያደርግ አልቻለም። የተፈጠረበትን የእግዚአብሔር ዓላማ ለማሟላት ባለመቻሉ በባዶነት ወይም በከንቱነት የተዘዛ ሆነ። ለዚህ እርግጥን ፍጥረት እንዲዝ ያደረገው እግዚአብሔር ቢሆንም፤ እርግጥን የመጣው በሰው ልጅ ኃጢአት ነው።

አዳም ምድርን አጥፊ ለሆነው ለኃጢአት ኃይል አስገዛ። ከዚያም የሰው ልጅ ገብጋባነትና ስስታምነት ያለማቋረጥ ምድርን አያጠፋ ሄደ።

12ኛ ጥያቄ፡- ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን ምድር ያለማቋረጥ ያጠፋው አንዴት ነው?

እግዚአብሔር የሰጠውን ምድር የሰው ልጅ ማበላሸትና ማጥፋት ቀጠለ። ለዎች ብዙ የእንስሳት ዘርን በማደን ከምድር ላይ አጠፋ። አየርንና ምድርን መበክል ቀጠሉ። ለብዙ እንስሳትም መጠለያ ሆነው የነበሩትን፤ የምድርን አየር የሚያጠፋትንና የመሬትን በውኃ መታጠብ የሚከለክሉትን ደኖች መነጠሩ። በሰው ልጅ ኃጢአት ምክንያት ፍጥረት መከራን ማየት ቀጠለ። በቁ. 22 ጳውሎስ የፍጥረት መከራ አንዲት ሴት በምጥ ጊዜ የሚገጥማትን ዓይነት ሥቃይ እንደሆነ ይናገራል። አሁን ብርቁ ሥቃይና መቃተት አለ፤ ነገር ግን ይህን ሁሉ መከራ አልፎ ከብርን የተሞላ ታላቅ ተስፋ አለ። ፍጥረት የሚጠብቀው ከብር ምንድን ነው?

ጳውሎስ በሁለት መንገድ ይህንን ይገልጠዋል። በቁ 19 ፍጥረት የሚጠብቀው የእግዚአብሔርን ልጅ መገለጥ ነው ይላል።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) 1ኛ ዮሐ. 3:2 አንብብ። የእግዚአብሔር ልጆች ብንሆንም ያልተገለጠው ነገር ምንድን ነው? ለ) ወደፊትስ ምን እንመስላለን?

14ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ቆሮ. 5:4 አንብብ። አማኞች በሚሞቱበት ጊዜ ሥጋቸው ምን ይሆናል?

አማኞች በአሁኑ ጊዜም ሙሉ በሙሉ የእግዚአብሔር ልጆች ቢሆኑም እንኳ የከበረውን የመንግሥተ ሰማያት ርስት ገና አልወረሱም። ከዚህ ርስት አንዱ ከፍል የማይጠፋና የማይሞት አዲስ አካል ነው። በ2ኛ ቆሮ. 5:4 ጳውሎስ አንድ አማኝ በሚሞትበት ጊዜ «የሚሞተው በሕይወት ይዋጥ ዘንድ አለ» ይላል። ይህ ማለት፤ ይህ የሚሞተው አሮጌው ሰውነት ዘላለማዊ በሆነ ጨርሶ በማይሞት አዲስ አካል ይተካል ማለት ነው። ከአማኝ ርስት መካከል የኃጢአት ተፈጥሮው መሞት አንዱ ነው። አንድ ቀን አማኞች ሁሉ ፍጹም ይሆናሉ። በአካላቸውና በባሕሪያቸው ፍጹም ይሆናሉ። እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ይሆናሉ በማለት ጳውሎስ በአጭሩ አስቀምጦታል። ይህ ፍጹምነት በእግዚአብሔር ልጆች ውስጥ እስከ አሁን ድረስ አልተገለጠም። የሚገለጸው መቼ ነው? እያንዳንዱ አማኝ ፍጹም የሆነውን አካልና ባሕርይ ልክ በሚሞትበት ሰዓት ይቀበላል (2ኛ ቆሮ. 5:4-6)። በሕይወት የሚኖሩ አማኞች በሙሉ ዳግም ጌታ ኢየሱስ ወደዚህች ምድር በሚመለሰበት ጊዜ ወደዚህ ፍጹምነት ይገባሉ። በዚህ ዓይነት፤ አማኞች ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ፍጹም ልጆች ሆነው ይገለጣሉ። በሮሜ 8:19 ጳውሎስ የሚለው ፍጥረት ሁሉ ይህንን ስዓት በጉጉት አየጠበቀ ነው። በሮሜ 8:21 ክርስቲያኖች ሁሉ በዚህ ፍጹምነት ተጠቅሰዋል፤ የኃጢአት እርግጥን ከሰው ልጆች ላይ ይነሣል፤ ተፈጥሮ በዚያን ጊዜ ነፃ ይሆናል። ከዚህ በኋላ መበስበስ የለም። ሁሉም ነገር ፍጹም ይሆናል። የእግዚአብሔር ልጆች በሚቀበሉት ፍጹምነት የሚያገኙት ነፃነት የሚያመጣውን ደስታ ፍጥረት ሁሉ ይካፈላል።

15ኛ ጥያቄ፡- ኢሳ. 65:17-25 ና ራዕ. 22:3 አንብብ። እግዚአብሔር አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር በሚያደርግበት ጊዜ በፍጥረት ላይ ምን ይፈጸማል?

እግዚአብሔር በኃጢአት ምክንያት በፍጥረት ልዩ ካደረገው መርገም የተነሣ፤ ፍጥረት ዛሬ መከራን እየተቀበለና እየቃተተ ነው፤ ነገር ግን ኢየሱስ ወደ ምድር ሲመለስና እግዚአብሔር አዲስ ሰማይና አዲስ ምድርን ሲያደርግ፤ ፍጥረት ሁሉ ከዚህ መርገም ነፃ እንደሚሆን ተስፋና የተረጋገጠ ዋስትና አለው። በዚያ ቀን ምድር ባለጠጋና ስም ትሆናለች፤ ሰዎችም ረጅም ዕድሜን ይኖራሉ፤ የዱርና የቤት እንስሳት ሁሉ በሰላም በአንድነት ይኖራሉ። ፍጥረት ሁሉ ያንን ቀን በጉጉት ይጠብቃል።

16ኛ ጥያቄ፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ፍጹም እንዲሆን ፍጥረት ሁሉ ፍጹም መሆን ስላለበት፤ የዚያ መንግሥት ዜጎች የሆኑ አማኞች ሁሉ የእግዚአብሔርን ፍጥረት አሁን በምድር ላይ እንዴት ሊይዙት ይገባል?

በክርስቶስ ያመኑ ሰዎች የእግዚአብሔርን ፍጥረት አሁን በምድር ላይ ሊያከብሩና ሊጠነቀቁ እንደሚገባ ከዚህ ሁኔታ መረዳት እንችላለን። እንስሳትንም ሆነ አትክልቶችን ያለእግባብ ሊያጠፉ አይገባም። እየርና ውኃን ላለመበክል ጥረት ማድረግ አለባቸው። እግዚአብሔርን ስለሚወዱ እግዚአብሔር ሰራው ለዚህ ዓለም ፍቅርን ማሳየት አለባቸው።

የሮሜ 8:19-22 ማጠቃለያ፡- ፍጥረት ሁሉ በኃጢአት መርገም ሥር ይሠቃያል።

ሁለተኛ ቀን፡

ሮሜ 8:23-27

በሮሜ 8:18-39 ሐዋርያው ጳውሎስ እግዚአብሔር፤ አማኞች አሁን ያሉበትን መከራ ወደ ፊት በሚመጣው ክብር እንደሚለውጠው እርግጠኛ መሆኑን በመንገር ያበረታታቸዋል። በሮሜ 8:19-22 በሰው ልጅ ኃጢአት ምክንያት ፍጥረት ራሱ በአሁኑ ጊዜ መከራ ላይ መሆኑን ይገልጻል። በሮሜ 8:23-25 ደግሞ ወደ አማኞች መከራ በመመለስ፤ አማኞች እራሳቸው በኃጢአት መርገም ምክንያት መከራን እየተቀበሉና እየቃተቱ መሆኑን ይናገራል።

17ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 8:23-25 እንብብ። ህ) በቁጥር 23 መሠረት አማኞች አሁን እያደረጉት ያለው ነገር ምንድን ነው? ለ) እየጠበቁት ያለው ነገር ምንድን ነው? ሐ) ያላቸው ነገር ምንድን ነው?

18ኛ ጥያቄ፡- በቁ. 24 መሠረት ጳውሎስ ለተስፋ የሰጠው ትርጉም ምንድን ነው?

19ኛ ጥያቄ፡- ህ) የአማኞች ተስፋ ምንድን ነው? ለ) ይህንን ተስፋ የሚጠብቁት እንዴት ነው? ሐ) በዚህ መንገድ ተስፋውን የሚጠብቁት ስምንድን ነው ብለህ ታስባለህ?

በኃጢአት እርግግን ምክንያት መከራን እየተቀበለና እየቃተተ ያለው ፍጥረት ብቻ አይደለም! እነርሱን ፍጥረት አይደሉም እንዴት? እራሳቸው በዚህ በወደቀ ዓለም መከራን እየተቀበሉና እየቃተቱ ናቸው። እነርሱ ሊለማመዱት በተገባው በዚህ ዓለም መከራ መቀበል ምክንያት ሁለት ነገሮችን በጣም በጉጉት ይጠብቃሉ፡- 1) የሥጋቸውን መዋጀት ይጠብቃሉ። 2) የሰውነታቸው ቤዛ የሆነውን ልጅነታቸውን ይጠብቃሉ። ሁለቱም ነገሮች በአንድ ክስተት መፈጸማቸውን እንደመናገር ነው። አማኞች በክርስቶስ መዋጀታቸው ያለቀ ነገር አይደለምን? ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ እንደ መሉ ሰው (ልጅ) ሆነው መቀላቀላቸው ተፈጽሞ ያለፈ ነገር አይደለምን? በእርግጥ ይህ ሆኗል፤ ነገር ግን መዋጀታቸውና ወደ እግዚአብሔር ቤት ልጅ ፈልገው መምጣታቸው የተሟላ አይደለም። አሮጌውና የሚሞተው አካላቸው ከአሮጌው የኃጢአት ተፈጥሮ ጋር አሁንም አለ። የተከበረ ዘላለማዊ ርስታቸውን ገና አልተቀበሉም። አንድ አማኝ፤ በክርስቶስ ሞት ወይም በዳግም ምጻቱ ከእርሱ ጋር ሲገናኝ ሥጋው ይዋጅና በሙላት የእግዚአብሔር ልጅ ይሆናል። ከዚያም ዘላለማዊ የሆነና የተከበረ ርስቱን ይቀበላል። የማይሞተውና ፍጹም የሆነውን የትንሣኤ አካሉን ይቀበላል። ኃጢአትን ሊያደርግ የማይችል ፍጹም የሆነ ተፈጥሮንም ይቀበላል። (ከትላንትናው ትምህርት 2ኛ ቁጥር. 5:4ና 1ኛ ዮሐ. 3:12 ተመልከት)።

20ኛ ጥያቄ 1ኛ ቁጥር. 13:12 ና ራእይ 21:4ን እንብብ። የአማኝ ዘላለማዊ ርስት መሆን የሚችለው ሌላ ነገር ምንድን ነው?

የአማኝ ዘላለማዊ ርስት የሆነ ሌላ ነገርም አለ። ከጌታ ኢየሱስ ጋር ፊት ለፊት በመተያየትና ኅብረት በማድረግ የሚገኘውን ደስታ ይካፈላል። ፍጹም የሆነ እውቀትም ይኖረዋል (1ኛ ቁጥር. 13:12)። በዚያን ጊዜ ለቅሶ፤ ኃዘንና ሕመም የሌለበትን የዘላለም ሕይወት ይቀበላል (ራእይ 21:4)። በክርስቶስ ባመኑ ሁሉ ውስጥ እግዚአብሔር የመዋጀትና ወደ እርሱ ቤት እንደ ልጅ የመጨመርን ሂደት ጀምሮታል። ይህ ሂደት ግን የሕይወት ፍጻሜ ሆኖ ወደሚቀጥለው ሕይወት እስኪገባ ድረስ ፍጹም

እይሆንም። አማኞች አሁን የሚጠብቃቸው ፍጹም የሆነው የወደፊት ሕይወት፡ የሥጋቸው ሙሉ መዋጀትና እንደ እግዚአብሔር ጎልማሳ ልጅ ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ መጨመር ናቸው።

አማኞች ይህ በብልጽግና የተሞላ ርስትን እንደሚቀበሉ እርግጠኛ የሆነ ተስፋ እላቸው። በጣም እርግጠኛ የሆኑት ለምንድን ነው? የመንፈስ ቅዱስን «የመጀመሪያ ፍሬዎች» ስለተቀበሉ ነው። በሮሜ 8፡9 በግልጽ እንደምናየው እያንዳንዱ እውነተኛ ክርስቲያን በውስጡ የሚኖር መንፈስ ቅዱስ አለው። ጳውሎስ ሲናገር፡ እግዚአብሔር ለአማኞች የሰጠው መንፈስ ሊመጣ ያለው የተሟላና የመጨረሻ የሆነው የደኅንነት ቃል ኪዳን ነው ይላል። የመጀመሪያ ፍሬዎች የሚለው ቃል የሚገልጠው መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ለአማኞች የሰጠው የመጀመሪያ ፍሬ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ሊመጡ ላሉት በርካታ መልካም ነገሮች ቃል ኪዳንም እንደሆነ ነው። በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ሊቀበሉ ሌላው ዘላለማዊ እርስታቸውን እግዚአብሔር እንደሚሰጣቸው ማረጋገጫ መቀበላቸው ነው። መንፈስ ቅዱስ በውስጣቸው አለ ማለት የዘላለማዊነት ጣዕም በውስጣቸው አለ ማለት ነው፤ ስለዚህም በውስጣቸው ያለው መንፈስ ቅዱስ አሁን በዚህ ዘመን መከራ ቢቀበሉም እንኳ ዘላለማዊ የሆነውን የቀረውን እርሱ የገባላቸውን ቃል ኪዳን እንደሚሰጣቸው ዋስትና ነው። ደኅንነት ገና የተሻለ ነገር እንደሚመጣ ያለውን ተስፋም የሚጨምር ነው።

ጳውሎስ የተስፋ ዋና ትርጉም ይህ ነው በማለት ይገልጻል። ተስፋ ማለት አንድ ሰው አንድ ቃል ኪዳን ወደፊት ይፈጸምልኛል ብሎ መጠበቅ ማለት ነው። ቃል ኪዳኑ ከተፈጸመ በኋላ ተስፋ ማድረግ ያበቃል። ተስፋ እንዲኖር አንድ ሰው አንድ የጎደለውንና ወደፊት ለገኘዋለሁ ብሎ የሚያሰበውን ነገር መጠበቅ አለበት። አንድ የጎደለ ነገር ከሌለና ቃል ኪዳን የተገባበት ነገር ሁሉ ከተፈጸመ፤ ከዚያ በኋላ ለምንም ነገር ተስፋ ማድረግ አያስፈልግም። ሙሉ የሆነውንና የተከበረውን ርስቱን አማኝ ገና አልተቀበለም። አብዛኛው ነገር ገና ያልተፈጸመ ተስፋ ነው፤ ነገር ግን በአማኝ ሕይወት ውስጥ መንፈስ ቅዱስ ስለሚኖር፤ ያ ተስፋ እንደሚፈጸም እርግጠኛ ነው። በአሁን ጊዜ የሚቀበለው ምንም ዓይነት መከራ ይኑር፤ ተስፋውን ማግኘቱ የተረጋገጠ ነው።

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በሕይወትህ ምን ዓይነት መከራ ገጥሞህ ያውቃል? ለ) እነዚህ መከራዎች ሁሉ ዘላለማዊ ርስትህን ስትቀበል እንደሚወገዱ የተገባልህ ቃል ኪዳን ተስፋን እንዴት ይስጥሃል?

ይህ መከረኛ ዓለም ነውና ክርስቲያኖች በዚህ ዓለም መከራን ይቀበላሉ። መከራ ሁሉ ወደሚያበቃበት ዘላለማዊ ርስታቸው ገና አልደረሱም። አስከ አሁንም ድረስ በጋጢአት ይወድቃሉ። በበሽታና በሞት እስካሁንም ይጠቃሉ። አስከ አሁንም ድረስ የጭንቀት፣ የሥራ ማጣት፣ የረሃብና የጥንቃቄ ጉድለት ችግሮች ይገጥማቸዋል። በክርስቶስ ባላቸው እምነት ምክንያት እስካሁንም ድረስ መከራን ይቀበላሉ። በመጨረሻ አማኞች ሁሉ ዘላለማዊ ርስታቸውን በሚቀበሉበት ጊዜ እነዚህ ሁሉ ነገሮች ይወገዳሉ፤ ነገር ግን እስካሁን ድረስ አማኞች ወደዚያ ርስት አልገቡም፤ ቢሆንም ተስፋ አላቸው። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ርስታቸውን እስከሚሰጣቸው በትዕግሥት እርሱን መጠበቅ አለባቸው፤ ነገር ግን እግዚአብሔርን የሚጠብቁት በሙሉ እምነት (በእርግጠኝነት) መሆን አለበት፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር የዚህ ርስት መያዣ የሆነውን መንፈስ ቅዱስን አስቀድሞ ስጥቶአቸዋልና።

አንዳንድ ክርስቲያኖች አንድ አማኝ በቂ እምነት ካለው አሁን በዚች ምድር ላይ የተሟላ ጤንነት፣ ሀብት፣ ስኬታማነትና ደስታ ሊኖረው ይችላል ብለው ያስተምራሉ። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያን በዚህ ዓለም ካለ መከራ ነፃ የመሆን እግዚአብሔር ሊሰጠው የሚገባውን መብት ለመጠየቅ እግዚአብሔር በግድ መስጠት ይኖርበታል።

22ኛ ጥያቄ፡- ክርስቲያኖች በሙሉ በዚህ ዓለም ካለባቸው መከራ ነፃ የመሆን መብት እላቸው የሚለውን ትምህርት ይህ ክፍል እንዴት ያስተባብላል?

ይህ ክፍል የሚያስተምረን በዚህ ምድር መከራን መቀበል በክርስቶስ ውስጥ ለሚኖር ሰው የተለመደ ነገር መሆኑን ነው። ተስፋው ገና አልተሟላም። ተስፋው ቢሟላ ኖሮ በመንግሥተ ሰማያት ተስፋ የሚያደርገው አንዳችም ነገር አይኖረውም ነበር፤ በእርግጥ በዚህ ምድራዊ ሕይወት እግዚአብሔር አንዳንዴ በሽተኞችን ይፈውሳል፤ ምርኮኞችን ነፃ ያወጣል፤ ስኬታማ ያደርጋል፤ ሀብትና ብልጽግና ይሰጣል። ደግሞም አማኞችን ከመከራቸው ያሳርፋቸዋል። አማኞች አንደዚህ ዓይነቱን ከእግዚአብሔር ሲቀበሉ እግዚአብሔርን ሊያመሰግኑ

ይገባል፤ ነገር ግን እነዚህን ሁሉ ነገሮች በምድር ላይ ማግኘት ለእንድ አማኝ መብት አይደለም። ተስፋ የተገቡለት ቢሆንም፤ ይህ የሚሆነው ወደ ዘላለማዊ ርስቱ ሲገባ ነው። በዚህ ፋንታ እንድ አማኝ በዚህ ምድር ያለበት ኃላፊነት እግዚአብሔር የገባለትን የተከበረ ተስፋ በትዕግሥት መጠበቅ ነው። እንደ በኩር ፍሬ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በውስጡ ለሰሚኖርና ዘላለማዊ ርስቱን እንደሚሰጠው በእርግጠኝነት የተገባለት ቃል ኪዳን የርስት መያዣ ስለሚሆነው በትዕግሥት መጠበቅ ይችላል።

የሮሜ 8:23-25 ማጠቃለያ:- አማኞች በኃጢአት እርግማን ምክንያት መከራን ይቀበላሉ።

መንፈስ ቅዱስ አማኞች አንድ ቀን ወደፊት ከመከራቸው እንደሚያርፉ ዋስትና ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን በዚህ የሕይወት ዘመናቸው በመከራቸውም ጊዜ የሚረዳቸው ነው።

- 23ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 8:26-27 አንብብ። መንፈስ ቅዱስ በድካማችን እንዴት ያግዘናል?
- 24ኛ ጥያቄ:- መንፈስ ቅዱስ ለእኛ የሚያደርገውን ምልጃ ጳውሎስ እንዴት ይገልጠዋል?
- 25ኛ ጥያቄ:- መንፈስ ቅዱስ ለእኛ ለመማለድ ቃላቶች የማያስፈልጉት ለምንድን ነው?

አማኞች መከራ በሚቀበሉበት ጊዜ በውስጣቸው የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ለእነርሱ ወደ እግዚአብሔር አብ ይማልድላቸዋል።

- 26ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 8:34 ና 1ኛ ዮሐ. 2:1 አንብብ። በእነዚህ ቁጥሮች ለክርስቲያኖች የሚማልደው ማን ነው? እግዚአብሔር ወልድና እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ አማኞችን ወክለው ወደ እግዚአብሔር አብ ይማልዳሉ። የእግዚአብሔር ወልድ ልዩ አገልግሎት አማኞች ኃጢአትን በሚያደርጉበት ጊዜ ለእነርሱ የሚማለድ ይመስላል። በሌላ በኩል የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ልዩ አገልግሎት ደግሞ አማኞች መከራን በሚቀበሉበት ጊዜ ለእነርሱ ማማለድ ነው።

መንፈስ ቅዱስ ለአማኞች የሚማልደውን ምልጃ ጳውሎስ በሦስት መንገዶች ይገልጠዋል።

1. መንፈስ ቅዱስ በመቃተት ይማልዳል። አማኞች መከራን በሚቀበሉበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደሚራራላቸው ይህ ዐረፍተ ነገር

ያሳያል። አማኞች በመከራ ሽኩም ምክንያት ይቃትታሉ። እርሱም ከእነርሱ ጋር ይቃትታል። የሚያልፉበት መከራ ከብደት እየተሰማው መከራቸውን በመካፈል ወደ አብ ይማልድላቸዋል።

2. መንፈስ ቅዱስ ወደ አብ ያለ ቃላት ይማልዳል። ጳውሎስ ይህንን ሲገልጥ ልባችንን የሚመረምረው እግዚአብሔር አብ የመንፈስንም አእምሮ ስለሚያውቅ፤ መንፈስ ለማማለድ ቃላት እያስፈልገውም ይላል። ይህ እሳብ የሰውን አስተሳሰብ በፍጹምነት የሚያውቅ ጌታ፤ የራሱን መንፈስ እእምሮ እንደሚያውቅ እርግጠኛ ነው የሚል ነው። እግዚአብሔር አብ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን አእምሮ ሙሉ በሙሉ ስለሚያውቅ፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከእግዚአብሔር አብ ጋር ግንኙነት ለማድረግ ቃላት እያስፈልገውም። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የአማኞች መከራን ሥቃይ ተስምቶት ስለ እነርሱ የሚያደርገው ምልጃ፤ በቅፅበት ወደ እግዚአብሔር አብ ይደርሳል።

አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ይህ ጥቅስ የሚናገረው በልሳን ስለመናገር ነው ይላሉ። ይህ ጥቅስ የሚናገረው በልሳን ስለ መጸለይ የማይሆንበት ሁለት ምክንያቶች አሉ። ሀ) በዚህ ቦታ ወደ አብ የሚማልደው መንፈስ ቅዱስ እንጂ ሰውየው አይደለም። በ1ኛ ቆሮ. 14:6፤ 13፤ 14 ጳውሎስ አንድ ሰው በልሳን በሚጸልይበት ጊዜ የሚጸልየው ሰው አራሱ እንደሆነ በግልጽ ተናግሯል።

ለ) በዚህ ክፍል መንፈስ ቅዱስ ወደ አብ የሚማልደው ያለ ቃላት ነው፤ ማለትም ምንም ንግግር ሳያደርግ ነው። በሐዋ. ሥራ 2 እና በ1ኛ ቆሮ. 12:14 «ልሳን» ለሚለው ቃል የተጠቀመበት ቃል ትርጉም «ቋንቋ» ማለት ነው። ይህ የሰው ወይም የመንግሥተ ሰማያት ቋንቋ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ትርጉም የሌለው ድምፅ ማለት ሊሆን አይችልም። በልሳን መጸለይ ማለት በቃላትና በቋንቋ መጸለይ ማለት ነው፤ ነገር ግን መንፈስ ያለ ቃላትና ያለ መናገር ጸለየ ይላል። ስለዚህ በልሳን መጸለይን ይህ ጥቅስ አይናገርም።

- 3) መንፈስ ቅዱስ አማኞች እንዴት መጸለይ እንዳለባቸው በማያውቁበት ጊዜ ይማልድላቸዋል። እንዴት መጸለይ እንዳለባቸው ከሚያውቁት በላይ ሆኖ ይማልድላቸዋል፤ ምክንያቱም እርሱ ሁልጊዜ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይማልዳልና።

አንዳንድ ጊዜ አማኞች በጣም ከመቆጣት ወይም ከመናደድ ወይም ከመጨነቅ የተነሣ ለመጸለይ የማይችሉበት ሁኔታ ላይ ሆነው ይደርሳሉ። በዚያን ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ስለ እነርሱ ይማልድላቸዋል። ከጥቂት ዓመታት በፊት ከደጋፊ ዓደኞች መካከል ሁለቱ በሂሊኮፕተር አደጋ ሞቱ። በጥያቄ፣ በጋዜገና በንዴት ልቤ ተሞላ። አላቤ እጅግ የተምታታ ስለ ነበረና በስሜቴም ከፍተኛ ውጥረት ውስጥ ገብቼ ስለነበር እላቤን ለእግዚአብሔር የምገልጥበት ቋንቋ ለብዙ ቀናት አልነበረኝም። ይህ ቢሆንም እንኳ ውስጤ ዕረፍት ይስማው ነበር። አእምሮዬና ልቤ በእግዚአብሔር ፍቅርና ቁጥጥር እርግጠኛነት ተሞልቶ ነበር። ይህ ነገር አማኞች ለመጸለይ ቃላት በሚያጡበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ እንደሚማልድላቸው የሚያሳይ ልምድ እንደሆነ አምናለሁ።

27ኛ ጥያቄ፡- በጸሎት በምትሆንበት ጊዜ ምንም ቃላት ለማውጣት ያልቻልክበት፣ ነገር ግን እግዚአብሔር በዚያ ሆኖ ልብህን ያላረፈበት ጊዜ ልታስታውስ ትችላለህ? የምታስታውስ ከሆነ እስቲ ጻፈው።

አንዳንድ ጊዜ አማኞች ወደ እግዚአብሔር ይጸልያሉ፤ የሚጸልዩት ግን ለተላላት ነገር ነው። ለሕይወታቸው ከሁሉ የተሻለው ነገር ምን እንደሆነ የሚያውቁ ስለሚመስላቸው ያንን ነገር ለማግኘት ይጸልያሉ። ነገር ግን ለሕይወታቸው ከሁሉ የተሻለው ያ አይደለም። በዚህ ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ጸሎታቸውን ያስተካክላቸዋል። መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ የእግዚአብሔር ፈቃድ ለሕይወታቸው ምን እንደሆነ ያውቃል። እርሱ ለእነርሱ ከሁሉ የተሻለው ነገር ምን እንደሆነ ያውቃል። ለእነርሱም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይማልድላቸዋል። ለእነርሱ ከሁሉም የተሻለ ነው ብሎ ስለሚያስበው ነገር ይማልድላቸዋል።

28ኛ ጥያቄ፡- ስለ አንድ የተለየ ነገር ጸልየህ፣ እግዚአብሔር ያልጠየከውን ሌላ ነገር ሰጥቶህ ያውቃልን? እንደዚህ ዓይነት ነገር አጋጥሞህ ከሆነ ጻፍ።

አንድ ሰው ምናልባት የሥራው ነገር አስጨንቆትና ደስ ላያስኘው ቀርቶ እግዚአብሔር አዲስ ሥራ እንዲሰጠው ይጸልይ ይሆናል። የእግዚአብሔር ፈቃድ ግን በዚያ ሥራ ላይ እንዲቆይና በዚህም ምክንያት ስለ ከርስቶስ እንዲመስከር ከሆነ፣ መንፈስ ቅዱስ ሰውየው በዚያ ሥራ ላይ እንዲቆይና በዚያ ሥራው የመመስከር ዕድል እንዲያገኝ ይማልዳል።

ወጣት የሆኑ ባልና ሚስት እግዚአብሔር ልጅ እንዲሰጣቸው ይጸልዩ ይሆናል። ሌሎችን ለማገልገል ለጊዜው ያለ ልጅ መሆናቸው የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ፣ መንፈስ ቅዱስ ልጅ እንዳይኖራቸውና በዚህም ምክንያት አእምሮአቸው ሌሎችን ወደ ማገልገል እንዲያዘነብሉ ይማልድላቸዋል።

ምናልባት አንድ ሰው እግዚአብሔር እንዲፈውሰው፣ ወይም አንድ የሚወደውን ሰው እንዲፈውሰለት ይጸልይ ይሆናል። የእግዚአብሔር ፈቃድ ግን በበሽታው ውስጥ እርሱን የበለጠ እንዲያውቀውና ለሌሎችም እርሱ በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ እንከብካቤ እንደሚያደርግላቸው ለማሳየት ይሆናል። ይህ ሲሆን መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር እንዲፈውሰው ከማማለድ ይልቅ ወደ እግዚአብሔር ዓይናቸውን እንዲመልሱና በሕመማቸው ጊዜ ሁሉ የእግዚአብሔርን በቂ ኃይል እንዲመለከቱ ይማልዳል።

መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ ለአማኞች እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይማልዳል፤ ስለዚህ አማኞች እንዴት መጸለይ እንዳለባቸው በማያውቁበት ጊዜ እንኳ በትክክለኛው መንገድ ለአማኞች ይማልዳል።

አማኞች የሚኖሩት መከራ በሞላበት ዓለም ውስጥ ነው። ከዚህ መከራ ውጭ ለመሆን የተወጡት የመከላከያ ከትባት የለም፤ ስለዚህ በወደቀው ዓለም ውስጥ የመኖሩ ሥቃይና መቃተት የሚሰማቸው ጊዜያት አሉ። በእነዚህ ጊዜያት ግን ከአጠገባቸው በመቆም ሕመማቸው ሥቃቸው ተሰምቶት በትክክለኛው መንገድ ወደ እግዚአብሔር የሚማልድላቸው አጋዥ አላቸው። ይህ ልዩ ረዳት፣ አማኞች በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን በመሆናቸው ምክንያት ከሚቀበሏቸው በረከቶች አንዱ የሆነው መንፈስ ቅዱስን ነው። መንፈስ ቅዱስ አማኞች ወደፊት የሚቀበሉት የዘላለማዊ ከብር ዋስትና ብቻ ሳይሆን፣ በእሁኑ ጊዜ ያለው ምድራዊ መከራ ረዳትም ነው።

29ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ በውስጥህ ሆኖ በሕይወትህ ውስጥ ትክክለኛውን ነገር ብቻ እንደሚፈጽምና እንደሚማልድ ማወቅህ ምን እንዲሰማህ ያደርጋል? አሁኑኑ ስሜትህን በጸሎት ለእግዚአብሔር ንገር። ለ) ከእንግዲህ በኋላ መከራን በምትቀበልበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ለአንተ ስላለው ድጋፍና ማበረታታት ምን ይሰማሃል?

የሮሜ 8:26-27 ማጠቃለያ፡- አማኞች በመከራ በሚሆኑበት ጊዜ መንፈስ ቅዱስ አንድ አግዚአብሔር ፈቃድ ይግልጽላቸዋል።

ሦስተኛ ቀን፡

በሮሜ 8:18-39 አማኞች አሁን በመከራ ውስጥ ቢሆኑም እንኳ ማጥፊት ከብርን እንደሚቀበሉ አርግጠኛ መሆኑን በማሳየት የሚያበረታታ ክፍል ነው። ይህ በክርስቶስ ባለ እምነት፣ አግዚአብሔር ጸድቃን ያላቸው ሰዎች ከሚያገኙት በረከት አንዱ ነው። በሮሜ 8:19-27 መከራ ባለበት ዓለም ውስጥ ሰላላ አማኞች፣ አራሳቸው መከራን እንደሚቀበሉ ጳውሎስ የሚያስታውሰበት ክፍል ነው። በመከራቸው መሃል ግን አግዚአብሔር ቅዱስ መንፈሱን ሊቀበሉት ላለው ለዘላለም ከብር የመጀመሪያ ቅምሻ አድርጎ ሰጥቶአቸዋል። መከራውን በትዕግሥት እንዲያልፉ ከእነርሱ ጋር ያለው ይህ መንፈስ ቅዱስ፣ አግዚአብሔር በሕይወታቸው ከሁሉ የተሻለውን ነገር እንዲያደርግላቸው ይግልጽላቸዋል።

የክርስቲያኖችን መከራና ከብር በተመለከተ የቀረበው የጳውሎስ ማብራሪያ አስደናቂ የአቅጣጫ መለወጫ ሆኖ ተገኝቶአል። በአማኞቹ መከራ ምክንያት መንፈስ ቅዱስ እየማለደላቸው ቢሆንም፣ አግዚአብሔር ደግሞ በመከራቸው በኩል ዘላለማዊ ዓላማውን እያከናወነ ነው ያለው።

- 30ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 8:28-30 አንብብ። ጳውሎስ የሚያውቀው ነገር ምንድን ነው?

31ኛ ጥያቄ፡- አግዚአብሔር ነገርን ሁሉ ለበጎ የሚያደርገው ለማን ነው?

32ኛ ጥያቄ፡- አግዚአብሔር አስቀድሞ ላወቃቸውና ለወሰናቸው አማኞች ዓላማው ምንድን ነው?

33ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቁ. 29-30 መሠረት አግዚአብሔር አስቀድሞ ላወቃቸው ያደረገውን ነገር ዘርዝር። ለ) እነኚህ ቁጥሮች አግዚአብሔር በአማኞች ሕይወት ውስጥ የሚሆኑትን ነገሮች ሁሉ ወደ ሰማያዊ ፍጹምነት ለማምጣት እንደሚጠቀምበት አንዴት ያረጋግጡልናል?

መንፈስ ቅዱስ አማኞች በመከራ ውስጥ በሕይወታቸው የአግዚአብሔር ፈቃድ እንዲፈጸም በመማለጥ ላይ ነው። አግዚአብሔር ይህንን ምልጃ በአማኞች ሕይወት ውስጥ የሚደርሰውን ማንኛውንም

ከፋም ሆነ በጎ ነገር ለበጎ በመለወጥ መልስ ይሰጣል። ጳውሎስ ይህ አማኞች ሊያውቁት የሚገባ በሕይወታቸውም ሙሉ በሙሉ አርግጠኞች ሊሆኑበት የሚገባ ነገር እንደሆነ ይናገራል። አግዚአብሔር ነገርን ሁሉ ለበጎ ያደርገዋል።

«አግዚአብሔርን ለሚወዱት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ አናውቃለን?» ማለት ምን ማለት ነው? ይህንን ጥቅስ ለመረዳት ሁለት ሐረጎችን በሚገባ መመርመር ያስፈልጋል።

- 1) «ነገርን ሁሉ» አግዚአብሔር የአማኝን ሕይወት በሚነካ በማንኛውም ነገር ውስጥ እየሠራ ነው ያለው። አግዚአብሔር አጋጣሚ በሚመስሉ ነገሮች ሁሉ ውስጥ በሥራ ላይ ነው። አግዚአብሔር በተፈጥሮ ኃይል ውስጥ እየሠራ ነው። አግዚአብሔር በሰይጣንና በክፉ ሰዎች ተግባር ሁሉ ውስጥ እንኳ እየሠራ ነው። አግዚአብሔር ሰይጣንና ክፉ ሰዎች የሚሠሩትን ሥራ እንዲሠሩ ምክንያት ይሆናል ማለት አይደለም! ነገር ግን ራሱ ዓለምን ስለሚቆጣጠር፣ ተግባራቸውን ሁሉ ለዓላማው መፈጸሚያ ይጠቀምበታል ማለት ነው። አግዚአብሔር በአማኝ ሕይወት ውስጥ በሚፈጸም ነገር ሁሉ ዓላማ ስላለው፣ ያንን ተግባሩን ይፈጽማል ማለት ነው።
- 2) «በጎ» አግዚአብሔር ነገርን ሁሉ ለበጎ ያደርጋል ማለት ምን ማለት ነው? አንዳንድ ሰዎች ይህንን ጥቅስ፣ አግዚአብሔር ነገርን ሁሉ በአማኞች ሕይወት ውስጥ ስኬታማነትን፣ ደስታንና ጤናን ለማምጣት ይጠቀምበታል ማለት ነው ብለው ይተረጉሙታል፤ በዚህ ክፍል ውስጥ ግን «በጎ» ማለት ይህ አይደለም።

34ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 8:17፣18፣23፣29ን አንብብ። ይህንን ክፍል ካነበብህ በኋላ በሮሜ 8:28 «በጎ» ማለት ምን ማለት ይመስልሃል?

ይህንን ክፍል አጥንተን የተረዳነው አንግዲህ ማንኛውም ሰው ሊያገኘው የሚችለው መልካም ነገር፡- በክብር የተጎናጸፈውን፣ ዘላለማዊ ርስቱን በሰማይ መውረሱ ነው። የቀድሞ አካሉ ወደ አዲስና ወደማይሞት አካል፣ የኃጢአት ተፈጥሮው ደግሞ ፍጹምነት ወዳለው ተፈጥሮ ይቀየራል፤ እንደ ጌታ ኢየሱስም ፍጹም ሰው ይሆናል። በቁ. 29 ጳውሎስ የቁ. 28 አላቡን በደንብ ለመግለጽ «የልጁን መልክ እንዲመስሉ» አግዚአብሔር ያደርጋቸዋል ይላል። የአግዚአብሔር ግብ በክርስቶስ ያመኑ ልጆቹን፣ ክርስቶስን እንዲመስሉ ማድረግ ነው። ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊደርሱ ይህንን በሙላት ይፈጽማል፤ አሁንም

ቢሆን እግዚአብሔር በልጆቹ ሁሉ ሕይወት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲመሰሉ እየሠራ ነው። ለማንኛውም ሰው ሊሆን የሚችል ከሁሉ የተሻለ በጎነገር ይህ ነው። እግዚአብሔር አማኞች ሁሉ እንደ ጌታ ኢየሱስ የበለጠ አፍቃሪዎች፣ ትሑቶች፣ ሩጎሩኖች፣ ታጋሾች፣ ደጎች፣ ታማኞችና ቅዱሳን እንዲሆኑ ይፈልጋል። በሕይወት ውስጥ የሚያጋጥሙ ነገሮች ሁሉ የበለጠ እርሱን እንዲመሰሉ ያደርጋሉ። ልጆቹን ለዘላለማዊ ሕይወት ለማዘጋጀት የበለጠ ኢየሱስን እንዲመሰሉ ያደርጋል።

3) «እግዚአብሔርን ለሚወዱ እንደ አሳቡ ለተጠሩ»፡- እግዚአብሔር ሁኔታዎችን ሁሉ ሰዎች ኢየሱስን እንዲመሰሉ ለማድረግ የሚጠቀመው ለሁሉም አይደለም፤ ነገር ግን ለሚወዱትና እንደ አሳቡም ለተጠሩት ሰዎች ብቻ ነው። ጳውሎስ በቁ. 30 የተጠሩ ማለት የጸደቁ ለሚለው ሌላው አገላለጽ እንደሆነ ይናገራል። የጸደቁ እነማን ናቸው? በክርስቶስ ያመኑ ናቸው (ሮሜ 5:1)። እግዚአብሔር ነገርን ሁሉ የበለጠ ኢየሱስን እስኪመሰሉ እንዲያድጉ የሚያደርጋቸው በክርስቶስ ያመኑትን ሰዎች ብቻ ነው።

ሰለዚህ በሮሜ 8:28 የሚያስተምረው እግዚአብሔር በሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ አማኞችን ለዘላለማዊ ከብር የበለጠ የመቅረጽ ተግባሩን እንደሚፈጽም ነው። መክራ ሁሉ ዓላማ አለው። አማኞች የበለጠ ክርስቶስን እንዲመሰሉና እራሳቸውንና ሌሎችን ለዘላለም ርስት ለማዘጋጀት ይጠቅማል።

ይህንን ጥቅስ ሊያሰረዱ የሚችሉ ከዚህ ቀደም የተነገሩ በርካታ ታሪኮች አሉ። ከእነዚህ ታሪኮች መካከል አንዱ በ2ኛው የዓለም ጦርነት አይሁዶችን በመርዳቷ ምክንያት በጀርመን እስር ቤት ታሰራ ሰለነበረችው ሰለኮሪ ቴን ቡም የተነገረው ታሪክ ነው። ኮሪ፣ እርሷና እጎቷ በትሲ ቅማልና ቁንጫ የሞላው ከጣውላ የተሠራውን አልጋ እንደመገኝታ ይገለገሉበት ዘንድ ወደተሰጣቸው ከፍል እንዴት እንደተዛወሩ ትናገራለች። በትሲ ሰለ ቅማልና ሰለ ቁንጫ እግዚአብሔርን ማመስገን አሰረገገ ነው ብላ ስትናገር «ቅማልና ቁንጫን እግዚአብሔር ለበጎ እንዴት ይጠቀምባቸዋል?» በማለት ኮሪ እንደተቃወመች ትናገራለች። በትሲ በጣም ስለገፋፋቻት ግን እየጸለዩ እግዚአብሔርን ሰላሉበት ሁኔታ አመሰገኑ። በትናንሽ ቡድኖች መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናትና ማምለክ በጀመሩበት ጊዜ ይህንን ነገር ይቃወሙ የነበሩት ዘቦች ሊያስቆሙአቸው አልቻሉም፤ ምክንያቱም በቅማልና በቁንጫ ምክንያት ዘቦቹ ወደዚያ

መጠጋት አይችሉም ነበር። ሰይጣን እነዚህን ቅማሎችና ቁንጮች የእነዚያ እጎቶች ሕይወት እጅግ አስቸጋሪ እንዲሆንና መጽሐፍ ቅዱሳቸውንም ማጥናት እንዳይችሉ ተስፋ ሊያስቆርጣቸው ላከባቸው። እግዚአብሔር ግን በእነዚህ ጥቃቅን የቤት ውስጥ ተባዮች ላይ ተቆጣጣሪ ሰለነበረ እነዚህ እጎቶች በምሥጋናና በመጽሐፍ ቅዱስ ጥናታቸው ሌሎችን በመድረስ የበለጠ ኢየሱስን እንዲመሰሉ አደረገበት። እግዚአብሔር እንደ ቅማልና ቁንጫ ባሉ እጅግ አስቸጋሪ ፍጡሮች እንኳ በመጠቀም በጎ የሆነው ዓላማውን ማሳትም ጌታ ኢየሱስን እንዲመሰሉ አደረገበት።

35ኛ ጥያቄ፡- ህ) ከራሱ ሕይወት የምትጠቅሰው እግዚአብሔር መጥፎ ነገሮችን እንዴት ለበጎ ዓላማው እንደተጠቀመበት የሚያሳይ ምሳሌ ጥቀስ። ለ) እግዚአብሔር ይህንን ነገር በሌሎች ሰዎች ሕይወት ሲፈጽም ያየኸውን ወይም የሰማኸውንና ያነበባኸውን ጻፍ።
36ኛ ጥያቄ፡- በዘፍጥረት መጽሐፍ የሚገኘውን የዮሴፍን ታሪክ አስብ። ዘፍ. 45:1-9 ና 50:15-21 አንብብ። እግዚአብሔር ለሕዝቡ ነገርን ሁሉ ለበጎ እንደሚጠቀም የዮሴፍ ታሪክ እንዴት ያስረዳል?

የዚህ መመሪያ ጠንካራ የሆነ ምሳሌ የምናገኘው ከራሱ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ነው። ለምሳሌ የዮሴፍን ታሪክ ተመልከት። የዮሴፍ ወንድሞች እርሱን ወደ ባርነት በመሸጥና በእርሱ ላይ ክፋትን በማቀድ ኃጢአትን ፈጸሙ። እግዚአብሔርን ግን ይህንን ክፉ ዕቅድና የወንድሞቹን ኃጢአት በመውሰድ፣ የራሱ ዘመን በሚመጣበት ጊዜ የዮሴፍ ቤተሰብ በሙሉ በራብ እንዳያልቁ ለማድረግ ተጠቀመበት። የዮሴፍ ወንድሞች እርሱን በመሸጥ ኃጢአት ቢያደርጉም እንኳ፣ እግዚአብሔር ይህንንም ክፉ ድርጊታቸውን ይቆጣጠር ስለ ነበር፣ ዮሴፍ ከፍተኛ ስፍራ የሚያገኝበትንና በዚህም የተመረጠው ሕዝብ ክጥፋት የሚጠበቅበትን መንገድ አደረገ። እነርሱ ያሰቡት ክፉ ቢሆንም እንኳ፣ እግዚአብሔር ይህንን ሁኔታ ለበጎ ተጠቀመበት።

37ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር መጥፎ ሁኔታዎችን እንዴት ለበጎ እንደ ተጠቀመባቸው የሚያሳዩ ሌሎች ምሳሌዎችን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጻፍ።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እግዚአብሔር መጥፎና ክፉ ነገር ለበጎ የተጠቀመባቸው ሌሎች ምሳሌዎችም አሉ። እንደ ሩትና አስቴር ያሉ ታሪኮች፣ የጳውሎስና የጴጥሮስ አብዛኛው በሕይወታቸው የደረሰው ነገር ይህንን ያሳያል፤ ነገር ግን የዚህ ነገር ከፍተኛ ምሳሌ የክርስቶስ ኢየሱስ

መስቀል ነው። ሰዎች ጋጢአት የሌለበትን የእግዚአብሔርን ልጅ ሲገድሉ፤ እግዚአብሔር በዘመናት ሁሉ ውስጥ ከተገለጡ ነገሮች በላይ የሆነ በጎ ነገርን አደረገ። ይህም ደኅንነትን ለዓለም ሁሉ መስጠቱ ነው።

ሮሜ 8:28 የሚያስተምረው በአማኞች ሕይወት ውስጥ የሚያልፈው ማንኛውም መጥፎ የሆነ ነገር ሁሉ እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስን ወደ መምሰል በጎ ነገር እንደሚለውጠው ነው። መንግሥተ ሰማያት ሲደርሱ አማኞች አንደ ኢየሱስ ፍጹም ይሆናሉ።

አማኞች ሁኔታዎችን ሁሉ እግዚአብሔር በመንግሥተ ሰማያት ወዳለ ፍጹምነት አስኪደርሱ ድረስ ለበጎ እየለወጣቸው እንደሚሄድ በምን እርግጠኞች መሆን ይችላሉ? እግዚአብሔር ሰውን በሚያድንበት ጊዜ ጀመረውን ሥራ ሁልጊዜ በበጎ እንደሚጨርሰው ስለሚያምኑ ነው። በቁ. 29 ና 30 ጳውሎስ እግዚአብሔር ሰውን ለማዳን ያደረጋቸውን የተለያዩ ነገሮች በሚናገርበት ጊዜ ይህንን አሳብ ይደግመዋል።

እግዚአብሔር አማኞችን ለማዳን ያደረገው የመጀመሪያ ነገር እነርሱን አስቀድሞ ማወቅ ነው። ይህ ማለት እግዚአብሔር ሰው በክርስቶስ እንደሚያምን ከማወቅ በላይ ነው ማለት ነው። አንድን ሰው ከ«ማወቅ በላይ ማለት» ስለ እርሱ ጠለቅ ብሎ ማወቅ ማለት ነው። እግዚአብሔር አያንዳንዱን አማኝ ዓለም ከመፈጠሩ አስቀድሞ በክርስቶስ ያውቀዋል። ይህ ማለት ከእነርሱ ጋር ግንኙነት ነበረው፤ ይወዳቸዋል ማለት ነው። አንድ ሰው ጓደኛውን በሚያውቅበት ዓይነት አውቀት ያውቃቸዋል ማለት ነው። ዓለም ከመፈጠሩ በፊት እግዚአብሔር በክርስቶስ የሚያምኑትን ሰዎች አወቃቸውና ወደዳቸው።

ከጊዜ ጅማሪ በፊት እግዚአብሔር ላወቃቸው ሰዎች ምን አደረገላቸው? ወስናቸው። ይህ ማለት በሕይወታቸው የሚፈጸሙትን ሁኔታዎች ሁሉ ለዘላለም በክርስቶስ ይሆኑ ዘንድ ተጠቀመባቸው ማለት ነው። እግዚአብሔር መንግሥተ ሰማያትን አንደ ልጁ ፍጹም የሆነ ባሕርይ ባላቸው ሰዎች ለመመላት ፈለገ።

ስለዚህ «ልጁ በብዙ ወንድሞች መካከል በኩር ይሆን ዘንድ» ነው። ይኸ ማለት ኢየሱስ ከብዙዎች መካከል የመጀመሪያውና ዋናው ነው ማለት አንችላለን። አማኞች ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊገቡ የኢየሱስ ዓይነት መለኮታዊ አካል አይኖራቸውም፤ ነገር ግን ሁላቸውም ኢየሱስ እንዳለው ዓይነት ስብአዊ ባሕርይ ይኖራቸዋል።

ስለዚህ እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውንና የወደዳቸውን ወደ ኢየሱስ በእምነት የሚመጡትን የእርሱን ዓይነት ባሕርይ ለዘላለም እንዲኖራቸው ወስነ። አሁን ደግሞ ባሉበት የሕይወት ዘመን እየቀረጸና እያስተካከለ ያላድጋቸዋል።

ብዙ ሰዎች አስቀድሞ የመወሰን ትምህርት ያስቆጣቸዋል። ይህንን ርእስ በበለጠ ጥልቀት ሮሜ 9ን በምናጠናበት ጊዜ እናጠናዋለን። ለጊዜውም ቢሆን ልንረዳው የሚገባን ነገር አስቀድሞ መወሰን ማለት እግዚአብሔር አንዳንድ ሰዎችን ለመንግሥተ ሰማያት ሌሎችን ደግሞ ለገሃነም ወስኗልና ሰዎች ምርጫ የላቸውም ማለት እንዳልሆነ ነው። በዚህ ከፍል መወሰን ማለት እግዚአብሔር አስቀድሞ ባወቃቸውና በወደዳቸው ሰዎች ሕይወት ውስጥ ሁኔታዎችን ሁሉ ኢየሱስን እንዲመስሉ ለማድረግ ሊጠቀምበት መርጧል ማለት ነው።

እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን በእምነት ወደ እርሱ ይመጡ ዘንድ ደግሞ ጠራቸው። የደኅንነት ጥሪ ለሰዎች ሁሉ ቢሆንም (ማቴ 22:14)፤ አማኞች ብቻ ምላሽ ሊሰጡበት የሚገባቸው ልዩ ጥሪ አለ።

38ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 1:6-7፤ 1ኛ ቆሮ. 1:2፤ ገላ. 1:15-16 አንብብ። በእነዚህ ቁጥሮች የእግዚአብሔር ጥሪ ማለት ምን ማለት ነው?

በእነዚህ ቁጥሮች አንዳንድ ሰዎች የኢየሱስ ሊሆኑ፤ የእግዚአብሔር ቅዱስ ሕዝብ ሊባሉና ኢየሱስ ሊገልጥላቸው ተጠርተዋል። ይህ ዓይነት ጥሪ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች ብቻ የሚቀበሉት ነው። እግዚአብሔር ይህንን ጥሪ አስቀድሞ ለወሰናቸው ሁሉ ይስጣል።

ይህንን ጥሪ የተቀበሉ ሁሉ ደግሞ ጸድቀዋል። ክርስቶስን እንደ ግል አዳኛቸው ሊቀበሉ እግዚአብሔር ጸድቃን አላቸው። «ጥፋትኞች አይደላችሁም» አላቸው። በእርሱ ፊት ጸድቅ ስለሆኑ መከበራቸው የተረጋገጠ ነው። ይህ ማለት የወደፊት የከበረ ርስታቸውን ይወርሳሉ ማለት ነው። «አከበራቸው» የሚለው ቃል የተጻፈው በኃላፊ ጊዜ በመሆኑ እግዚአብሔር የጸደቁ ሰዎችን ቀደም ብሎ እንዳከበራቸው ያሳያል። የአማኞች ዘላለማዊ ክብር ገና ወደፊት የሚፈጸም ነው። ነገር ግን መሆኑ ፍጹም የተረጋገጠና አንዳችም ጥርጥር የሌለበት መሆኑ የተፈጸመ ያህል ያደርገዋል። ጳውሎስ የሐላፊን ጊዜ የተጠቀመው

እግዚአብሔር አስቀድሞ ያወቃቸውን፣ የወሰናቸውንና፣ ያጸደቃቸውን ወደፊት እንደሚያከብሩባቸው የተረጋገጠ መሆኑን ለማሳየት ነው።

አንድ አማኝ እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ በሕይወቱ ለበጎ እንደሚያደርግለት በምን ያውቃል? እግዚአብሔር የጀመረውን ነገር ሁሉ ውጤቱ መልካም ሆኖ ሲመለከተው ያውቃል። እግዚአብሔር የደኅንነትን ሥራ በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ ሲጀምር እንደሚፈጽመው የማያጠራጥር ነው። በሕይወቱ የሚፈጸመውን ሁሉ ያንን ሰው ወደ ዘላለማዊ ደኅንነት ለማምጣት የሚሆኑ አድርጎ ይሠራቸዋል።

39ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር እንዳጸደቀህ ሁሉ እንደሚያከብርህ ማወቅህም እንዴት አድርጎ ያጽናናሃል? ለ) በሕይወትህ የሚመጣው ማንኛውም አስቸጋሪ ነገር ጌታ ኢየሱስን እንድትመስል ከሚያደርጉህ ነገሮች መካከል መሆኑን ማወቅህ ምን ያህል ያጽናናሃል? ሐ) ይህንን መልእክት መስማት አለበት ብለህ የምታስበውን አንድ ሰው አስብ። ስሙንና ከዚህ ክፍል ምን በማለት ልታጽናናው እንደምትችል ጻፍ።

አንድ አማኝ በአስቸጋሪ ሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ እግዚአብሔር የበላይ ተቆጣጣሪ እንደሆነና በሕይወቱ የሚመጣውን መከራ በሙሉ እራሱንና ሌሎችን ወደ ዘላለማዊ ክብርና ክርስቶስን ወደ መምሰል የሚያመጣ መሆኑን ሲገነዘብ መከራን በትዕግሥት እንዲቀበል ይረዳዋል። ሥቃዩ ዓላማ አለው። እግዚአብሔር አማኞችን ለዘላለማዊ ክብር ለመቅረጽ ይጠቀምበታል። ወደ አማኙ ምንም ዓይነት መከራና ችግር ይምጣ፤ እግዚአብሔር ያንን ሰው ኢየሱስን እንዲመስልና ለመንግሥተ ሰማያት እንዲዘጋጅ አድርጎ ይጠቀምበታል።

የሮሜ 8:28-30 ማጠቃለያ፡- እግዚአብሔር በዚህ ዘመን አማኝ የሚገኘውን መከራ ለወደፊት ዘላለማዊ ክብር ለማምጣት ይጠቀምበታል።

አራተኛ ቀን፡

ሮሜ 8:31-39

በክርስቶስ ኢየሱስ የሚያምኑ ሁሉ የሚኖሩት መከራ በሞላበት ዓለም ውስጥ ነው። አነርሱም ሆነ በዙሪያቸው ያሉ ፍጥረታት መከራን ይቀበላሉ። በዚህ መከራ ውስጥ ግን እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከአማኞች ጋር አብሮ በመሆን ሥቃያቸው እየተሰማው አንደ

እግዚአብሔር ፈቃድ ይግልጽላቸዋል (ሮሜ 8:26-27)። ደግሞም በአማኞች ሕይወት ላይ የሚደርሰው መከራ ሁልጊዜ ዓላማ አለው። እግዚአብሔር ይህን መከራ ልጆቹን ለዘላለም ከብር ለማዘጋጀት ይጠቀምበታል (ሮሜ 8:28-30)፤ ነገር ግን ለአማኞች በመከራቸው መካከል ከፍተኛ መጽናናት የሚሆን ክፍል የሚገኘው ሮሜ 8:31-39 ላይ ነው። በዚህ ዓለም ላይ የሚቀበሉት መከራ ምንም ዓይነት ይሁን እግዚአብሔር ጨርሶ አይተዋቸውም። ከብሩ በሆነው ዘላለማዊ ርስቱ የሚገኘውን ነገር ሁሉ እግዚአብሔር እንደሚሰጣቸው አርግጠኛ ነገር ነው።

40ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 8:31-39 አንብብ። ጳውሎስ በቁ. 31 ላይ ሁለት ጥያቄዎችን ይጠይቃል፤ ነገር ግን በቀጥታ አይመልስላቸውም። ለሁለተኛ ጥያቄ መልስ ሊሆን የሚችል በቀጥታ የተቀመጠው ነገር ምንድን ነው?

41ኛ ጥያቄ፡- እግዚአብሔር ውድ ልጁን ለአኛ ይሞት ዘንድ እንደሰጠን ከሚታወቀው አውነት ጳውሎስ የሚያስቀምጠው ማጠቃለያ ምንድን ነው?

42ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጳውሎስ በቁ. 33 ላይ የሚያቀርበውን ጥያቄ በራስህ አማርኛ እንደገና ጻፈው። ለ) የዚህን ጥያቄ መልስ የሚሰጠው እንዴት ነው?

43ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ በቁ. 34 ላይ የሚያቀርበውን ጥያቄ በራስህ እባባል ጻፈው። ለ) የዚህ ጥያቄ መልስ የሚሰጠው እንዴት ነው?

44ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጳውሎስ በቁ. 35 ላይ የሚያቀርበውን ጥያቄ በራስህ አባባል እንደገና ጻፈው። ለ) ከቁ. 35-37 ያለው ክፍል ይህንን ጥያቄ እንዴት ይመልስዋል?

45ኛ ጥያቄ፡- በቁ. 36 ላይ ጳውሎስ መዝ. (44):22ን ይጠቅሳል። ይህንን ጥቅስ የሚጠቅሰው ለምንድን ነው?

46ኛ ጥያቄ፡- በቁ. 38 ና 39 መሠረት ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን የሚችል ነገር ምንድን ነው?

እግዚአብሔር በአማኞች ሕይወት ውስጥ የሚፈጸመውን ነገር ሁሉ የመጨረሻ መልካም የሆነውን ኢየሱስን የመምሰል ተግባር ለመፈጸም ይጠቀምበታል። አማኞች ለዚህ ጉዳይ ሊሰጡት የሚገባ ምላሽ ምንድን ነው? እግዚአብሔር ከአነርሱ ጋር እንደሆነና በነገር ሁሉ በማንኛውም ጊዜ እንደሚደግፋቸው አርግጦቻች መሆን ይችላሉ። እግዚአብሔር

ሁልጊዜ ከእነርሱ ጋር ስለሆነ እግዚአብሔር ነገርን ሁሉ ለበጎ ስለሚያደርግላቸው ማን ሊቃወማቸው ይችላል? ጳውሎስ ይህንን ጥያቄ በቀጥታ ባይመልሰውም መልሱ ግን ግልጽ ነው። እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ስለሆነ፣ አማኞችን የሚችል ማንም የለም። ሊቃወሟቸው የሚሞክሩ መኖራቸው እርግጥ ነው። ሰይጣንና ርኩሳን መኖሩን ሊቃወሟቸው ይሞክሩ ይሆናል። እርጌው የኃጢአት ተፈጥሮ ሊቃወምን ይሞክራል። በምድር ያሉ ሰብአዊ ጠላቶቻችን ሊቃወሙን ይሞክሩ ይሆናል፤ ነገር ግን አንድ አማኝ በዚህ ሕይወት ምንም ዓይነት መከራ ይግጠመው! እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንደሆነና የዘላለም ሕይወትን እንደሚሰጠው እርግጠኛ መሆን ይችላል። ማንም ሊቃወመው ቢሞክርም እንኳ ከእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍቅር ሊለየው የሚችል ማንም የለም! እግዚአብሔር ጨርሶ እይተወውም። ሁሉን ቻይ የሆነው እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር ስለሆነ፣ እጥቅቶ ሊያሸንፈው የሚችል የለም።

በአንድ የኳስ ሜዳ በቡድን የሚጫወቱ ልጆች አሉ እንበል። ድንገት አንድ በዓለም ታዋቂ የሆነ ተጫዋች ይመጣና ካንዱ ቡድን ተሰልፎ ቢጫወት ተቃዋሚው ቡድን እርሱ የተሰለፈበትን ቡድን የማሸነፍ ተስፋ ከቶ ሊኖረው ይችላል? በፍጹም! ወጣት ተጫዋቾች ባሉበት ይህ ታላቅ ተጫዋች ገብቶ እርሱ ያለበት ቡድን ካልሆነ በቀር አሸንፋለሁ ብሎ ማን ያስባል? በተመሳሳይ መንገድ እግዚአብሔር ከአማኙ ጋር ስለሆነ አማኙን ሊያሸንፍና ከእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍቅር ሊለየው የሚችል ጠላት የለም።

እግዚአብሔር አማኞችን እንደማይተው፣ እስከመጨረሻውም ድረስ አብሮአቸው እንደሚሆንና የዘላለም ሕይወትን እንደሚሰጣቸው ጳውሎስ ለአንባቢዎቹ ማረጋገጫ የሚሆኑ አራት ነገሮችን ይጠቅሳል።

1) የመጀመሪያው ማረጋገጫ፣ እግዚአብሔር አንድ የተወደደ ልጁን ለዓለም ኃጢአት ሁሉ በመስቀል ላይ አንዲሞት ልኮታል የሚል ነው። እግዚአብሔር አንድ ልጁን ሰው እንዲሆን ሲሰጥ፣ ልክ እንደ ሰው ታማሚ፣ ደካማና ውሱን አድርጎ ነበር። እግዚአብሔር አንድ ልጁን በዓለም እጅግ አስቃቂ በሆነ አሟሟት፣ በመስቀል ተሠቃይቶ እንዲሞት ሰጠ። እግዚአብሔር ደኅንነት ሊሰጠን ብሎ ውድ የሆነውን አንድያ ልጁን በመስጠት ታላቅ ፍቅሩን ካሳየን፣ ይህንን ፍቅሩን የዘላለም ሕይወት በመስጠት እንደሚደመድመው የተረጋገጠ ነው።

እንደ አባት ለልጁ ቢስከሌት ስጠው እንበል። ነገር ግን ልጁ ቢስከሌቱን በሚረከብበት ጊዜ ጎማው ፈንድቶ ነበር። ይህ አባት ቢስከሌት ለልጁ ገዝቶ እስከሰጠው ድረስ ፍቅርን ካሳየው ጎማዎቹ በአየር መሞላታቸውን ለማረጋገጥ ወይም ለማስሞላት ወደኋላ ይላል? ጨርሶ አይልም። ቢስከሌት ያህልን ገዝቶ ከሰጠ ጎማዎቹን በአየር የማስሞላቱን በእርግጥ ያደርጋል። ስለዚህ እግዚአብሔር ልጁን ወደ መስቀል የመላክ ያህል ትልቅ ቁም ነገር በማድረግ ፍቅሩን ካሳየን ዘላለማዊ ሕይወትን በመስጠት ይፈጽመዋል።

2) እግዚአብሔር ለአማኞች ዘላለማዊ ሕይወትን እንደሚሰጥ ጳውሎስ የሚያቀርባቸው የቀሩት ሦስት መረጃዎች ሁሉም በጥያቄ የሚጀምሩ ናቸው። ከእነዚህ ጥያቄዎች የትኛውንም ቢሆን በቀጥታ አይመልስም፤ ነገር ግን የጥያቄ አቀራረብ መልሱን ግልጽ የሚያደርግ ነው። ማለትም የራሱን ጥያቄ እራሱ እንደሚመልሰው ዓይነት ነው።

በቁጥር 33 ጳውሎስ የመጀመሪያ ጥያቄውን እንዲህ ብሎ ይጠይቃል፡- «እግዚአብሔር የመረጣቸውን ማን ይከላቸዋል?» ጳውሎስ እያሰበ ያለው ስለ አንድ ፍርድ ቤት ይመስላል። በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍርድ ቤት አማኞችን በመክሰስ «በደለኞች» እንዲባሉና በዚያም ቅጣትን ማን ሊሰጣቸው ይችላል? መልሱ እግዚአብሔር ስላጸደቃቸው በእግዚአብሔር ፍርድ ቤት ማንም አማኞችን ሊክስ እይቸልም ነው። በክርስቶስ ደም ምክንያት እግዚአብሔር «ጥፋተኞች አይደላችሁም»፤ «ጻድቃን» ናችሁ ብሎአቸዋል። እግዚአብሔር «ጥፋተኞች አይደላችሁም» ስላላቸው በክርስቶስ በማመን በእግዚአብሔር የተመረጡ ሰዎችን በመክሰስ ጥፋተኞች ሊያደርጋቸው የሚችል የለም። በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍርድ ቤት አማኝ ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለይ እይቸልም።

3) በቁ. 34 የፍርድ ቤትን ሥዕላዊ መግለጫ በመጠቀም ጳውሎስ ሌላ ጥያቄ ይጠይቃል፡- አማኙን ስለ ኃጢአቱ የሚኮንነው ማነው? ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ለአማኞች ኃጢአት ሲል ቅጣቱን የከፈለው ኢየሱስ ክርስቶስ በፈራጁ በእግዚአብሔር ፊት በመቆም አማኞችን ወክሎ እንደሚማልድላቸው ያስታውሳቸዋል። ሰይጣን አማኞችን በእግዚአብሔር ፊት በሚከሰበት ጊዜ አማኞችን ወክሎ መልስ ለመስጠት ኢየሱስ በዚያ አለ፤ ስለዚህ እንዲህ ይላል፡- «አዎ ይህ

ለው መኮነን የሚገባው ኃጢአተኛ ነው፤ ነገር ግን የእርሱን ኩነቅ እኔ ተቀብየዋለሁ። ለኃጢአቱ የሚያስፈልገውን ዋጋ ከፍቶአለሁ፤ ለሰዚህ እርሱን ለመኮነን ምንም መሠረት የለም።» ጳውሎስ በሮሜ 8:1 ላይ ቀደም ብሎ፡- እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ለሆኑት ኩነቅ የለባቸውም ብሎ ተናግሯል። ይህንን እውነት አሁንም በመድኃኒት፡- ኢየሱስ በእግዚአብሔር አብ ፊት በመቆምና ለአማኞች ስለሚሟገትላቸው ኩነቅ በእነርሱ ሊኖር አይችልም ይላል።

4) የጳውሎስ የመጨረሻ ጥያቄ የማጠቃለያ ጥያቄ ነው። አማኝን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየውና ዘላለማዊ ርሳቱን ሊያስቀርበት የሚችል ነገር ሊኖር ይችላል እንደሆነ ይጠይቃል። በተለይ ደግሞ ትኩረቱ አማኝ በሕይወቱ ውስጥ ሊገጥመው ስለሚችለው መክራ ነው። አማኝ በምድራዊ ሕይወቱ መክራ ይገጥመዋል ማለት ከእግዚአብሔር ፍቅር ተለይቷል ማለት ነው? አንድ አማኝ በሕይወቱ ለደት ወይም ራብ ገጠመው ማለት ከእግዚአብሔር ፍቅር ተለይቶ ዘላለማዊ ርሳቱን አጥቷል ማለት ነው? አንድ አማኝ በድህነትና በጦርነት ምክንያት መክራ አጋጠመው ማለት፤ ከእግዚአብሔር ፍቅር ተለይቶ ዘላለማዊ ርሳቱን ያጣል ማለት ነው? አይደለም! ጳውሎስ መዝ. (44):22ን በመጥቀስ የእግዚአብሔር ተከታይ የሆኑ ሰዎች በሕይወታቸው ውስጥ መክራ መኖሩ የተለመደ መሆኑን ያስታውሳቸዋል። በእግዚአብሔር የሚያምኑ ሰዎች ሁልጊዜ በሽላቸው ፊት እንዳለ በግ ተቆጥረዋል። አማኝ በሕይወቱ መክራ ቢገጥመውም እንኳ በመጨረሻ ድልን እንደሚያገኝ የተረጋገጠ ነው። የዘላለም ርሳቱ ታላቅነት ማለት በዚህ ምድር ሕይወት ካለ ሥቃይና መክራ ሁሉ ተደምር በእርሱ ላይ ከሚገኝ ድል የበለጠ ታላቅ ደስታ ያለበት ነው ማለት ነው። ጳውሎስ በቁ 18 ላይ እንደሚናገረው፡ አማኞች በዘላለማዊና ክቡር በሆነው ርሳታቸው የሚያገኙትን አስደሳችና አስደናቂ የሆነ የእግዚአብሔር ፍቅር የመግለጫ ወይም የማወዳደሪያ መንገድ የለም። ያለፈውን ምድራዊ ሥቃይ ሙሉ በሙሉ የሚያስረሳ ነው።

47ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ከእግዚአብሔር ፍቅር እንደሚለይህ በማለብ አንዳንዴ የምትሰጡት ነገር ምንድን ነው? ለ) ይህ ክፍል በዚህ ጉዳይ እንዴት ዓይነት ማረጋገጫና ማጽናኛ ይሰጣል? ሐ) የምታውቃቸው ሌሎች ሰዎች ከእግዚአብሔር ፍቅር ይለየናል ብለው የሚሰጡት ነገር

ምንድን ነው? መ) ለመጽናኛና ለማረጋገጫ ከዚህ ክፍል ምን ልታከፍላቸው ትችላለህ?

ጳውሎስ ይህንን የሮሜ መጽሐፍ ክፍል አጅግ ውብና አስደናቂ በሆነ ነጥብ ያጠቃልላል። አንድን አማኝ ምናልባት ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩት ይችላል ተብለው የሚታሰቡትን ነገሮች ይተነትናል። አንዳንድ ሰዎች በሚሞቱበት ጊዜ እግዚአብሔር እንደማይወዳቸው እንደሚገነዘቡና በዚህም ምክንያት ለኃጢአታቸው ለዘላለም መሠቃየት እንዳለባቸው እንደሚረዱ በማለብ ይፈራሉ። ሌሎች ሰዎች ደግሞ በሕይወት እርግጠኛ ባለመሆን ይፈራሉ፤ አሁን ስላለውና ወደፊት ስለሚሆነው ነገር እርግጠኛ ባለመሆን ይፈራሉ። ምናልባት ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለየን የሚችል አንድ ነገር ይፈጸም ይሆናል በማለት ይሰጣሉ። ሌሎች ደግሞ የመናፍስትን ዓለም ይፈራሉ። ጳውሎስ በሰማይና በምድር፤ ከምድርም በታች ያሉትን ነገሮች ሁሉ በመተንተን፤ እነዚህ ሁሉ እውነተኛ አማኝን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩ እንደማይችሉ ያረጋግጣል። እግዚአብሔር እራሱ «ጥፋተኞች አይደሉም» ስላለው፤ የዘላለም ክብር የሆነ ሕይወትን እንደሚሰጠው የተረጋገጠ ነው።

48ኛ ጥያቄ፡- ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለይህ የሚችል አንዳችም ነገር እንደሌለ ማወቅ ምን እንዲለማህ ያደርጋል? የተለማህን ለሜት በማስታወሻ ደብተርህ ጻፍና ለእግዚአብሔር በጸሎት ንገረው።
49ኛ ጥያቄ፡- ብዙ አማኞች በእግዚአብሔር «ጥፋተኞች አይደላችሁም» ቢባሉም እንኳ ምናልባት በአንድ መንገድ ከእግዚአብሔር ፍቅር ተለይተን ዘላለማዊ ደኅንነትን እናጣ ይሆናል ብለው ያስባሉ። ለእንደዚህ ዓይነቱ አሳብ ይህ ክፍል የሚለው ምን ነገር አለ?

አንዳንድ ጊዜ አማኞች እንዲህ ብለው ይጠይቃሉ፡- «እግዚአብሔር እኔን መውደዱን እንዲያቆም ሊያደርገው የሚችል ነገር መፈጸም እችላለሁ ይሆን? በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ያለኝን ቦታ ላጣ የምችልበት መንገድ ይኖር ይሆን?» ይህ ክፍል አንድ ሰው በእውነት ክርስቶስን እንደ ግል አዳኙ ከተቀበለና እግዚአብሔር ጻድቅ ካለው፤ ከዚህ ፍቅር ሊለየው የሚችል አንዳችም ነገር የለም ብሎ ያስተምራል። ልጆቹን የማዳን ሥራ የጀመረው እግዚአብሔር በእርግጥ የጀመረውን ሥራ ይፈጽማል። ይህ ማለት አማኞች ኃጢአት ለመሥራት

ነፃ ናቸው ማለት አይደለም። ጳውሎስ በሮሜ 6 አማኞች ኃጢአት መሥራት የሌለባቸው ለምን እንደሆነ ተናግሯል። የጸደቁ ሁሉ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባል ናቸው ማለት ነው (ሮሜ 8: 14-17)፤ መከበራቸው የማይቀር ነው ማለት ነው (ሮሜ 8: 30)፤ ከፍጥረታት ሁሉ መካከል ደግሞ አማኞችን ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩ የሚችሉ የሉም ማለት ነው (ሮሜ 8: 39)። ዘላለማዊ ርስታቸውን በመንግሥተ ሰማያት በእርግጥ ይቀበላሉ።

50ኛ ጥያቄ:- በሰማይ እርግጠኛ የሆነ ተስፋ እንዳለህ ማወቅህ በአንዳንድ እስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ ጸንተህ እንድትቆም እርዳታ ሆኖህ ያውቃልን? ይህንን ገጠመኝህን በማስታወሻ ደብተርህ ጻፍ።

የሮሜ 8: 31-39 ማጠቃለያ:- በሕይወታቸው የሚያልፉበት መከራ ምንም ዓይነት እስቸጋሪ ቢሆንም እግዚአብሔር ልጆቹን ጨርሶ አይተውም፤ ነገር ግን ወደፊት መከበራቸውን እውን ያደርገዋል።

አምስተኛ ቀን:

የሮሜ 8: 18-39 ማጠቃለያ:- እግዚአብሔር ለአማኞች ባደረገላቸውና ወደፊት በሚያደርግላቸው ነገር ምክንያት፡ አሁን ያሉበትን መከራና መቃተት ለወደፊቱ ወደሚሆን ክብር እንደሚለውጠው እርግጠኛ ነገር ነው።

የሮሜ 8: 1-39 ማጠቃለያ:- እግዚአብሔር አማኞች በአዲስ ሕይወት እንዲኖሩ ኃይል የሚሰጣቸውን መንፈስ ቅዱስና ዋስትና ያለውን ርስት ስጥቶአቸዋል።

51ኛ ጥያቄ:- ሀ) ወደኋላ ተመልስህ ሮሜ ምዕ. 5 እስከ ምዕ. 8 በሙሉ እንብብ። እያንበብክ ሳለህ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ በመባል ስለሚገኙ በረከቶች አስብ። ለ) እነዚህ እራት ምዕራፎች በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ በመባል ስለሚገኙ በረከቶች የሚናገሩትን ነገር የሚያሳይ የእንድ ዐረፍተ ነገር ማጠቃለያ ጻፍ።

የሮሜ 5-8 ማጠቃለያ:- አማኞች በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ስለተባሉ ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም የመሆን፤ አዲስ ሕይወት የማግኘት፤ ከሕግ ነፃ የመሆንና ዘላለማዊ ርስታቸውን የሚያረጋግጥላቸው መንፈስ ቅዱስ የመቀበል በረከት እግኝተዋል።

ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት እንዲሆንህ የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስ።

ሳምንታዊ የስብሰባ ጊዜ

1. ሳምንታዊ የአምልኮ ጊዜ

2. የሳምንቱ የጸሎት ጊዜ-በዚህ የጸሎት ጊዜ ከእግዚአብሔር ፍቅር አንዳችም ነገር እንደማይለይህ፤ ላገኘኸው የዋስትና እውቀት እግዚአብሔርን እመስግን። እግዚአብሔር በሕይወትህ ነገርን ሁሉ ለበጎ ስለሚያደርግልህ አመስግነው። በአስቸጋሪ ሁኔታዎችና በመከራ ውስጥ በምታልፍበት ጊዜ ፍቅሩን እርሱ ለአንተ ያለውን መልካም ዕቅድና ዓላማ ለማስብ እንዲረዳህ ጻልይ። እሁን በመከራ ውስጥ እንዳሉ ለምታውቃቸው ሰዎች ጻልይ።

3. ክለሳ

4. ውይይት

ሀ. በቡድንህ ውስጥ ያሉ ሰዎች በቅርቡ በምን መንገድ መከራ ተቀብለዋል? ይህ ክፍል እያንዳንዱን የቡድን አባል እንዴት ያበረታታል?

ለ. ክርስቲያን በቂ አምነት ካለው ጤንነት፤ ሀብትና የኑሮ ስኬታማነት ሊያገኝ ይችላል ብለው የሚያስተምሩት የምታውቃቸው ሰዎች በእካባቢህ አሉን? የእነዚህ ሰዎች ትምህርት በቤተ ክርስቲያንህ ላይ ተፅዕኖ አሳድሯልን? ከዚህ ክፍል የእነዚህን ሰዎች ትምህርት መጽሐፍ ቅዱስን የተመረኮዘ እንዳልሆነ ለማስረዳት ምን ማለት ትችላለህ?

ሐ. በመከራ ውስጥ እግዚአብሔር እንዴት አጽናንቶህ ያውቃል? እያንዳንዱ ሰው ለዚህ ጉዳይ ያለውን ልምምድ ያካፍል።

መ. በክፉ ነገር ውስጥ በምታልፍበት ጊዜ፤ እግዚአብሔር ያንን ክፉ ነገር የበለጠ ሊያሰሰን እንድትመስል አድርጎ ሲጠቀምበት እንዴት አየህ?

ሠ. በሰማይ ቤት እንዳለህ የተረጋገጠ መሆኑ በመከራህ ውስጥ እንዴት ረዳህ?

ረ. አንድ በክርስቶስ ማመኑ እርግጠኛ የሆነ ሰው ዘላለማዊ ደኅንነቱን ሊያጣይችላል? ወይስ አይችልም? ለሚለው ጥያቄ ይህ ክፍል ምን ይላል?

ትምህርት 12

ሮሜ 9: 1-29

አንደኛ ቀን:

ሮሜ 9: 1-3

ዛሬ በሮሜ ጥናታችን ውስጥ ዋና የሆነ ሌላ አዲስ አሳብ ያለው ክፍል እንጀምራለን። እስቲ እስካሁን ድረስ የተማርነውን ለመከለስ ትንሽ ጊዜ እንውሰድ።

በሮሜ ምዕ. 1-4 ጳውሎስ አንድ ኃጢአተኛ የሆነ ሰው በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ጻድቅ መባል እንደሚችል ተመልክተናል። ጽድቅ የሚገኘው ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው ድርጊት ላይ ባለ እምነት ነው። በሮሜ ምዕ. 5-8 ደግሞ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን ስለሚያስገኘው በረከት ጳውሎስ የሚያካፍለን ነገር ተመዝግቧል። እነዚህ በረከቶችም ከእግዚአብሔር ጋር ሰላምን ማድረግ፣ አዲስ ሕይወት፣ ከሕግ ነፃ መሆን፣ መንፈስ ቅዱስና እግርጠኛ የሆነ የዘላለም ርስት ናቸው። በሮሜ 8: 18-39 ጳውሎስ በዚህ ምድራዊ ሕይወት በርካታ የሆነ መከራ ቢኖርም፣ የመንፈስ ቅዱስ ሕልውናና እግዚአብሔር ለእማኞች የሰጣቸው ሌሎች በረከቶች ሁሉ አማኝ ወደፊት እንደሚከብር ዋስትና መሆናቸውን ይገልጻል። ማንኛውም ጠላት የሆነ ችግር ወይም ሌላ ማንኛውም ነገር ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለዩት አይችሉም። በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የመሆን ትልቁ በረከት ይህ ነው።

ነገር ግን ጳውሎስ ለመልእክቱ እንባቢዎች ከእግዚአብሔር ፍቅር ሊለያቸው የሚችል እንዳችም ነገር እንደሌለ እንደተናገረ ወዲያው በእስክርነታቸው ጥያቄ እንደሚኖር ያውቅ ነበር። የእይሁዶች ማለት የእስራኤል ጉዳይ እንዴት ነው? እግዚአብሔር ወዶአቸዋል። የራሱ ሕዝብ እንዲሆኑ መርጦአቸዋል። ሊባርካቸው ቃል ገብተዋቸዋል። ሆኖም ብዙዎቹ ክርስቶስን አልተቀበሉትም። አብዛኞቹ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የመባልን በረከት አልተቀበሉም። ይህ ማለት እግዚአብሔር ለእስራኤል የነበረው ፍቅር አብቅቶአል ማለት ነው? እግዚአብሔር እስራኤልን ባለማመናቸው ምክንያት ትቷቸዋል ማለት ነው? ደግሞ እግዚአብሔር ለእስራኤል የነበረው ፍቅር ውጤታማ ካልሆነ እማኞችስ

በእርግጥ ለእግዚአብሔር ፍቅር ዋስትና አላቸውን? እግዚአብሔር እስራኤልን ከተወዛረበ እማኞችን ሊተው አይችልምን?

እነዚህ አሳቦች በሙሉ ጳውሎስ በሮሜ 3: 1-4 ሊመልሰው ጀምሮት ወደነበረው ጥያቄ ያመጡታል። በዚያ አይሁድ በመሆን የሚገኝ ጥቅም ስለመኖሩና የእስራኤል ወንጌልን አለመቀበል ማለት እግዚአብሔር ለእስራኤል የገባውን ቃል ኪዳን ለመጠበቅ አልቻለም ማለት ነውን? የሚል ጥያቄ ጠይቆ ነበር። በሮሜ ምዕ. 3 እነዚህ ጥያቄዎች በቀላሉ ሲመልስ «አዎን አይሁድ መሆን ጥቅም አለው። የእስራኤል ወንጌልን ያለመቀበል ግን የእግዚአብሔርን ታማኝነት አያስቀርም» ብሎ ነበር። መልሶቹን ግን በሙሉ አሳብራራቸውም ነበር። በሮሜ ምዕ. 9-11 ወደ እነዚህ አሳቦች በመመለስ እግዚአብሔር ቃል ኪዳንን በሚሰጥበት ጊዜ ሊያፈርስው እንደማይችል ያሳያል። ወደ እስራኤል ጥያቄ በመመለስ ጳውሎስ እግዚአብሔር ሕዝቡን ጨርሶ እንደማይተው ይናገራል።

ነገር ግን ጳውሎስ በእነዚህ ምዕራፎች ሌሎች ተጨማሪ ጥያቄዎችንም ይመልሳል። እግዚአብሔር አይሁዶችን ካልተወሰደው ክርስቶስን ለምን አልተቀበሉም? ጳውሎስ በሮሜ 1: 2-3: 21 ና በምዕ. 4 በሙሉ በክርስቶስ የሚገኘው ደኅንነት የብሉይ ኪዳን የደኅንነት መንገድ ተከታይ ነው ይላል። በክርስቶስ ማመን አብርሃም እንደነበረው ዓይነት እምነት ነው። በክርስቶስ የሚገኘው ደኅንነት በብሉይ ኪዳን ለአይሁድ ሕዝብ ተስፋ ተስጥቷቸው የነበረው ደኅንነት ነው። ይህ እውነት ከሆነ የአብርሃም ዘሮች ክርስቶስን ለምን ካጹ? በሮሜ 1: 16 ጳውሎስ ወንጌል «አስቀድሞ ለአይሁድ» የደኅንነት መንገድ ነው ይላል። ወንጌል አስቀድሞ የታሰበው ለአይሁዶች ከሆነ ለምን አልተቀበሉትም? ይህ ጥያቄ ለጳውሎስ የአሳብ ጥያቄ ብቻ አልነበረም። እራሱ አይሁዳዊ ስለሆነ ለሕዝቡ በጥልቀት ግድ ይለዋል። ስለ እስራኤል ይህንን ጥያቄ መመለስ በግሉ አጅግ ጠቃሚ ነበር።

በሮሜ 9-11 ጳውሎስ ስለ እስራኤል ይህንን ጥያቄ ሊመልስ፣ በርካታ ጥልቀት ያላቸውን ነገሮች ስለ እግዚአብሔር ተፈጥሮና ስለ ደኅንነቱ ይገልጻል። ሮሜ 9-11 ስለ ወንጌል ያለውን ገለጻ የተሟላ ያደርገዋል። የእግዚአብሔር አጅግ ጥልቅ የሆነ ምሕረቱና ኃይል የተሞላ ሁሉን ቻይነቱ ሰዎችን በማዳን ሥራው ላይ ተገልጧል።

1ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 9-11 አንብብ። እያነበብክ ላለህ ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ፈልግ። እግዚአብሔር ለእስራኤል የገባው ተስፋ ያለፍጻሜ ቀረን? ካልቀረ አይሁዶች ክርስቶስን ለምን አልተቀበሉትም? ልታገኘው የቻልከውን ያህል በርካታ መልሶች ጻፍ 2ኛ ጥያቄ:- እነዚህ ምዕራፎች ስለ እግዚአብሔር ምሕረት ምን ያስተምራሉ? በተለይ 9: 14-29 ና 11: 25-32 ተመልከት። 3ኛ ጥያቄ:- ስለ እግዚአብሔር ምርጫዎች እነዚህ ምዕራፎች የሚያነሡአቸው አስቸጋሪ ጥያቄዎች የተቸቹ ናቸው? ጥያቄዎችህን ጻፍ።

በሮሜ 9-11 ባለው ክፍል ጳውሎስ እስራኤል የክርስቶስን ወንጌል ላልተቀበለችበት ምክንያት ሦስት መልሶችን ይሰጣል። የመጀመሪያው በምዕ. 9 ላይ የሚሰጠው የአይሁድ ሕዝብ በሙሉ የተስፋው ቃል ልጆች ለመሆን አልተመረጡም የሚል ነው። ምዕ. 9 እግዚአብሔር በማዳን ሥራው ውስጥ ባለው ሉዓላዊነት ላይ ትኩረት ያደርጋል። ሁለተኛው መልስ ደግሞ በምዕ. 10 ላይ የሚገኝ ሊሆን፣ እስራኤላዊያን አራላቸው እግዚአብሔር ያዘጋጀውን በእምነት የሆነውን የደኅንነት መንገድ በፈቃዳቸው አምቢ ማለታቸውን የሚናገር ነው። ይልቁንም ደኅንነታቸውን በሥራቸው ለማግኘት መሞከሩን መረጡ። ምዕ. 10 በደኅንነት ውስጥ ሰዎች ባለባቸው ኃላፊነት ላይ ትኩረት ያደርጋል። ሦስተኛው መልስ በምዕ. 11 የሚገኝ ሲሆን፣ አንዳንድ እስራኤላዊያን በክርስቶስ በማመን ወደ እግዚአብሔር እንደመጡና ወደፊት ግን ሕዝቡ በሙሉ ወደ ክርስቶስ እንደሚመጣ የሚናገር ነው። ምዕ. 11 በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን እርግጠኝነት ላይ ትኩረት የሚያደርግ ነው። ጳውሎስ በእነዚህ ሦስት ነገሮች ምክንያት እግዚአብሔር ለእስራኤል የገባው ተስፋ ያለ ውጤት አለመቅረቱን ይገልጻል። ስለዚህ እማኞች እግዚአብሔር እንደሚወዳቸውና ሁልጊዜ እንደማይተዋቸው የገባቸው ቃል ኪዳን ያለውጤት እንደማይቀር እርግጠኛ መሆን ይችላሉ።

እነዚህ ሦስት ምዕራፎች ስለ እግዚአብሔር ሉዓላዊነትና ስለ ሰው ኃላፊነት በርካታ ነገሮችን ይናገራሉ። እነዚህ ጥያቄዎች ለብዙ መቶ ዓመታት ክርስቲያኖችን ያስቸገሩ ጥያቄዎች ናቸው። በዚህ ጥናት መጨረሻ ጥያቄዎችህ ሁሉ ላይመለሱ ይችላሉ። ነገር ግን እነዚህ ሦስት ምዕራፎች የእግዚአብሔር ሁሉን ቻይነትና የሰው ኃላፊነት እንዴት

አብረው ሊሄዱ እንደሚችሉ ያለህን መረዳት ይጨምራሉ፤ በእግዚአብሔር ታላቅነትና በአሠራሩ ላይ መደንቅን ይጨምራል።

ከሮሜ 9-11 ያለው ክፍል አንዱ ዋና ዓላማ የእግዚአብሔር ምሕረት ነው። እነዚህን ምዕራፍ በምናጠናበት ጊዜ የእግዚአብሔር የማዳን ሥራ በሙሉ የምሕረት ሥራ መሆኑን ማስታወስ ጠቃሚ ነው። ሰዎች በሙሉ እግዚአብሔር ላይ ያመፁ ጋጢአተኞች ናቸው። ሰዎች በሙሉ ለጋጢአታቸው ቅጣት የሆነው የዘላለም ሞት የሚገባቸው ናቸው። እግዚአብሔር ማንንም ሰው የማዳን ግዴታ የለበትም። እግዚአብሔር ሰዎችን በማንኛውም ጊዜ ሲያድን፣ የሚያድናቸው ጸጋና ምሕረት የተሞላ ስለሆነ ነው። እግዚአብሔር በማንኛውም ጊዜ ሰውን ሲያድን፣ ቅጣቱና ቁጣው ለሚገባቸው ሰዎች ምሕረትንና ርኅራኄን በማድረግ እንዳዳናቸው እናውቃለን። ደኅንነት የሚመሠረተው ሁልጊዜ በእግዚአብሔር ምሕረት ላይ ነው።

- 4ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9:1-29 አንብብ። በዚህ ምዕራፍ ጳውሎስ ብዙ ነገር የሚናገርለት ሕዝብ የትኛው ሕዝብ ነው?
- 5ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ምዕራፍ መሠረት የእግዚአብሔር ምሕረት የሚቀበለው ምን ዓይነት ሰው ነው?
- 6ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ምዕራፍ ጳውሎስ በርካታ የብሉይ ኪዳን ምሳሌዎችን ይጠቅሳል። ህ) ጳውሎስ በዚህ ክፍል የሚጠቅሳቸውን የብሉይ ኪዳን ሰዎች ጥቀስ። ለ) እነዚህን ሁሉ ሰዎች በመጥቀስ ጳውሎስ ሊገልጸው የፈለገው ነገር ምን ይመስልሃል?
- 7ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ምዕራፍ ጳውሎስ ትኩረት ያደረገበት ነገር ምንድን ነው? (የእግዚአብሔር ሉዓላዊነት ነው ወይስ የሰውን ጋላፈነት ነው)?

በሮሜ 9:1-29 ጳውሎስ የራሱ ሕዝብ ስለሆነው ስለ እስራኤል ሕዝብ መናገር ይጀምራል። በአእምሮው ውስጥ ሁለት ጥያቄዎች አሉ። አብዛኛዎቹ አይሁዳውያን የክርስቶስን ወንጌል ያልተቀበሉት ለምንድን ነው? ብዙ አይሁዶች ክርስቶስን አልተቀበሉም ማለት እግዚአብሔር ለእስራኤል ገብቶት የነበረው ቃል ኪዳን ያለውጤት ቀርቷል ማለት ነው? በዚህ ምዕራፍ ሁለቱንም ጥያቄዎች መመለስ ይጀምራል። መልሱም እግዚአብሔር እንደ ባለቃል ኪዳን ልጅ የመረጣቸው ብቻ የእግዚአብሔርን ምሕረት ይቀበላሉ የሚል ነው። አይሁዶች በሙሉ ደግሞ የቃል ኪዳን ልጆች አልነበሩም። በብሉይ ኪዳን በሙሉ አንድ ሰው በዜግነቱ ወይም በዘሩ ወይም በመልካም ሥራው ምክንያት

የእግዚአብሔርን ምሕረት እንደማይቀበል የሚያሳዩ በርካታ ምሳሌዎች አሉ። ይስሐቅ፣ ያዕቆብ፣ ዒሳውና የግብፁ ፈርዖን በሙሉ የእግዚአብሔርን ምሕረት በትውልዳቸው ወይም በሌላ መልካም ሥራቸው ምክንያት እንደማይቀበሉ የሚያሳዩ ምሳሌዎች ናቸው። ሰዎች የእግዚአብሔርን ምሕረት የሚቀበሉት የቃል ኪዳን ልጅ እንዲሆኑ ከተመረጡ ብቻ እንደሆነ የሚያሳዩ ምሳሌዎች ናቸው። በእነዚህ ቁጥሮች ጳውሎስ በደኅንነት በኩል በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት ላይ ያተኩራል።

- 8ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9:1-3 አንብብ። ህ) በቁጥር 1-2 ጳውሎስ አጠንክሮ የሚያረጋግጠው ነገር ምንድን ነው? ለ) በእነዚህ ቁጥሮች የጳውሎስን ስሜቶች ግለጽ።
- 9ኛ ጥያቄ፡- ለእስራኤላውያን ወገኖቹ ጳውሎስ የሚመኘው ነገር ምን እንደሆነ ይናገራል?

ጳውሎስ ሮሜ 8:39ን ጽፎ ሊጨርስ፣ የሚጽፍበትን ብዕር ቁጭ አድርጎ ጥቂት ወደኋላ ማሰብ የጀመረ ይመስላል። በታላቅ ደስታና በድል መንፈስ «በክርስቶስ በጌታችን ካለ ከእግዚአብሔር ፍቅር ማንም ሊለየን እንዳይችል ተረድቼአለሁ» ይላል፤ ነገር ግን ጳውሎስ የራሱን ሕዝብ በጣም የሚወድ አይሁዳዊ ነው። ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር እንደተወደዱና እንደተመረጡ ሁሉ አይሁዳውያንም በእግዚአብሔር የተወደዱና የተመረጡ ናቸው፤ ነገር ግን ብዙዎቹ ክርስቶስን አልተቀበሉም። በዚህ ምክንያት ብዙዎቹ ጳውሎስ በሮሜ 1:18 የጠቀሰውን የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ቁጣ ይቀበላሉ። እነዚህ አባባች በጳውሎስ አእምሮና ስሜት ላይ ከፍተኛ ያለመረጋጋትን ፈጥረዋል። እስራኤላውያን ወገኖቹ ክርስቶስን ስላልተቀበሉ እጅግ ጥልቅ የሆነ ጋዘን ተሰምቶታል።

በአንድ ግሩም ግብዣ ላይ ከጥሩና ልዩ ከሆኑ ጓደኞችህ ጋር እንደሆንክ እስብ። በጣም ጥሩ የሆነ የጫወታተ የንንግርና የግብዣ ጊዜ እንዳላሰፋችሁ አስብ። ወዲያውኑ በሩ ተንኳኳ። ከውጭም ከሌላ ከተማ የሆነ ዘመድ ይገባና አንድ የመኪና አደጋ እንደነበረ ይነግርሃል። ከቤተሰብህ መካከል የሆነ አንድ ሰው በሆስፒታል እንዳለ፣ ያህል ሰው ምን ያህል እንደተጎዳና በሕይወት ለመኖር ላለመኖሩ እርግጠኛ ባለመሆንህ የሚሰማህን ስሜት አስብ። በዚያ ምሽት የነበረህ ጣረያ የነካ አስደናቂ ደስታና ሐሴት ወደ ሕመም፣ ወደ ጭንቀትና ወደ ተስፋ መቁረጥ ይለወጣል።

ይህ የሰሜት ለውጥ ጳውሎስ የገጠመው ዓይነት ነው። ስለ እግዚአብሔር አስደናቂ ዘላለማዊ ፍቅር በደስታ አያስበ ላለ (ሮሜ 8:31-39)፤ ድንገት ስለ ዘመዶቹና ስለ ቤተሰቡ ማሰብ ጀመረ። በእግዚአብሔር የተወደዱ ቢሆኑም እንኳ ብዙዎች ክርስቶስን አልተቀበሉም። ስለዚህ ብዙዎቹ የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ቁጣ ስለ ኃጢአታቸው የሚገባቸው ሆነዋል። ታላቅ ደስታውና ሐሴቱ ወደ ጥልቅ ኃዘንና ሥቃይ ተለወጠ፤ ስለዚህ ጳውሎስ አብዛኛዎቹ አይሁዶች ክርስቶስን ባለመቀበላቸው የተሰማውን ጥልቅ ኃዘን፣ ተስፋ መቁረጥና ጉዳት አስረግጦ ይናገራል።

10ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 2:17-29 እንብብ። ይህንን መልእክት የሚያነቡ አንዳንድ ሰዎች ጳውሎስ ለአይሁዶች ግድ የለውም ብለው እንዲያስቡ ሊያደርጋቸው የሚችሉ ከዚህ ክፍል የምታየው ምን ነገር አለ?

በሮሜ 2:17-29 ጳውሎስ በእርግጥ እርሱ ለአይሁዶች ግድ የለውም ብለው አንዳንዶች እንዲያስቡ ሊያደርጋቸው የሚችሉ ጠንካራ ዐረፍተ ነገሮችን ጽፏል። የራሳቸውን ሕግ በመተላለፋቸው ጥፋተኞች አንደሆኑ ተናግሯል። መገረዛቸው ደገንነትን አንደማያስገኝላቸው ተናግሯል። አይሁድ ስለሆኑ ብቻ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሊሆኑ አንደማይችሉ ተናግሯል። ጳውሎስ እነዚህን ነገሮች የተናገረው ስለ አይሁዶች ስለሆነ መልእክቱን የሚያነቡ አንዳንድ ሰዎች ለአይሁዶች ግድ የሌለው ሰው አንደሆነ አድርገው ሊቆጥሩት ይችላሉ። አሁን ግን ለአይሁዶች ያለውን ቅናት ትኩረት ሰጥቶ ይናገራል። በውስጣዊ ሕሊናው በመንፈስ ቅዱስ ብርሃን በርቶለትና ታድሶ በእርግጥ ለሕዝቡ እንደሚገደው ይናገራል።

ስለ ራሱ ሕዝቦች ደገንነት ጳውሎስ የሚገደው ምን ያህል ነው? በቁ. 2 ላይ ጳውሎስ ቢችል ኖሮ የራሱን ዘላለማዊ ሕይወት ለሕዝቡ ደገንነት ብሎ ለመለወጥ እንኳ ዝግጁ አንደ ነበር ይናገራል። ይህን ማድረግ አንደማይቻል ጳውሎስ ያውቃል። የሮሜ መልእክት በመጀመሪያ በተጻፈበት በግሪክ ቋንቋ «ራሴ የተረገምሁ እንደሆን አጸልይ ነበርና» የሚለው ቃል በግልጽ የሚያመለክተው ጳውሎስ ደገንነቱን ለሕዝቡ ለመለወጥ እንደማይችል ነው፤ ነገር ግን ጳውሎስ እርሱ መንግሥተ ሰማያት ላይገባ ሌሎች አይሁዶች እንዲገቡ ለማድረግ ቢቻል ኖሮ አደርገው ነበር ይላል።

11ኛ ጥያቄ፡- ዘጸ. 32:31-33 እንብብ። ሀ) በእነዚህ ቁጥሮች መሴ የጸለየው ስለ ምንድን ነው? ለ) እግዚአብሔር ጸሎቱን እንዴት መለስለት?

በዘጸ. 32 እስራኤላውያን የጥጃ ምስል ሠርተው ባዕድ አምልኮ ለመፈጸም ኃጢአትን ካደረጉ በኋላ መሴ አሁን ጳውሎስ ከጸለየው ጸሎት ጋር በጣም የሚመላለል ጸሎት ጸለየ። መሴ ኃጢአትን ባደረጉ ሰዎች ምትክ የእርሱን ዘላለማዊ ሕይወት እግዚአብሔር እንዲወስድ ለመነ። እግዚአብሔር ግን የጥጃን ምስል በማምለክ ኃጢአትን ያደረጉትን ብቻ የዘላለም ሕይወት እንደሚያላጣቸው ተናገረ።

አንድ ሰው የራሱን ዘላለማዊ ሕይወት ለሌላ ሰው በልዋጭ ሊሰጥ አይችልም፤ ነገር ግን ክርስቶስን እንደ አዳኛቸው ላልተቀበሉና ጠፊ ለሆኑት ሰዎች ጥልቅ ፍቅር የነበራቸው በምሳሌነት ለማቅረብ ቢያስፈልግ መሴና ጳውሎስ ለዚሁ የታደሉ ድንቅ ምሳሌዎች ናቸው።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ክርስቲያን በአካባቢው ላሉ ሰሚጠፉ ሰዎች ፍቅሩን እንዴት ሊያሳይ ይችላል? ለ) ለሌሎች ሰዎች ደገንነት በአውነት የሚገደው ክርስቲያን ወንጌልን ወደ አነርሱ ለማድረስ ምን እንኳ ለመስጠት ፈቃደኛ መሆን አለበት?

አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ለማያምኑ ሰዎች ደገንነት በጣም አንደሚገዳቸው ቢናገሩም እንኳ ተግባራቸው ይህንን የሚያሳይ አይደለም። አውነተኛ የሆነ ሸክም እንደሌላቸው፣ ወንጌልን ለአነርሱ ለማድረስ ምንም ዓይነት ችግርን ለመጋፈጥ ፈቃደኛ ያለመሆናቸው ያሳያል። ጓደኞቻቸው እንዲቀልዱባቸው ወይም እንዲያፈዙባቸው፣ ወይም ንቀው እንዲተዉአቸው ስለማይፈልጉ ወንጌልን አይነግሯቸውም። ሥራቸው ወይም ትምህርታቸው አደጋ ላይ እንዲወድቅ ስለማይፈልጉ ወንጌልን ለሌሎች አያካፍሉም። ምቹ የሆነ ቤታቸውን ለመተውም ሆነ ረጅም መንገድ ለመሄድ ፈቃደኞች ስላልሆኑ፣ ወንጌልን ለሌሎች አያካፍሉም። አንዳንድ ጊዜ ስለ ክርስቶስ ለመስማት ፈቃደኛ የሆኑ ሰዎች እንኳ ኖረው የራሳቸውን ጉዳይ አቋርጠው ለአንድ ሰዓት ያህል ወንጌልን ለማካፈል ፈቃደኛ አይሆኑም። ጳውሎስ ግን አይሁዶች ክርስቶስን ተቀብለው ለማየት የራሱን ዘላለማዊ ሕይወት እንኳ ለመስጠት ፈቃደኛ ነበር። ለሌሎች ሊኖራቸው የሚገባውን ፍቅር በተመለከተ አማኞች ሁሉ ሊከተሉት የሚገባ ታላቅ ምሳሌ ነው።

13ኛ ጥያቄ፡- ስለ ራስህ ሕይወት አስብ። ሀ) ለሌሎች ወንጌልን ለማክፈል በጣም ቁጥብ የሆንክበትን ጊዜ ጻፍ። ለ) በአካባቢህ ላሉ ለጠፉ ሰዎች ያለህን ፍቅር ለማሳየት፤ ወንጌልን ለአነርሱ ለማድረስ በዚህ ሳምንት ምንህን አሳልፈህ ትሰጣለህ?

ሁለተኛ ቀን፡

ሮሜ 9:4-13

በሮሜ 9:11 ጳውሎስ ጥያቄዎችን ይመልሳል። «እስራኤላውያን ለአነርሱ ቃል ኪዳን የተገባላቸውን ወንጌል ለምን አልተቀበሉም? እግዚአብሔር ተዋቸውን? የእግዚአብሔር ሕዝቦች እንዳልሆኑ ቆጥሮ በሙተው ለአነርሱ የሰጠውን የተሰፋ ቃል በሙሉ ውጤታማ ሳይሆን ቀረን?» በሮሜ 9: 1-3 ይህንን ክፍል እርሱ ለሕዝቡ ለእስራኤል ያለውን ጥልቅ ሽክም በመናገር ይጀምራል። አይሁዶች በሙሉ ለምን ወንጌልን እንዳልተቀበሉ መልስ ለመስጠት ከመጀመሩ በፊት፤ እስራኤል በእግዚአብሔር የተመረጠች እውነተኛ ሕዝብ እንደሆነች ማረጋገጥ ነበረበት። እግዚአብሔር ብዙ መልካም ነገሮችን እንዳደረገላቸው ማሳየት ነበረበት።

14ኛ ጥያቄ ሮሜ 9:4-5 አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጣቸው መንፈሳዊ በረከቶች ምንድን ናቸው? ለ) በማስታወሻ ደብተርህ ላይ እነዚህን በረከቶች ከጻፍክ በኋላ የእነዚህ በረከቶች ትርጉም ይሆናል ብለህ የምታስበውን ጻፍ።

በሮሜ 9:4-5 እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን የሰጣቸውን በረከቶች ጳውሎስ ይገልጻል። በእነዚህ ቁጥሮች በሮሜ 3:1-2 የጀመረውን አሳብ ለመጨረስ ወደዚያ ይመለሳል። በሮሜ 2:17-29 ሕግን ከእግዚአብሔር መቀበልና መገረዝ ለአይሁዶች ዘላለማዊ ደኅንነት ዋስትና እንዳልሆነ ጳውሎስ ይገልጻል። «አንግዲህ የአይሁዳዊ ብልጫው ምንድን ነው?» ሲል ይጠይቃል። መልሱ «በሁሉም ነገር ብዙ ነው የሚል ነበር» እነዚህ ጥቅሞች ምን እንደሆኑ ግን በዝርዝር አልተናገረም ነበር። አሁን እግዚአብሔር አይሁዶችን እንደራሱ ልዩ ሕዝቦች አድርጎ ሲቀበል፤ ያደረገላቸውን ነገሮች በሰፊው ይገልጻል።

ጳውሎስ አይሁድ የመሆንን ስምንት ጥቅሞች ይጠቅሳል፡-

1. ልጅነት፡- አንድ ሰው ልጅ ከሆነ የዚያ ቤተሰብ አባል ነው። የቤተሰቡ አካል የመሆን ሙሉ መብት አለው። በጥንት ጊዜ የመጀመሪያ ልጅ

1. ልጅነት፡- አንድ ሰው ልጅ ከሆነ የዚያ ቤተሰብ አባል ነው። የቤተሰቡ አካል የመሆን ሙሉ መብት አለው። በጥንት ጊዜ የመጀመሪያ ልጅ ወራሽ ነበር፤ የቤተሰቡን ንብረት በሙሉ ዕጥፍ ድርሻ ይወስድ ነበር፤ የቤተሰቡም ስም ወደ እርሱ የማሳለፍ መብት ነበረው። የቤተሰቡ ተከታይ ራስ የሚሆነው እርሱ ነበር።

15ኛ ጥያቄ፡- ዘጸ. 4:22-23 ና ሆሴ 11:1 አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ምን ብሎ ይጠራቸዋል ለ) ለእስራኤል ይህ ማለት ምን ማለት ነበር?

በዘጸ. 4:22-23 እግዚአብሔር ሙሴ ለፈርዖን በመልአክት እንዲነግረው ሲልከው እስራኤል የበኩር ልጄ ነው ይላል። በሆሴ 11:1 እግዚአብሔር እስራኤልን ከግብፅ ባወጣበት ጊዜ ልጄን ጠራሁት በማለት ሲደግመው እንመለከታለን። ይህ ማለት እስራኤል የእግዚአብሔር የተለየ ሕዝብ ነበር ማለት ነው። እስራኤል የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባል ነበር። አንድ አባት ለበኩር ልጁ የተለየ ርስቱን እንደሚሰጥ፤ እግዚአብሔር ለእስራኤልም የተለየ ርስቱን ይሰጣል።

2. ክብር፡- ጳውሎስ ለዚህ ቦታ የሚናገርበት ክብር አንዳንድ ጊዜ «ሽካይና» ክብር በመባል ይታወቃል። አንዳንድ ጊዜ በብሉይ ኪዳን የታየው የእግዚአብሔርን ክብር በደመና መልክ ነበር።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዘጸ. 13:21 አንብብ እስራኤላውያን ከግብፅ በሚወጡበት ጊዜ እግዚአብሔር አንዴት መራቸው? ለ) ዘጸ. 19:16-19 አንብብ። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ሕጉን ከመስጠቱ በፊት በሲና ተራራ ምን ሆነ? ሐ) ዘጸ. 40:34-38 አንብብ። የማደሪያው ድንኳን ካለቀ በኋላ ምን ሆነ? መ) እስራኤላውያን ከሠፈሩበት መጠለያዎቻቸው ወጥተው አዲስ ጉዞን የጀመሩበት መቼ ነው? ሠ) እስራኤላውያን በምድረ በዳ በነበሩበት ጊዜ የእግዚአብሔር ማደሪያው ድንኳን በምን ይሸፍን ነበር?

እግዚአብሔር በመጀመሪያ እስራኤላውያንን ከግብፅ ባርነት ነፃ አውጥቶ ሲመራቸው፤ በመንገዳቸው እንዲመራቸው የደመና ዓምድን ተጠቅሞ ነበር። በምሽት ደግሞ ይህ ዓምድ ወደ አሳት ዓምድነት ይለወጥ ነበር። እነርሱ ከአንድ ስፍራ ወደሌላ ስፍራ ሲንቀሳቀሱ ደመናውን እየተከተሉ ይሄዱ ነበር። እስራኤላውያን በሲና በቆዩ ጊዜ ያደመና የሲና ተራራን ሸፈነው። እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን በቀጥታ በደመና ውስጥ ይናገራቸው ነበር። በኋላ ሙሴ ከእግዚአብሔር ሕግን በተቀበለ

ትእዛዝን አስተላለፈ። ድንኳኑ በምድረ በዳ በነበሩበት ጊዜ ሁሉ የአምልኮአቸው ማዕከል ነበር። የማደረገው ድንኳን ተሠርቶ ባለቀ ጊዜ፣ ያ ደመና በማደረገው ድንኳን ላይ ከወረደ በኋላ እግዚአብሔር ሕዝቡን ለመምራት ይህንን ደመና እንደተጠቀመ እናውቃለን። ወደ ሌላ ስፍራ እንዲሄዱ ሲፈልግ ደመናው ከድንኳኑ ላይ ተነሥቶ ይመራቸው ነበር። በዚያው እንዲቆዩ ሲፈልግ ደመናው በዚያው በድንኳኑ ላይ ያርፍ ነበር።

ይህ ደመና ለእስራኤላውያን የእግዚአብሔር ሕልውና ምልክት ነበር። እግዚአብሔር በዚያ ከእነርሱ ጋር እንደሆነና በመንገዳቸው ሁሉ እንደሚመራቸው ከቡር የሆነ ማስታወሻ ነበር።

17ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ነገሥት 8፡10-13 እንብብ። ስለምን ቤተ መቅደሱን ሠርቶ በጨረሰና ለእግዚአብሔር አሳልፎ በሰጠ ጊዜ ምን ሆነ?

ለረዥም ጊዜ በብሉይ ኪዳን የእግዚአብሔርን ሕልውና ይወክል የነበረው ያ ደመና አልተገለጠም ነበር። ያለመገለጡን ምናልባት የሚያሳየው የእስራኤል ሕዝብ እግዚአብሔርን ስላልታዘዙና ስላላመለኩ የእግዚአብሔር ከብር ከእነርሱ ተለይቶ መሄዱን ይሆናል፤ ነገር ግን ስለምን ቤተ መቅደሱን ለእግዚአብሔር ሠርቶ እንደጨረሰና አሳልፎ እንደሰጠ ደመናው እንደገና ታየ። እግዚአብሔር ሕዝቡ ሲያከብረውና ቅድሚያ ለእርሱ ሲሰጥ፣ ከሕዝቡ ጋር እንደሚሆን የሚያሳይ ሌላ ምሳሌ ነበር።

የሽካይና ማለትም የደመና ከብር እስራኤል በታሪኳ በብዛት የተለማመደችው አስደናቂ ዕድል ነበር። እግዚአብሔር በሕዝቡ መካከል እንዳለ፣ እንደሚመራቸውና እንደሚጠብቃቸው የሚያሳይ ግልጽ ማስታወሻ ነበር። እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር እንዳለ ያዩ ስለነበር ለእስራኤል እግዚአብሔርን ለማምለክ መምጣታቸውን የሚያበረታታ ነበር።

3. ኪዳን፡- አይሁዶች የነበራቸው ሦስተኛ ጥቅም ደግሞ ቃል ኪዳኖች ናቸው። እነዚህ ቃል ኪዳኖች እግዚአብሔር በቅድመ አባቶቻቸው በኩል ከእስራኤል ጋር ያደረጋቸው ስምምነቶችና ቃል ኪዳኖች ናቸው።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዘፍ. 12፡2-3 ና 17፡3-8፣ 19 እንብብ። እግዚአብሔር ከአብርሃም ጋር ያደረገው ስምምነት ምን ነበር? ለ) 2ኛ ሳሙ. 7፡8-16 እንብብ። እግዚአብሔር ከዳዊት ጋር ያደረገው ስምምነት ምን ነበር? ሐ) ኤር. 31፡31-34 እንብብ። እግዚአብሔር ከእስራኤልና ከይሁዳ ጋር ያደረገው ስምምነት ምን ነበር?

እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን በቅድመ አባቶቻቸው በኩል በርካታ የተስፋ ቃላት ገብቷል። ለእብርሃም ምድርን፣ ታላቅ ስምን፣ ልጅን፣ ብዙ ዘርንና፣ በረከትን ለእርሱና በእርሱ በኩል እንደሚሰጥ እግዚአብሔር ቃል ገብቶለታል። ለዳዊት ብሔራዊ ጸጥታን፣ ቤተ መቅደስ የሚሠራ ልጅና ዘላለማዊ መንግሥት ቃል ገብቶለት ነበር። ለእስራኤል የኃጢአት ይቅርታ፣ ደስታን፣ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በልባቸው ማወቅንና የመንፈስ ቅዱስ መምጣት የተስፋ ቃል ሰጥቶላቸው ነበር።

እግዚአብሔር እነዚህ ሁሉ ስምምነቶች ለእስራኤል ሕዝብ በቅድመ አባቶቻቸው በኩል ሰጠ። እነዚህ ስምምነቶች በርካታ ልዩ በረከቶች ነበሯቸው። እስራኤል እራሷ ለእግዚአብሔር የተለየች ሕዝብ እንደሆነች ያረጋግጣሉ።

4. የሕግ መስጠት፡- እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕጉን ሰጠ። ሕጉ በሕዝብ ደረጃም ሆነ፣ በግል የሚያገለግል፣ በግልጽ የተጻፈ ፈቃዱ ነበር።

19ኛ ጥያቄ፡- ዘጸ. 31፡18 እንብብ። እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጠው በድንጋይ ጽላቶች ላይ የተጻፈው ሕግ በማን ተጻፈ?

እግዚአብሔር ለሙሴ የሰጣቸው ሁለቱ ጽላቶች አሥርቱ ትእዛዛት ነበሩባቸው፤ እነዚህም አሥርቱ ትእዛዛት በእግዚአብሔር በራሱ ጣት የተጻፉ ነበሩ። ይህ የእግዚአብሔር ቃል ነው የእርሱም ትእዛዝ ነው የእግዚአብሔርም ፈቃድ ለሕዝቡ የተገለጠበት ሲሆን፣ የተጻፈው በራሱ በእግዚአብሔር ነው። እነዚህ በራሱ በእግዚአብሔር የተጻፈውንና ፈቃዱ ያለበትን ቃል መቀበል ለእስራኤል ታላቅ በረከት ነበር።

5. የመቅደስ ሥርዓት፡- ይህ አምልኮ የሚያመለክተው እግዚአብሔር በዘጸአት፣ በዘሌዋውያንና በዘኑልቄ መጻሕፍት ለእስራኤል ሕዝብ የሰጠውን ታላቅ የሆነ የቤተ መቅደስና የማደረገው ድንኳን ሥርዓት ነው። ይህ እጅግ ሰፊ የሆነ የመታጠብ፣ መሥዋዕትን የማቅረብና

የግብዣ ሥርዓት ነው። የእነዚህ ሁሉ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶች ዓላማ ስለ እግዚአብሔር ቅድስና በሚታዩና ሊረሱ በማይችሉ ምሳሌዎች ማሳየት ነበር። ለእስራኤል ሕዝብ ይህ ታላቅ ዕድል ነበር። በእግዚአብሔር ፊት ሁልጊዜ ለማምለክ መቻል እግዚአብሔርን የበለጠ ለማወቅ ስለሚረዳ ማለት ነው።

6. የተስፋው ቃላት፡- ጳውሎስ ስለ ተስፋው ቃል ኪዳን በሚናገርበት ጊዜ እግዚአብሔር ለአብርሃም፣ ለዳዊትና ለእስራኤል የገባውን የቃል ኪዳንን እካል እያሰበ ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ ስለሰጣቸው ስለ ሌሎች የተስፋ ቃሎችን እያሰበ ነበር።

20ኛ ጥያቄ፡- ኢሳ. 9:2-7፤ 11:1-9፤ 53:4-9 እንብብ።
እግዚአብሔር ለእስራኤል ሊሰጠው የገባው ተስፋ ምን ነበር?

ምናልባት እግዚአብሔር ለእስራኤል ከገባው የተስፋ ቃል ትልቁ በእግዚአብሔር የተመረጠና የተቀባ እንደ መሢሕ እንደሚለክለት የተገባው ተስፋ ነበር። ይህ መሢሕ ለእስራኤል ታላቅ ደስታ ምክንያት ይሆናል። ምክንያቱም በጠላቶቹ ላይ ድልን፣ ቅን ፍርድን፣ ሰላምን፣ ብልጽግናንና ብልህ አመራር ያለው መንግሥትን የሚያመጣ ነው። ከዚህም በላይ የሚጠቅመው ግን እግዚአብሔር ተስፋ የገባው የሕዝቡን ጋጢአት የሚሸከምና መከራን የሚቀበል አገልጋይ መሢሕ መላኩ ነው። እይሁዶች የተቀባውና በጠላቶቻቸው ላይ ድልን የሚሰጣቸው ንጉሥ ጋጢአታቸውን የሚሸከምና መከራን የሚቀበል አገልጋይ መሆኑ አልገባቸውም ነበር። እግዚአብሔር ግን ሁለቱንም እልካለሁ በማለት እስደናቂ የተስፋ ቃል ኪዳን ይገባል።

7. አባቶች የእስራኤል ምሳሌ ይሆኑ ዘንድ የብሉይ ኪዳን ታላቅ የእምነትና የተስፋ ጀግኖች የሆኑ እነ አብርሃም ይስሐቅ፣ ያዕቆብና ዮሴፍ የመሳሰሉ ሰዎች ነበሩአቸው። እነዚህ ሰዎች የሕዝቡ አባቶች ነበሩ። እንደ ቀደምት አባቶችና እንደ እምነት ምሳሌዎች እነርሱን ማግኘት ታላቅ ዕድል ነበር። ከእግዚአብሔር በርካታ ተስፋዎችን ከተቀበሉት ከእነዚህ ሰዎች ዘር መሆን ታላቅ መታደል ነበር።

8. ክርስቶስ በሥጋ መጣ፡- የእግዚአብሔር የተቀባ ልጅ ወደ ምድር የመጣው በእስራኤል በኩል ነው። ኢየሱስ የተወለደው ከእይሁዳዊ ነበር። በሮሜ 9:5 ጳውሎስ በጥንቃቄ እንደሚጠቁመው ኢየሱስ ራሱ «ከሁሉ በላይ ሆኖ ለዘላለም የተባረከ አምላክ ነው»፤ ነገር ግን

ኢየሱስ ሰዎች የሆኑ ወላጆች የነበሩት፤ ከፍጹም ሰው ዘር የሆነ ፍጹም ሰው ነበር። ያ ዝርያ እይሁዳዊነት ነበር። እይሁዶች ለዓለም ደኅንነት የሚያመጣውን ኢየሱስን ወደ ምድር የማምጣት ዕድል አግኝተዋል።

እግዚአብሔር ለእስራኤል በርካታ አስደናቂ በረከቶችን በእውነት ሰጥቷል። እነዚህ ሁሉ በረከቶችና ዕድሎች እስራኤል በእውነት የእግዚአብሔር ልዩ የተመረጠ ሕዝቦች እንደሆኑ ያረጋግጣሉ። ነገር ግን እስራኤል በእግዚአብሔር እንደ እግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ የተባረከ ቢሆኑም የራሳቸውን መሢሕ ኢየሱስን ሊቀበሉ አልፈቀዱም። አብዛኛዎቹ የእግዚአብሔር የራሱ ሕዝብ በመሆን የሚገኘውን ጥቅም አላገኙም። አብዛኛዎቹ የእግዚአብሔርን በረከቶችና ጥቅሞች አልተቀበሉም በዚያ ፊት ብዙዎቹ ክርስቶስን ባለመቀበላቸው የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ቁጣ ይቀበላሉ። ስለዚህ ጳውሎስ የራሱ ሕዝቦች እንደ እግዚአብሔር ምርጥ ሕዝቦች የተባረኩ ቢሆኑም፣ የእግዚአብሔርን ደኅንነት ስላልተቀበሉ ጥልቅ የሆነ ራሳቸውን ተሰምቶታል።

የሮሜ 9:1-5 ማጠቃለያ፡- ጳውሎስ የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ የሆኑ እስራኤሎች ክርስቶስን ስላልተቀበሉ በግሉ ታላቅ ራሳቸውን ተሰምቶታል።

እስራኤል በእርግጥ የእግዚአብሔር ምርጥ ሕዝብ ከሆኑ የራሳቸው መሢሕ የሆነውን ኢየሱስን ለምን አልተቀበሉም? በእርሱ በኩል በረከት መቀበል የሚቻልበትን ኢየሱስን ባለመቀበል ለምን ከእግዚአብሔር በረከት ውጭ ሆኑ?

21ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9:6 እንብብ። ሀ) የአብርሃም እውነተኛች ልጆች እነማን ናቸው? ለ) የእግዚአብሔር እውነተኛች ልጆች እነማን ናቸው?
22ኛ ጥያቄ፡- ከአብርሃም ልጆች መካከል እግዚአብሔር ለራሱ የጠራቸው የትኞቹን ነው?
23ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ክፍል የእግዚአብሔር ልጆች እይደሉም የተባሉት እነማን ናቸው?
24ኛ ጥያቄ፡- የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ኪዳን ፍጻሜ የሆነው የማን ልጅ ነበር?

በዚህ ከፍል ጳውሎስ በሥጋ የአብርሃም ልጅ መሆን ማንንም እንደማያድን ይገልጻል። የእግዚአብሔር ልጅ ለመሆን በሥጋ የአብርሃም ዘር መሆን ብቻ በቂ አይደለም። ውጤታማ ያልሆነው የእግዚአብሔር ተስፋ ቃል አይደለም። ይልቁንም አይሁዶች ሁሉ የተስፋው ቃል እውነተኛ ልጆች አልነበሩም።

በሥጋ አይሁድ የሆኑ ሁሉና በሥጋ የእስራኤል እካል የሆኑ ሁሉ፡ በመንፈስ የእስራኤል አካል አይደሉም። በሥጋ የአብርሃም ልጆች የሆኑ ሁሉ በመንፈስ የእግዚአብሔር ልጆች አይደሉም። ሁሉም አይሁድ የተስፋ ቃሉን የተቀበሉ አይደሉም። ጳውሎስ ይህ እውነት እንደሆነ በምን ያውቃለን? በብሉይ ኪዳን የአብርሃም ሥጋዊ ልጅ የሆነ ሁሉ ለአብርሃም የተገባውን የተስፋ ቃል እይቀበልም ስለሚል ያውቃል።

25ኛ ጥያቄ፡- ዘፍ. 16:15፤ 21:2-3፤ 25:1-2 አንብብ። አብርሃም ስንት ልጆች ነበሩት?

አብርሃም ስምንት ልጆች ነበሩት። የተስፋ ቃሉን የተቀበሉት ግን ስምንቱም አይደሉም። እግዚአብሔር በይስሐቅ በኩል ብቻ የተስፋ ቃሉን እንደሚሰጥ አስታውቋል። የሣራ ልጅ ይስሐቅ ብቻ ነው። የተስፋ ቃል የሆነው ልጅ ብቻ ርስቱን ይወርሳል። የተስፋ ቃል ልጅ የሆነው ይስሐቅ ብቻ የአብርሃም እውነተኛ ልጅ እንደሆነ፤ የእግዚአብሔር እውነተኛ ልጆች የምንሆነው የተስፋ ቃል ልጆች ከሆንን ብቻ ነው። የእግዚአብሔር ልጆች ለመሆን በሥጋ የአብርሃም ልጅ መሆን ብቻ በቂ አይደለም። በሥጋ የአብርሃም ልጆች የሆኑና የእግዚአብሔርን በረከት ያልተቀበሉ ሰባት ሌሎች ልጆች ነበሩ። የእግዚአብሔርን በረከትና ደኅንነት ለመቀበል የተስፋ ቃሉ ልጆች መሆን ያስፈልጋል።

በጳውሎስ ዘመን የነበሩ አይሁዶች የሠሩት ስሕተት የእግዚአብሔርን ደኅንነትና የደኅንነቱን በረከት በሥጋ የአብርሃም ልጆች በመሆናቸው ምክንያት ብቻ እንደሚያገኙ ማለባቸው ነበር። ጳውሎስ የተሳሳቱት ከዚህ ላይ መሆኑን ይጠቁማል። በሥጋ የአብርሃም ልጆች ለሆኑ ሰዎች በሙሉ የደኅንነቱን በረከት ለመስጠት እግዚአብሔር ጨርሶ አላቀደም፤ ነገር ግን የታቀደው ለተስፋ ቃል ልጆች ለመስጠት ብቻ ነበር።

26ኛ ጥያቄ፡- በጳውሎስ ዘመን የነበሩ አይሁድ የሠሩትን ስሕተት የሚመስል ዛሬስ ሰዎች የሚሠሩት ስሕተት እንዴት ነው?

ዛሬ በዚህ ዘመን ብዙ ሰዎች በጳውሎስ ዘመን የነበሩ አይሁዶች የሠሩትን ስሕተት ይሠራሉ። በክርስቲያን ቤተሰብ በመወለዳቸው ምክንያት ብቻ ደኅንነትና የዘላለም ሕይወትን እንደሚቀበሉ ተስፋ ያደርጋሉ። ብዙ ጊዜ ሰዎች «ወደ መንግሥተ ሰማያት እንደምትሄድ በምን ታውቃለህ?» ተብለው ሲጠየቁ፡- «ሁልጊዜ ክርስቲያን በመሆኔ ነው። ከክርስቲያን ቤተሰብ ተወልጃለሁ፤ ወላጆቼ በክርስቲያን ሥነ-ምግባር መሠረት አሳደጉኝ» ብለው ሊመልሱ ይችላሉ። በክርስቲያን ቤተሰብ መወለድ ግን በራሱ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ የደኅንነት በረከቶችን ለመቀበል ዋስትና አይደለም።

27ኛ ጥያቄ፡- አንዳንድ የምታውቃቸው ሰዎች የቤተሰብ ግንኙነት ወይም በሥጋ የመወለድ ጉዳይ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል እንደሚያደርጋቸው እንዴት እንደሚገምቱ ጻፍ።

በዚህ ዘመን ብዙ ሰዎች የተወለዱበት ቤተሰብ በምንም መንገድ ይሁን ብቻ ከእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል እንደሚያደርጋቸው ይገምታሉ። ምናልባት አባታቸው ቄስ ወይም ወንጌላዊ ይሆን ይሆናል። ወይም ሕፃን ሆነው በቤተ ክርስቲያን ተጠምቀው ይሆናል። ወይም ወላጆቻቸው በቤተ ክርስቲያን ለእግዚአብሔር አሳልፈው ስጥተዋቸው ይሆናል። ምናልባት አርባ ቀን ከሆናቸው ጀምሮ ወላጆቻቸው ወደ ቤተ ክርስቲያን ያመጧቸው ይሆናል። ምናልባት ከልጅነታቸው ጀምሮ የእሑድ ትምህርት ቤት ተምረው ይሆናል። እስራኤላውያን መልካም ርስት እንደነበራቸው ሁሉ ለእነዚህም ሰዎች ይህ ሁሉ መልካም ርስት ነው። እነዚህ ከእግዚአብሔር ዘንድ የሆኑ መልካም በረከቶች ናቸው፤ ነገር ግን አንድ ሰው እነዚህ የቤተሰብ ርስቶች ክርስቲያን እንደሚያደርጉት ወይም ለደኅንነቱ ዋስትና እንደሚሆን ከገመተ አንዳንድ አይሁዶች የሠሩትን ስሕተት ሠራ ማለት ነው። መወለድም ሆነ የቤተሰብ አካልነት የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከት አያሰጥም። የአንድ ሰው ቤተሰብ ምንም ያህል ክርስቲያን ይሁኑ፤ እያንዳንዱ ሰው በኢየሱስ ላይ በሆነ እምነት በግል የተስፋ ቃሉ ልጅ መሆን አለበት።

28ኛ ጥያቄ፡- ከቤተሰብ የወረሱት ነገር የእግዚአብሔር ልጆች እንደሚያደርጋቸው የሚያስቡ የምታውቃቸው አንዳንድ ሰዎች ካሉ ጻፍ። ከዚህ ቤተሰብ መወለዳቸውም ሆነ የዚያ ቤተሰብ አካል መሆናቸው በራሱ ዘላለማዊ ደኅንነትን እንደማይሰጣቸው ለማስረዳት ከዚህ ከፍል ምን ልታካፍላቸው ትችላለህ?

የሮሜ 9፡6-9 ማጠቃለያ፡- በሥጋ መወለድና ቤተሰባዊነት ማንንም ሰው የእግዚአብሔር ልጅ አያደርግም።

ሦስተኛ ቀን፡

ሮሜ 9፡10-16

በሮሜ 9 ጳውሎስ እስራኤል እንደተመረጠ የእግዚአብሔር ሕዝብ የተባረከ ቢሆንም እንኳ እስራኤላዊ ሆኖ መወለድ ብቻ የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ደኅንነት ለመቀበል እንደማያበቃቸው ይናገራል። በሥጋ እስራኤላውያን የሆኑ ሁሉ በመንፈስ እስራኤላውያን አይደሉም። የተስፋ ቃል ልጆች የሆኑ ብቻ የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከቶች ይቀበላሉ። አይሁዳውያን የአብርሃም ልጆች ስለሆኑ ብቻ እግዚአብሔር የደኅንነት በረከቶችን እንደሚሰጣቸው በማስብ የተሳሳተ መደምደሚያ ላይ ደርሰው ነበር። ጳውሎስ ይህንን አስተሳሰባቸውን እግዚአብሔር በሥጋ የአብርሃም ልጆች ለሆኑት ሁሉ የደኅንነትን በረከቶች አይሰጥም በማለት ያስተካከለዋል። እግዚአብሔር የደኅንነቱን በረከት ለማንም ሰው በቤተሰብ ወይም በትውልድ ምክንያት አይሰጥም። እነዚህን በረከቶች የሚሰጠው ለተስፋ ቃል ልጆች ብቻ ነው።

ጳውሎስ የእግዚአብሔርን ደኅንነት በረከቶች ለመቀበል ማንም ሰው የተስፋ ቃል ልጅ መሆን እንዳለበት ለማስረዳት ሁለተኛ መግለጫ ከብሉይ ኪዳን ይሰጣል።

29ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9፡10-13 ሀ) ርብቃ ስንት ልጆች ነበሯት? ለ) የእነዚህ ልጆች የጋራ ነገራቸው ምን ነበር?
30ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጳውሎስ የተናገረው ምን ነበረ? አንዱ ልጅ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል እንዲቀበል በምን ላይ አልተመሠረተም ነበር? ለ) አንዱ ልጅ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል እንዲቀበል የሚወስነው ነገርስ ምንድን ነው?

31ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ርብቃ ስለ ሁለቱ ልጆች የተነገራት ነገር ምንድን ነው? ለ) ይህን የተነገራት መቼ ነበር?
32ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በያዕቆብና በዴቫው ላይ በምላሽ ስላደረገው ነገር ምን ተጽፏል? ለ) ይህ ማለት ምን ማለት ይመስልሃል?

አብዛኛዎቹ በጳውሎስ ዘመን የነበሩ እይሁዶች እስራኤላዊ ሆነው መወለዳቸው ብቻ ሳይሆን፤ የሚፈጽሙት መልካም ተግባራቸውም የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ደኅንነት እንደሚያረጋግጥላቸው ያስቡ ነበር። እንደ አይሁዳዊ በእግዚአብሔር ሕግ የታዘዙትን መልካም ሥራዎች ያደርጉ ነበር፤ ስለዚህ የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከቶች መቀበላቸውን እንዳረጋገጡ ይመስላቸው ነበር። ጳውሎስ ይህንን አስተሳሰባቸውን ከእነዚህ ቁጥሮች ሌላ የብሉይ ኪዳንን ምሳሌ በመጥቀስ ያስተካከለዋል።

የአብርሃምን ጉዳይ በተመለከተ፤ አንዳንዶች ይስሐቅ የተስፋ ቃል ልጅ የሆነው እናቱ ሣራ ስለሆነች ነው ብለው ይከራከሩ ይሆናል፤ ስለዚህ ጳውሎስ ያዕቆብንና ዴቫውን እንደ ሁለተኛ ምሳሌ አድርጎ ይጠቅሳቸዋል። እነዚህ ሁለት ልጆች የአንድ አባትና እናት ልጆች ነበሩ። አንዲያውም መንታ ነበሩ። በትውልዳቸው ውስጥ አንዳችም ልዩነት አልነበራቸውም። ይህም ሆኖ ግን የተስፋ ቃል ልጅ የነበረው አንዱ ብቻ ነበር። አንዱ ብቻ የተስፋ ቃል የደኅንነት በረከቶች ተቀብሏል፤ ስለዚህ የእግዚአብሔርን በረከት መቀበል በመወለድ ላይ የተመሠረተ አይደለም።

በተጨማሪ የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃል በረከት መቀበል በመልካም ተግባር ላይ የተመሠረተ አይደለም። ከመንታዎቹ መካከል የተሻለው የቱ ነው፤ ያዕቆብ ወይስ ዴቫው?

33ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዘፍ. 27፡36ን አንብብ። ያዕቆብ የፈጸመው ኃጢአት ምንድን ነበር? ለ) ዕብ. 12፡16 አንብብ። ዴቫው የፈጸመው ኃጢአት ምን ነበር?

ያዕቆብም ሆነ ዴቫው በጣም ጥሩ ሰዎች አልነበሩም። ያዕቆብ የውንድሙን የበኩርነት መብትና በረከት የወሰደ አታላይና ሌባ ነበር። ዴቫው ግብረገባዊነት የጎደለው እግዚአብሔርን የማያውቅ ሰው ነበር። ቢሆንም ከሁለቱም መካከል ትንሽ የተሻለው፤ ብዙ ሰዎች እንደሚሉት ያዕቆብ ነው። ቢያንስ ጌታን አምላኩ ሊያደርግ ፈቃደኛ የሆነ ሰው ነበር

(ዘፍ. 28:20-22)፤ ነገር ግን ማንም ሰው ምናልባት የያዕቆብ ሕይወት ትንሽ የተሻለ በመሆኑ የእግዚአብሔርን በረከትን ያሰጠዋል ብሎ የሚያስብ ከሆነ ጳውሎስ እንዲህ በማለት ይገልጣል፡- ከመወለዳቸው በፊት እንኳ እግዚአብሔር ለእናታቸው ለርብቃ ከእግዚአብሔር ልዩ የሆነውን የበረከት ተስፋ ቃል የሚቀበለው ታናሹ ልጅ ያዕቆብ ነው ብሎ ነግሯታል። ሁለቱም ልጆች ጥሩም ይሁን መጥፎ እንዳችም ነገር ሳያደርጉ ከመካከላቸው እንዲ ተስፋ የተነገረለት ልጅ ሆነ። የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከቶች ለመቀበል መወለድ ብቻ ሳይሆን መልካም ሥራና መልካም ሕይወትም እንኳ እነዚህን በረከቶች የሚቀበለው ማን እንደሚሆን ለመወሰን ምንም አልረዳቸውም።

የእግዚአብሔርን በረከቶች የሚቀበል ማን እንደሆነ ለመወሰን መልካም ተግባራት ልዩነት ሊያመጣ እንደማይችል ጳውሎስ ከሚል. 1:2-3 ይጠቅሳል፡- «ያዕቆብን ወደድሁ ዒላውን ግን ጠላሁ።» በመጀመሪያ ይህ ጥቅስ እግዚአብሔር በዒላው ላይ መጥፎ ስሜት በያዕቆብ ላይ ደግሞ ጥሩ ስሜት እንደተሰማው የሚናገር ሊመስል ይችላል። ይህ ጥቅስ የሚለው ግን እንዲህ አይደለም። ለጥንት ዕብራውያን አንድን ሰው «መውደድ» ማለት ያንን ሰው ለመልካም ነገር መምረጥ ነው። አንድን ሰው «መጥላት» ደግሞ ያንን ሰው ያለመምረጥ፣ ወይም መተው ወይም የራሱን መንገድ እንዲሄድ መልቀቅ ነው። ስለዚህ የዚህ ጥቅስ ትርጉም እግዚአብሔር ያዕቆብን ለመባረክ መረጠ፤ ዒላውን ግን የራሱን መንገድ እንዲሄድ ተወው ማለት ነው። ጳውሎስ የሚነግረን ያዕቆብ የእግዚአብሔርን የደኅንነት ተስፋ ቃል በረከት የተቀበለው ስለሠራው ስለየትኛውም መልካም ተግባር አይደለም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለያዕቆብ ሊሰጠው ስለመረጠ ብቻ ነው። ዒላውን ግን አልመረጠውም። መልካም ሥራ ማንንም ሰው የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከቶች የሚቀበል የእግዚአብሔር ልጅ አያደርገውም። ተስፋ የተነገረለት ልጅ መሆን ብቻ ማንንም ሰው የእግዚአብሔር ልጅ ያደርገዋል።

ጳውሎስ መልካም ሥራ ሰውን ማዳን እንደማይችል ለመግለጽ ሰፊ ነገርን ተናግሯል። በዚህ ቦታ ይህንን ጠቃሚ ነጥብ በመድገም ይናገራል፤ ምክንያቱም በዓለም ዙሪያ ያሉ እብዛኞቹ ሰዎች ደኅንነታቸው በሚሠሩት መልካም ሥራ ለማግኘት ይሞክራሉ። መልካም ሥራቸው ከከፋ ሥራቸው በልጦ በእግዚአብሔር ፊት ምሕረት እንደሚያሰጣቸው ያምናሉ።

34ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በአካባቢህ በሚኖሩ መልካም ተብለው በሚጠሩ ሰዎች የትኛውን የያዕቆብን ኃጢአት ታያለህ? ለ) ስለ ማታለልና ስለ መስረቅ ኃጢአት የብዙዎች አስተሳሰብ ምንድን ነው? ሐ) ስለ ሞራል ውድቀትና እግዚአብሔርን ስለ አለማወቅ ኃጢአት የብዙዎች አስተሳሰብ ምንድን ነው? መ) ትንሽ ኃጢአት ተብለው በሰዎች የተሰየሙ ኃጢአቶችን ለመሸፈን ሰዎች የሚሠሯቸው መልካም ሥራዎች የትኞቹ ናቸው? ሠ) ከዚህ ክፍል ኃጢአቶች ሁሉ እኩል እንደሆኑና መልካም ተግባራት የእግዚአብሔር ልጆች ሊያደርጉን እንደማይችሉ ለእነዚህ ሰዎች ምን ልታካፍላቸው ትችላለህ?

እንደ ያዕቆብና እንደ ዒላው ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች ናቸው። ብዙ ሰዎች «እኔ ግን እንደ ሌሎች ሰዎች ኃጢአተኛ አይደለሁም።» እግዚአብሔርን ለማምለክና ለማገልገል የምችለውን ያህል እየሞከርኩ ነኝ። ቢያንስ ወደ ቤተክርስቲያን እሄዳለሁ፤ እጸማለሁ፤ እጸልያለሁ፤ መጽሐፍ ቅዱሴንም አነባለሁ፤ አንዳንዴ ብዋሽና አንዳንድ ነገሮችን ብሰርቅም፤ በአካባቢዬ እንዳሉ አብዛኞቹ ሰዎች እጅግ አስቸጋሪና አስጨናቂ የሆኑ የሥነ-ምግባር ጉድለት የሞላባቸውን ነገሮች አልፈጽምም። ሌሎች ይችላሉ። እነዚህ ሰዎች ልክ እንደ ያዕቆብ ኃጢአተኞች ናቸው። ነገር ግን በአካባቢያቸው ካሉ «ዒላዎች» ጥቂት ይሻላሉ። አልፎ አልፎ ሌሎችን እንደማታለል ያለ ኃጢአት ቢያደርጉም፤ ሌሎች የሥነ-ምግባር ጉድለቶችንና በአካባቢያቸው እንዳሉ ዒላዎች ፈሪህ እግዚአብሔር የሌላቸው ተግባራት ላይሠሩ ይችላሉ። የሞራል ውድቀት ተግባር አይፈጽሙም። ወደ ቤተክርስቲያን በመሄድ እግዚአብሔርን ደስ ሊያሰኙ ይሞክራሉ። ስለዚህ በመጨረሻ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት እንደሚያገኙ ይሰማቸዋል። ይህ ክፍል ግን እንደ «ያዕቆብ» ዓይነት የማታለልና የመስረቅ ኃጢአት የሚፈጽሙ ሰዎች እንኳ በራሳቸው ላይ የእግዚአብሔርን ቁጣ እንደሚያመጡ ያስታውሰናል። ያዕቆብ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ያገኘው ከዒላው ስለተሻለ እይደለም። ያዕቆብ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ያገኘው ተስፋ የተነገረለት ልጅ ስለሆነ ብቻ ነው።

አንድ ሰው ተስፋ የተነገረለት ልጅ የሚሆነው እንዴት ነው? ጳውሎስ ይህንን ነገር በሮሜ 3:21-31 በጥልቀት በሚገባ ስለገለጸው በዚህ ክፍል ውስጥ አይገልጸውም። አንድ ሰው የተስፋ የተነገረለት ልጅ የሚሆነው ለኃጢአቱ ቅጣት ለመክፈል በመስቀል ላይ የምተውን ኢየሱስን በማመን

ነው። «ጥሩ» ተብለው የሚጠሩ ሰዎች እንኳ ኃጢአተኞች ናቸውና መልካም ሥራ ከዚያ ኃጢአት ማንንም ሰው ለማዳን አይችልም።

የሮሜ 9:10-13 ማጠቃለያ፡- መልካም ሥራ ማንንም ሰው የአግዚአብሔር ልጅ አያደርግም። የሮሜ 9:6-13 ማጠቃለያ፡- በአሁን ጊዜ የእስራኤል አግዚአብሔርን መተው በብሉይ ኪዳን የነበረውን ዓይነት ሁኔታ የሚያሳይ ነው። የአብርሃም የሥጋ ልጆች በሥጋ ዝርያዎች በመሆናቸውም ሆነ በመልካም ሥራቸው የተሰፋ ቃል ኪዳን ለማግኘት ዋስትና የላቸውም። አግዚአብሔር እንደ ተሰፋ ልጆች የመረጣቸው ብቻ የአብርሃም አውነተኛ ዝርያ ናቸው።

ነገር ግን ይህ ጳውሎስ ከሚክያስ የጠቀሰው ጥቅስ ወዲያውኑ ጥያቄዎችን የሚያስነሣ ነው። ይህ ማለት አግዚአብሔር ለያዕቆብ ያደላል ማለት ነውን? ለዔሳው ያደረገበት ነገር የማይገባ ነገር ነው ማለት ነውን? አግዚአብሔር ዔሳውን ትቶ ለያዕቆብ ቃል ኪዳኑን ለመስጠት እንዴት መረጠው? ይህ እንዴት ትክክለኛ ሊሆን ይችላል? በተጨማሪ ሮሜ 9:11 «በምርጫ የሚሆን የአግዚአብሔር አሳብ ይጸና ዘንድ» አግዚአብሔር ለርብቃ ዔሳው ያዕቆብን እንደሚያገለግል እንደነገራት ይገልጻል። ይህ ማለት አግዚአብሔር ያዕቆብን ከዔሳው በላይ ለማድረግ መረጠው ማለት ነውን? ይህ ነገር እንዴት ትክክለኛ ሊሆን ይችላል? አግዚአብሔር ከዔሳው ይልቅ ያዕቆብን ከመረጠ፣ እንዳንድ ሰዎችን ለደኅንነት ሌሎችን ደግሞ ለጥፋት ይመርጣል ማለት ነውን?

ጳውሎስ ለእነዚህ አስቸጋሪ ጥያቄዎች የሚሰጠው መልስ፡ ብዙ ሰዎች እንደሚያደርጉት፣ አግዚአብሔር በሉዓላዊነቱ ነገሮችን ሁሉ መቆጣጠሩን መካድ ሳይሆን ስለ አግዚአብሔር ምሕረት መናገር ነው። አዎን አግዚአብሔር በደኅንነትም ላይ በሉዓላዊነት ነገሮችን ሁሉ ይቆጣጠራል። በሁሉ ቻይነቱ ነገሮችን ሁሉ በመቆጣጠሩ ግን እንዳንዶችን መርጦ እንዳንዶችን አልተወም። በዚህ ፈንታ ምስጢራዊና አስደናቂ በሆነ መንገድ አግዚአብሔር በሁሉ ቻይነት ቁጥጥሩ ምሕረቱን ለማስፋፋት ተጠቀመበት። ይህንን ችሎታውን ሁልጊዜም ደኅንነትን ለብዙ ሰዎች ለመስጠት ይጠቀምበታል። ሉዓላዊ አምላክ ምሕረትን የተሞላ አምላክም ነው። የጳውሎስን መልስ የመጀመሪያውን ክፍል ዛሬ፣ የቀረውን ደግሞ ነገ እንመለከተዋለን።

35ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9:14-16 እንብብ። «አግዚአብሔር ትክክለኛ አይደለምን?» የሚለውን ጥያቄ ጳውሎስ እንዴት እንደሚመልሰው ተናገር?

36ኛ ጥያቄ፡- በቁ. 15 ና 16 መሠረት ህ) ደኅንነት ያልተመሠረተው በምንድን ነው? ለ) ደኅንነት የተመሠረተው በምንድን ነው?

37ኛ ጥያቄ፡- ዘጸ. 32:1-6፣ 19-20፣ 30፣ 33:8 እንብብ። ህ) እስራኤላውያን የሠሩት ታላቅ ኃጢአት ምንድን ነው? ለ) እስራኤላውያን ኃጢአት እንዳደረጉ ባወቁ ጊዜ ሙሴ ምን አደረገ? ሐ) ለእስራኤል ሊለምን ሙሴ ወደ አግዚአብሔር በሄደ ጊዜ፣ አግዚአብሔር ልመናውን እንዴት መለሰ?

በሮሜ 9:14-29 ጳውሎስ አግዚአብሔር በደኅንነት ላይ ያለውን ሉዓላዊ ቁጥጥር ችግር መናገር ይጀምራል። አግዚአብሔር እንዳንዶችን ለማዳን ቢመርጥና ሌሎችን ባይመርጥ ትክክለኛ አይደለምን? ለዚህ ጥያቄ የጳውሎስ የመጀመሪያ መልስ የአግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ማንንም ሰው ሊድንበት የሚችለው ብቸኛ መንገድ መሆኑ ነው። ማንም ሰው ምሕረቱ የማይገባው በሆነበት ሁኔታ ለእንዳንዶች ምሕረትን ማድረግ ትክክለኛ ነው።

ይህንን ለማረጋገጥ ጳውሎስ ዘጸ. 33:19ን ይጠቅሳል። እነዚህ ቃላቶች ከአግዚአብሔር የመጡት እስራኤላውያን የጥጃ ምስልን ሠርተው በሲና ተራራ ኃጢአትን ካደረጉ በኋላ ነበር። ሙሴም እስራኤላውያን ይህንን የውሸት አምላክ እንዳመለኩ አውቆ የጥጃ ምስሉን ሙሉ በሙሉ ያጠፋና ወደ ተራራ በመሄድ የአግዚአብሔርን ምሕረት ይለምናል። አግዚአብሔር ሕዝቡን በሙሉ ለማጥፋት ሥልጣንና መብት እንዳለው ስለሚያውቅ፣ ምሕረትን እንዲያደርግላቸውና ሁላቸውንም እንዳያጠፋ አግዚአብሔርን ይለምናል።

አግዚአብሔር ለሙሴ መልስ የሰጠው እንዴት ነው? እርሱ የምሕረት አምላክ እንደሆነ በመናገር መልስ ሰጠው። የእርሱ መሠረታዊ ባሕሪው መሐሪነት ስለሆነ ሊራራላቸው ይችላል። ሌሎች አማልክትን እንዳያመልኩ እርሱ ትእዛዛትን ሰጥቶ ባለ፣ እስራኤላውያን ትእዛዛቱን ወዲያውኑ አፈረሱ። በዚህም አግዚአብሔር ሕዝቡ በሙሉ ማጥፋት ሊገባው፣ አላጠፋም። እርሱ ምሕረትንና ርኅራኄን የሚወድ በመሆኑ፣ ምሕረትን በማሳየት ብዙዎችን አትረፈ። ያንን ሕዝብ እንዳለ ሊያጠፋ ቢችልም እንኳ አላጠፋቸውም።

ጳውሎስ ይህንን ጥቅስ ከዘጸአት የጠቀሰው የአግዚአብሔርን ምሕረት የተሞላ ደኅንነት ማንም እንደማይገባው ለማሳየት ነው። በሮሜ 9:16 ጳውሎስ ሲገልጽ ማንም ሰው የአግዚአብሔርን ምሕረት የሚቀበለው ስለሮጠ፤ ማለትም ለማግኘት በብርቱ ስለተጋ፤ ወይም ስለወደደ አይደለም ይላል። ማንም የአግዚአብሔርን ምሕረት ሊቀበል የሚችለው፤ አግዚአብሔር ሊሰጠው በሁሉን ቻይነቱ ከመረጠው ብቻ ነው። ልክ እንደ አስራኤል፤ ሁሉም ሰው ጋጢአተኛ ነው፤ ስለዚህም የአግዚአብሔር ፍርድ ለሁሉም ይገባል። አግዚአብሔር ዝም ብሎ በጽድቅ ልፍረድ ቢል እያንዳንዱን ሰው ወደ ገሃነም በመላክ መቅጣት ነበረበት። አግዚአብሔር ራሱ በምሕረት የተሞላ ስለሆነና፤ ርኅራኄንም ማድረግ ስለሚወድ በሉዓላዊነቱ አንዳንዶቹን ለማዳን መረጠ።

በአንድ ወቅት የጦሩን ሕግ በመጣሱ ሞት የተፈረደበት አንድ ወታደር ነበር። የወታደሩ እናት ወደ ጄኔራሉ በመምጣት ለልጇ ምሕረትን ለመነች። እንዲፈታውና በነፃ እንዲለቀው ጠየቀች። ጄኔራሉም ይህ ሰው ጥፋተኛ ስለሆነ፤ ፍትሕ የአርሱን መሞት እንደሚሻ ነገራት። ሴቲቱም መልሳ «እኔ ሐቀኛ ፍርድ አልጠየቅኩም፤ ምሕረት ግን እለምናለሁ» አለችው። ጄኔራሉ በመመለስ «ምሕረት አይገባውም» አላት። የእናቲቱ መልስ በብዙ ብልሃት የተሞላ ነበር። «ከቡር ሆይ፤ ምሕረት ቢገባው ኖሮ ምሕረት አይሆንም ነበር። ምሕረት ግን እኔ አሁን የምለምነው ነው» አለችው። ጄኔራሉ በሴቲቱ መልስ እጅግ ተነካ። ምሕረት ተስጠውና ልጇ ዳነ።

በተመሳሳይ መንገድ ሰዎች ሁሉ በጋጢአታቸው ምክንያት ጥፋተኞች ናቸው። ቅንና ጻድቅ ፍርድ ሰዎች ሁሉ የአግዚአብሔርን ቁጣ እንዲቀበሉ የሚያደርግ ነው። ማንም ሰው ምሕረት አይገባውም። ልክ እንደ ጄኔራሉ ሰዎች መልካም ስለሠሩ ወይም ተግተው ስለፈለጉ አግዚአብሔር መሐሪ አልሆነም። አግዚአብሔር መሐሪ የሆነው ሰዎች ስለሚገባቸው አይደለም። ቢገባቸው ኖሮ ምሕረት አይሆንም ነበር። ልክ እንደ ጄኔራሉ አግዚአብሔር ምሕረትን ያደረገው በመሐሪነቱና በሉዓላዊነቱ ምክንያት ይህንን ለማድረግ ስለመረጠ ብቻ ነው። ምሕረት፤ ምሕረት የሚሆነው በሉዓላዊነቱ ነፃ ምርጫ ነው። ምሕረት፤ ምሕረት እንዲሆን ሙሉ በሙሉ ሁልጊዜ በስዊው ፈቃድ የሚደረግ መሆን አለበት። እርሱ በምሕረት የተሞላ አምላክ ስለሆነ ሁሉም

የአግዚአብሔር ቅጣት የሚገባቸው ቢሆኑም አንኳ ለአያንዳንዳቸው ምሕረትን በማድረግ ሊያድናቸው መረጠ።

38ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ የአግዚአብሔር ምሕረት ስለ እርሱ ምን እንዲሰማህ ያደርጋል? ለ) ስለ ደኅንነትህስ ምን እንዲሰማህ ያደርጋል? ሐ) ስለ አራስህ ምን እንዲሰማህ ያደርጋል?

አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ስለ ደኅንነታቸው አስተዋጽኦ ሲያስቡ የራሳቸው ድርሻ ከፍተኛ እንደሆነ ይስማቸዋል። አንዳንድ ጊዜ ሌሎች ሳይድኑ እነርሱ በመዳናቸው ስለ ራሳቸው ትንሽ ኩራት ሊሰማቸው ይቃጣቸዋል። አንዳንድ ጊዜ እነርሱ ትንሽ የተሻሉ ሰዎች፤ ፈቃዳቸውን ከሌሎች የበለጠ ማስገዛት የቻሉ፤ ክርስቶስን ካልተቀበሉ ሰዎች ይልቅ መንፈሳዊ ነገር እንደተረዱ አድርገው ይቆጥራሉ። አንዳንድ ጊዜ አዳኝ ከሚያስፈልጋቸውና በአካባቢያቸው ከቃሉና ከማያምኑ ሰዎች የተሻሉ አድርገው ራሳቸውን ይቆጥራሉ። ይህ ከፍል ክርስቲያኖችን ሁሉ የሚያስታውሰው ነገር፤ አግዚአብሔር ምሕረቱን የገለጠላቸው እነርሱ ለመንፈሳዊ ነገር ባላቸው ፍላጎት ወይም መንፈሳዊ ነገር ለመቀበል ባላቸው ችሎታ ወይም ለመዳን ባደረጉት ጥረት አይደለም። ልክ እንደ ሌላው ሰው ሁሉ በጋጢአታቸው ጥፋተኞች ነበሩ። ልክ እንደ ሌሎች ሰዎች የአግዚአብሔር ቅጣት የሚገባቸው ነበሩ። ደኅንነታቸው የመጣው ሙሉ በሙሉ አግዚአብሔር በምሕረት የተሞላ በመሆኑና ሊያድናቸው ወደ እነርሱ ስለደረሰ መሆኑን ሁልጊዜ ማስታወስ አለባቸው።

39ኛ ጥያቄ፡- ስለ ደኅንነትህ የሚሰማህን ምንም ዓይነት የኩራት ዝንባሌ ካለህ በአግዚአብሔር ፊት በጸሎት ለመናዘዝ ጥቂት ጊዜ ውሰድ። አግዚአብሔር ያዳነህ መሐሪና ርኅራኄ አምላክ መሆኑን ተገንዝቦህ አመስግነው።

አራተኛ ቀን፡ ሮሜ 9:17-29

በሮሜ 9:14-29 ጳውሎስ አስቸጋሪ የሆነውን ጥያቄ ሲመልስ፡- አግዚአብሔር በሉዓላዊነቱ ለአንዳንድ ሰዎች ምሕረት ለማድረግ እንደመረጠና እንደማይጨክንባቸውም ይናገራል። የመጀሪያ መልሱ የሚመጣው ከዘጸ. 33:19 ሳይ ከሚገኘው ጥቅስ ነው። ሰዎች ሁሉ ሙሉ በሙሉ የጠፉና የአግዚአብሔር ቅጣት የሚገባቸው ነበሩ፤ ነገር ግን አግዚአብሔር የምሕረትና የርኅራኄ አምላክ ስለሆነ በሉዓላዊነቱ ማድረግ ግዴታው ያልሆነውን ነገር ለማድረግ መረጠ። በሉዓላዊነቱ

ምሕረትን ለማሳየት መረጠ። በዚህ በሉዓላዊነቱ ብቻ ማንም ሰው ሊድን ይችላል።

ነገር ግን የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ሥራዎች በተመለከተ ሕዝቡን እንዴት በምሕረቱ እንደሚያድናቸው ያልተመለሱ ጥያቄዎች በብዛት አሉ። በሮሜ 9: 17-29 ጳውሎስ በበለጠ ጥልቀት የእግዚአብሔርን ሉዓላዊ ምሕረት በደገነነት ሥራ ውስጥ ለመግለጥ ይጥራል።

- 40ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 9: 17-29 አንብብ። ሀ) እግዚአብሔር ፈርዖንን ያስነሣው ለምንድን ነው? ለ) እግዚአብሔር ኃይሉን ለማሳየት ፈርዖንን እንዴት ተጠቀመበት?

41ኛ ጥያቄ:- በሸክላና በሸክላ ሠሪ መግለጫው ጳውሎስ ስለ እግዚአብሔር ተፈጥሮ ምን ያስተምረናል? ወደ አእምሮህ የሚመጡትን አሳቦች በሙሉ ጻፍ።

42ኛ ጥያቄ:- እግዚአብሔር እርሱን የማይቀበሉትን በትዕግሥት የሚሸከመው ለምንድን ነው?

43ኛ ጥያቄ:- በሮሜ 9: 25-26 ጳውሎስ ሆሌዕ 2: 23 ና 1: 10ን ይጠቅሳል። በእነዚህ ቁጥሮች መሠረት የእግዚአብሔር ሕዝብ ባልሆኑ ሰዎች ላይ ምን ይደርሳል?

44ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 9: 27-29 ጳውሎስ ኢላ. 10: 22-23 ንና 1: 9 ን ይጠቅሳል። በእነዚህ ቁጥሮች መሠረት ሀ) ከእስራኤል ሕዝብ የሚድኑት ምን ያህሉ ናቸው? ለ) እግዚአብሔር ሊያድናቸው ብሎ ጣልቃ ባይገባ ኖሮ በእስራኤል ሕዝብ ላይ ምን ይሆን ነበር?

በሉዓላዊነቱ ሕዝብን ለማዳን፣ የእግዚአብሔር ምሕረት የሚሠራበትን መንገድ የሚያሳዩ ሁለት ጠቃሚ ትምህርቶችን ጳውሎስ ያስተምረናል።

1. የመጀመሪያ ትምህርት፡ የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ጥበብን በተሞላና ኃይል ባለው ፈጣሪ እጅ ነው ያለው የሚል ነው። የጥንት የግሪክና የሮም ሕዝቦች በዓለም ላይ ለሚፈጸሙ ነገሮች ምንም ዓይነት ምክንያት ወይም ዓላማ የለም ብለው ያምኑ ነበር። የዓለምና በዓለም የሚኖሩ ሕዝቦች ዕድል በጫካኝ እጅና በእጋጣሚ በሚሆን ነገር የሚፈጸም ብቻ ነው ብለው ያምናሉ። በሮሜ 9: 19-21 ያለው የጳውሎስ ነጥብ እግዚአብሔር ጫካኝና ውሳኔውን ያለ አላብና ያለ ጥንቃቄ የሚፈጽም አምላክ አይደለም የሚል ነው። ነገር ግን በጥንቃቄ የተሞላ፣ ጥበብን የተጎናጸፈ፣ አስቦ የሚያቅድና

የእያንዳንዱ ፍጥረት ሕይወት በቁጥጥሩ ሥር ያለ አምላክ ነው። እግዚአብሔርን እንደፈጣሪ ሰናየው ከሰዎች ሁሉ የበለጠ ጥበበኛና ኃይል የተሞላ ሰለሆነ፣ እርሱ ሊታመን የሚችል ትክክለኛና ጻድቅ ነው። የሸክላ ሠሪ ውሳኔ በሸክላዎች ላይ ያለው ዓላማ ሁልጊዜ ለመልካም እንደሆነ፣ በእግዚአብሔር ውሳኔዎች ሁሉ ውስጥ መልካም ዓላማ አለ። ሸክላ ሠሪው ሁልጊዜ የሚጥረው በጣም ቆንጆና ጠቃሚ የሆነ ሸክላ ለመሥራት ነው። እንደዚሁም እግዚአብሔር በፍጥረታቱ ሕይወት ውስጥ ከሁሉ የተሻለውን ነገር ለማድረግ ይሠራል። ውሳኔዎች ያለ ዓላማ አይደሉም። ሸክላው እራሱ የሸክላ ሠሪው አእምሮና ፈቃድ ስለሌለው ሠሪውን እንዲህ አድርገህ ሥራኝ ብሎ መወሰን እንደማይችል ሁሉ፣ የእግዚአብሔር ፍጥረታት አእምሮም ከእግዚአብሔር አእምሮ እጅግ ስለሚያንስ እግዚአብሔር ያንን ነገር ሁሉ ሲያደርግ ሊወስኑለት አይችሉም። አንድ ነገር ግን እርግጠኛ ነው፤ የእግዚአብሔር ውሳኔ ሁሉ የተመሠረተው ለፍጥረታቱ ሁሉ ምሕረትን ለማድረግ ባለው አላብ ላይ ነው። ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር ከፍጥረታቱ ሁሉ በላይ ታላቅና ብልህ ሰለሆነ ከፍጥረታቱ መካከል ማናቸውም እንዴት እንዲህ ታደርጋለህ? ብለው ሊጠይቁት አይችሉም።

ጳውሎስ በተጨማሪ፡ እግዚአብሔር «የሚወደውንም እልክኛ ያደርገዋል» (ቁ. 18)፤ ከፍጥረቱ መካከል አንዳንዶችም «ለጥፋት ተዘጋጅተዋል» (ቁ. 22) ይላል። ይህ ማለት እግዚአብሔር አንዳንድ ሰዎች ምሕረቱን እንዳይቀበሉ አድርጓቸዋል ማለት ነውን? እግዚአብሔር አንዳንድ ሰዎችን ለመቅጣት እንዲችል ክፉ አድርጎ ፈጥሮአቸዋልን? የዚህን ጥያቄ መልስ ስለ እግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት በምንነጋገርበት በሁለተኛው ክፍል እናየዋለን።

2. ሁለተኛው ትምህርት፡- እግዚአብሔርን የማይቀበሉት ሰዎች ነፃ ምርጫን ለራሱ ክብርን ለማምጣትና ለሌሎች ምሕረትን ለማድረግ እንደተጠቀመበት የሚናገር ነው። የሌሎች ነፃ አምቤተኛነት ለአንዳንድ ሰዎች ሉዓላዊው ምሕረቱ እንዲገለጥላቸው ምክንያት ሆነ።

ጳውሎስ አንዳንዶችን «ለጥፋት የተዘጋጁ» ዕቃዎች ብሎ ሲጠራ፣ እግዚአብሔር ሊቀጣቸው ይችላል ዘንድ አንዳንዶችን ክፉ አደረገ ማለት አይደለም፤ ለአንዳንድ ሰዎች ምሕረቱን ለመቀበል እንዳይችሉ

አደረጋቸው ማለትም እይደለም። ነገር ግን አንድ ሰው እግዚአብሔርን አልቀበልም ሲል እግዚአብሔር ወዳዘጋጀው ወደ አንድ ጥፋት ሲያመራ ወደሚችልበት መንገድ እራሱን አስገባ ማለት ነው። ሰውየው እራሱ የራሱን መንገድ መረጠ፤ ዳሩ ግን እግዚአብሔር ያመንገድ ወደ ጥፋት እንደሚመራ አውጇ ነበር። ያሰው የራሱን መንገድ ሲመርጥ፤ ወደ ጥፋት የሚወስደውን መንገድ እንዲከተል እግዚአብሔር ተወው ወይም ፈቀደለት ማለት ነው።

ሰዎች በነፃ ፈቃዳቸው ወደ ጥፋት የሚወስደውን መንገድ መከተልን ሲመርጡ እግዚአብሔር ደግሞ ውሳኔያቸውን ለእራሱ ክብርና ምሕረቱን ለሌሎች ለመስጠት ይጠቀምበታል። የዐመፀኞችን፣ እርሱን ያለመከተል ውሳኔ በትዕግሥት በመቀበል፤ ወደ እርሱ ክብር የሚወስደውን መንገድ ለመረጡ ሰዎች ምሕረቱን ለመግለጥ ይጠቀምበታል (ቁ. 22 ና 23)።

ጳውሎስ ይህንን ትምህርት ለማስተማር ሦስት ምሳሌዎች ይጠቀማል፡-

ሀ) የመጀመሪያው ምሳሌ በትናንትናው ጥናታችን የተመለከተው የዲባው ነው (ሮሜ 9: 10-13)። ዕብ. 12: 16-17 እንደሚያስተምረን፤ ዲባው ቁሳዊ የሆኑ ነገሮችን ከእግዚአብሔር ለማስቀደም ነፃ ምርጫ አደረገ። ሌሎች ነገሮችን ከእግዚአብሔር ለማስቀደም ሲወሰን ወደ ጥፋት የሚወስደውን መንገድ መረጠ። እግዚአብሔር በመረጠው መንገድ እንዲሄድ እጸናለትና ምርጫውን ለያዕቆብ ምሕረትን ለማድረግ ተጠቀመበት። የዲባውን እልክኝነት ለያዕቆብ ምሕረት ለወጠለት።

ለ) ሁለተኛ ምሳሌ የፈርዖን ነው።

45ኛ ጥያቄ፡- በጸ. 8: 15፤ 32፤ 9: 34 አንብብ። በእነዚህ ጥቅሶች መሠረት የፈርዖንን ልብ ያደነደነው ማነው?

በጸ. 8: 15፤ 32 ና 9: 34 መሠረት፤ ፈርዖን በመጀመሪያ በራሱ ነፃ ፈቃድ ይህንን መንገድ ስለመረጠ ወደ ጥፋት በሚወስደው መንገድ እንዲሄድ እግዚአብሔር ፈቀደለት። እግዚአብሔር የፈርዖንን ልብ ጨምሮ እልክኛ በማድረግ በመረጠው መንገድ እንዲሄድ አንደተወው አሳየ። እግዚአብሔር ይህንን የፈርዖንን ዓመፀ መቅሰፍት በመሳክት እርሱ ከግብፅ ጦር ኃይልና አማልክት ሁሉ በላይ እንደሆነ ስለሰራሌላውያንና ለቀረውም ዓለም፤ ለማሳየት ተጠቀመበት። እግዚአብሔር የፈርዖንን

የዐመፀ ምርጫ እስራኤልን ከባርነት የማውጣት፤ የማዳን ኃይሉንና ምሕረት የተሞላው ታዳጊነቱን ለማሳየት ተጠቀመበት። የማዳን ኃይሉንና ምሕረቱን በማሳየት እራሱን አስከበረ። እግዚአብሔር የፈርዖንን እልክኝነት ለእስራኤል ምሕረት አድርጎ ለወጠው።

ሐ) ሦስተኛው ምሳሌ የእስራኤልና የአሕዛብ ነው። በቁ 25ና 26 ጳውሎስ ሆሴዕ 2: 23 እና 1: 10ን ይጠቅሳል። ጳውሎስ እነዚህን ጥቅሶች የሚጠቀምባቸው፤ እግዚአብሔር አሕዛብን ለማዳን ሲል እምቢተኞች አይሁዳውያንን እንዴት እንደታገዛቸው ለማስተማር ብሎ ነው። የሆሴዕ ታሪክ፤ ዐመፀኛ በሆነችው እስራኤል ላይ ያለው ትዕግሥት ስለተሞላ የእግዚአብሔር ፍቅር ታሪክ ነው። እስራኤል እግዚአብሔርን እምቢ ስላለች «የእርሱ ያልሆነች» እና «ያልተወደደች» ሕዝብ ሆነች (ሮሜ 9: 25)፤ ነገር ግን የእርሱ ቅጣት ቢገባትም እንኳ እግዚአብሔር አላጠፋትም። በትዕግሥት ተሸክማት። ለምን? አንዳንዶችን ያድን ዘንድ ነው። የእርሱ ሕዝብ ያልሆኑት ምናልባት አንድ ቀን እንደገና የእርሱ ሕዝብ ይሆኑ ዘንድ ነው። ጳውሎስ ይህንን ክፍል እግዚአብሔር አሕዛብን ላዳነበት ሁኔታም ይጠቀምበታል። እግዚአብሔር፤ እስራኤል ለክርስቶስ ያሳየችውን እምቢተኝነት በትዕግሥት የተሸከመው ለአንድ ግልጽ ዓላማ ነበር። ይኸውም አሕዛብን ለማዳን ነው።

እግዚአብሔር እምቢተኛ የሆኑ አይሁዶችንም የተሸከመው ከአይሁድ መካከል ቅሬታዎችን ለማዳን ነው። የእነርሱ ዓመፀኝነት የሚያሳየው ጥቂት ቅሬታዎች ብቻ እንደሚድኑ ሲሆን፤ እግዚአብሔር ግን በጸጋው እነዚህን ቅሬታዎች ይጠብቃል። ከቁ. 27-29 ባለው ቃል ደግሞ ጳውሎስ ኢሳ. 1: 9 ንና 10: 22-23ን ይጠቅሳል። በዚህ ክፍል እግዚአብሔር ከእስራኤል ቅሬታዎችን በምሕረቱ እንደሚያድን ይናገራል። አዎን፤ እስራኤልን «ፈጽሞ ና ቆርጦ» (አዲሱ ትርጉም እንደሚለው «ባይዘገይ» በፍጥነት) ይፈርዳል፤ ነገር ግን እስራኤልን አይረሳም። የአብዛኛውን ሕዝብ ዐመፀ ጥቂት ታማኝ የሆኑትን ለማዳን ይጠቀምበታል። እንደ እግዚአብሔር ምሕረት ባይሆን ኖሮ፤ እስራኤል በሙሉ እንደ ሰዶምና ገሞራ ጠቅላላ ትጠፋ ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር መሐሪ ስለሆነ፤ የአንዳንዶችን ዐመፀ ስሌሎች ምሕረትን ለማድረግና ቅሬታዎችን ለማዳን ይጠቀምበታል።

በሁለቱም ጳውሎስ ስለ እስራኤል በጠቀሳቸው የብሉይ ኪዳን ጥቅሶች፡ እስራኤል ወደ ጥፋት የሚወስደውን መንገድ በነፃ ፈቃዷ መረጠች። ይህንንም ስታደርግ በመንገዷ እንድትሄድ እግዚአብሔር ፈቀደላት። ይህንንም ውሳኔ እራሱን ለማክበርና ምሕረቱን ለሌሎች አይሁዶችና አሕዛብ ለመግለጥ ተጠቀመበት።

የዒሳው፡ የፈረዖንና የእስራኤል ታሪኮች በሙሉ እንደሚያመለክቱት፡ እግዚአብሔር የሉዓላዊ ምሕረቱን የሚለማመደው የፍጥረቱን ነፃ ፈቃድ ሳይነፍግ ነው። እግዚአብሔር ወደ ጥፋት እንደሚወስድ በወሰነው መንገድ ላይ መረማመድ ሲጀምሩ በዚያው የጥፋት መንገድ እንዲሄዱ ይፈቀድላቸዋል። ከዚያም ይህን እምቢተኝነታቸውን ራሱን ለማክበርና ሌሎችን ለማዳን ይጠቀምበታል።

የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ሰዎችን ወደ እርሱ ለመሳብ እንዴት እንደሚሠራ ስለሚለው አሳብ ብዙ ያልተመለሱ ጥያቄዎች አሉ። ጳውሎስም ቢሆን ሁሉንም ለመመለስ አይሞክርም። እርሱ፡ በሮሜ 9 ላይ ባጭሩ የሚለው፡- እስራኤላውያን በሞላ የተሰፉ ልጆች ስላልነበሩ ሁሉም ክርስቶስን የተቀበሉ አልነበሩም። ሁሉም የእግዚአብሔር ሉዓላዊው ምሕረት አልተቀበሉም ነው። በሮሜ 10 ላይ ግን ጳውሎስ፡- በገዛ ፈቃዳቸው በመቃወማቸው ምክንያት እስራኤላውያን በሞላ ክርስቶስን እንዳልተቀበሉት ያብራራል። ጳውሎስ፡ እግዚአብሔር በሉዓላዊነቱ ምሕረቱን ለእንዳንድ ሰዎች ይዘረጋል፤ ነገር ግን ሰዎች ክርስቶስን ለመቀበል ወይም ላለመቀበል ለሚያደርጉት ውሳኔ ሙሉ በሙሉ ተጠያቂዎች ናቸው በሚለው ትምህርት መሐል ቅራኔ መኖሩ አልታየውም።

አንድ የቆየ ታሪክ እንዲህ ይላል፡- ወደ መንግሥተ ሰማያት መግቢያ በር ውጭ ላይ «ማንም የሚመጣ በነፃ መግባት ይችላል» የሚል ጽሑፍ ሲኖር፡ አንድ ሰው በሩን አልፎ ወደ ውስጥ ከገባ በኋላ ግን የበሩን ሌላኛው ጎን ሲመለከት፡- «ዓለም ከመፈጠሯ በፊት ለተመረጡ» የሚል ጽሑፍ ያገኛል ይላል። ሰዎች ክርስቶስን ለመቀበልም ሆነ ላለመቀበል ነፃ ምርጫ ማድረግ ይችላሉ፤ ነገር ግን ሁሉም በጋጢአት ምክንያት የጠፉ ስለሆኑ፡ የእግዚአብሔርን የሉዓላዊው ምሕረት የተቀበሉ ብቻ በመንግሥተ ሰማያት ውስጣዊ ክልል ይገኛሉ። ጳውሎስ በሮሜ 9 የሚያስተምረው ነገር እስራኤላውያን ሁሉ ክርስቶስን ያልተቀበሉበት

ምክንያት የእግዚአብሔርን የሉዓላዊ ምሕረት ሁሉም ስላልተቀበሉ ነው።

በ18ኛው መቶ ዓመት መጨረሻ ላይ ቻርልስ ስፐርጅን የሚባል በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት አጥብቆ የሚያምን ታላቅ እንግሊዛዊ ሰባኪ ነበር። አንድ ጊዜ የእግዚአብሔርን ሉዓላዊነት መሠረታዊ ትምህርት በጣም የሚጠራጠሩ ክርስቲያኖች ባሉበት ሰፍራ እንዲሰብክ ተጋበዘ። እነዚህ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ሉዓላዊነት የሚጠራጠሩበት ምክንያት ይህ ትምህርት እግዚአብሔርን ጻድቅነትና ትክክለኛነት የሚያስቀርና የሰውን ነፃ ፈቃድ የሚያጠፋ ይሆናል ብለው ስለሚፈሩ ነበር። ስፐርጅን «አሁን የምናገረው ክፍል ወደ መመረጥ መሠረታዊ ትምህርት ያመጣኛል» ብሎ መናገር እስኪጀምር ድረስ ጉባኤው ያለ ምንም ችግር ያዳምጠው ነበር። በዚህ ጊዜ ግን በጉባኤው ያለው ሕዝብ በሙሉ ጸጥ አለ። ስፐርጅንም ጉባኤውን እንዲህ ሲል ጠየቀ፡- «ክርስቲያን ከሆናችሁበት ጊዜ ጀምሮ በሕይወታችሁ የተፈጸመ ለውጥ አለን?» ጉባኤውም «አዎን፤ አሜን» በማለት መለሰ። ስፐርጅንም «ይህንን ለውጥ ያመጣው እናንተ ናችሁ ወይስ እግዚአብሔር?» በማለት ጠየቀ። ጉባኤውም «እግዚአብሔር ነው» ብሎ መለሰ። ስፐርጅንም «አዎን፤ የመመረጥ መሠረታዊ ትምህርት ይህ ነው። ለውጥን የሚያመጣ እግዚአብሔር ነው» አለ።

በሮሜ 9 የጳውሎስ ዋና መልእክት ይህ ነው። ለውጥን የሚያመጣው እግዚአብሔር ነው። ያለ እግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ማንም ሰው ተሰፋ የተነገረለት ልጅ መሆን አይችልም። ከእስራኤላውያን መካከል የእግዚአብሔርን ሉዓላዊ ምሕረት የተቀበሉት ሁሉም አይደሉም።

46ኛ ጥያቄ፡- ለክርስቶስ ወንጌል ልባቸውን ያጠነከሩ አንዳንድ ጓደኞችህን አስብ። ሀ) ያንን ሰው ወደ ክርስቶስ ሲያመጣው የሚችል ብቸኛው ነገር ምንድን ነው? ለ) ሰውየው ወደ ክርስቶስ እንዲመጣ በምን ልትረዳው ትችላለህ?

ይህ ክፍል ያለ እግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ማንም ሰው ሌላውን ሰው ወደ ክርስቶስ ማምጣት እንደማይችል ያስረዳናል። ክርስቶስን እንደ ግል አዳኝ ለመቀበል የአንድ ሰው ልብና አእምሮ ክፍት መሆኑና ዓለመሆኑን የሚወስን ለውጥ ማድረግ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው። ይህ ክርስቲያኖች ሁሉ በአእምሮአቸው ሲጠብቁት የሚገባው በጣም ጠቃሚ ነጥብ ነው። በገዛ ራሱ የአነጋገር ስልትና አላማኝነት አንድንም

ሰው ወደ ክርስቶስ ሊያመጣ የሚችል ማንም ክርስቲያን የለም። የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ብቻ ሰውን በክርስቶስ ወደሚገኘው ደኅንነት እንዲመጣ ልቡን ሊከፍት ይችላል። አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ከእግዚአብሔር ምሕረቱን ለማያምኑ ሰዎች እንዲገልጥ አጥብቆ መጸበይ ያስፈልጋል። አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ክርስቲያን መመስከር ያለበት በራሱ ኃይልና ጥበብ ሳይሆን፤ በእግዚአብሔር ኃይልና ጥበብ መሆን አለበት፤ ምክንያቱም ሰውን ወደ ክርስቶስ የሚያመጣው የእግዚአብሔር ምሕረት ብቻ ነው።

የሮሜ 9: 14-18 ማጠቃለያ:- የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ምሕረት ብቻ የሚያድን ሊሆን፤ እግዚአብሔርም ሉዓላዊ የሆነ የማዳን ኃይሉን ወደ አልከኞች እንኳ ይልካል።

የሮሜ 9: 19-21 ማጠቃለያ:- ሁሉን አዋቂና ሁሉን ቻይ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር ምሕረቱን እንደፈቀደ ይሰጣል።

የሮሜ 9: 22-29 ማጠቃለያ:- እግዚአብሔር ምሕረቱን ለሌሎች ሰዎች ይገልጥ ዘንድ ተገቢውን ምላሽ የማይሰጡ ሰዎችን እንኳ ይታገማል። እግዚአብሔር ይህንን የሚያደርገው አይሁድንና አሕዛብን ለማዳን እንደሆነ ብሉይ ኪዳን ያረጋግጣል።

የሮሜ 9: 14-29 ማጠቃለያ:- ልዑል ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔር እንደፈቀደው ተግባሩን ለመፈጸም ይችላልና እርሱ ያለማቋረጥ የሚያድን ምሕረቱን ይገልጣል።

አምስተኛ ቀን:

ወደኋላ ተመለስና ሮሜ 9: 1-29 አንብብ። ጳውሎስ ጥያቄውን እንዴት እንደመለሰ አጠቃለህ በአንድ ዐረፍተ ነገር ጻፍ። ጥያቄውም:- እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠው ተስፋ ቃል ያለ ውጤት ያልቀረው ስምንድን ነው? የሚል ነው።

የሮሜ 9: 1-29 ማጠቃለያ የእስራኤል ባለፈው ጊዜ መመረጥ:- ድርም ቢሆን የእግዚአብሔር የማዳንን ምሕረት ለመቀበል የተመረጡት የአብርሃም ዘሮች በሙሉ ስላይደሉት የእግዚአብሔር ቃል ያለ ውጤት አልቀረም።

ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት የዚህን ሳምንት ትምህርት በሙሉ ከልስ።

ሳምንታዊ የስብሰባ ጊዜ

1. ሳምንታዊ የአምልኮ ጊዜ።

2. ሳምንታዊ የጸሎት ጊዜ:- በዛሬው የጸሎት ጊዜ አንተን ለማዳን ላላየህ ምሕረትና ርኅራኄ እግዚአብሔርን አመስግንው። የክርስቶስን ወንጌል ላለመቀበል በአምቤተኝነት ለጸኑት ለአንዳንድ ለምታውቃቸው ሰዎች ጸልይ።

3. ክለሳ

4. ውይይት

ሀ. በሮሜ 9: 1-29 ጥናትህ መሠረት «እግዚአብሔር ለእስራኤል ያለው ፍቅር ውጤታማ ሳይሆን ቀረገ?» የሚለውን ጥያቄ አስቲ መልስው።

ለ. በአካባቢያችን ላሉ ሰዎች ወንጌልን ለማካፈል ምን ለመሠዋት ፈቀደኛ መሆን አለብን? እያንዳንዱ ሰው አንድ ነገር እንዲናገር አድርጉ።

ሐ. 1. የቤተሰባቸውን ክርስትና ለደኅንነታቸው መሠረት የሚያደርጉ ሰዎች በየቤተ ክርስቲያኖቻቸው አሉን? 2. ቤተ ክርስቲያን ልጆችንና ወጣቶችን ክርስቶስን ለመከተል ግላዊ ውሳኔ ማድረግ እንዳለባቸውና በክርስቲያን ቤተሰብ መወለድ ብቻ ለደኅንነት በቂ እንዳልሆነ እንዴት ማስተማር አለባት?

መ. 1. «ትንሽ» ብለው በመጥራትና ይህን ያህል መጥፎ እንዳልሆነ በመቁጠር በቤተ ክርስቲያኖችሁ ሰዎች የሚለማመዷቸው ኃጢአቶች የትኞቹ ናቸው? 2. እነዚህ ኃጢአቶች ከመንግሥተ ሰማያት የሚያስቀራቸውን ያህል ክፉ እንደሆኑ ሰዎች ይሰማቸዋልን? 3. እነዚህ ኃጢአቶች በእርግጥ እግዚአብሔርን ደስ እንደማያሰኙ እንዲያውቁ ምን ማድረግ ትችላላችሁ?

ሠ. 1. በቤተ ክርስቲያኖችሁ ያሉ ሰዎች ስለ ደኅንነታቸው የሚሰማቸው የኩራትና የትምክሕት ስሜት በቤተ ክርስቲያኖችሁ እንዴት ዓይነት ነው? 2. በውስጣቸው የሚሰማቸው ለደኅንነታቸው ያደረጉት ነገር እንዳለ የሚሰማቸው ነገር አለን? 3. ይህ ክፍል እንዲህ ዓይነቱን ስሜት እንዴት ያስተካክለዋል?

ረ. 1. በማያምኑ ሰዎች መካከል ውጤታማ የሆነ ወንጌላዊ ለመሆን በመሠልጠን ተግባሩን በመለማመድና አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ

ለማምጣት በእግዚአብሔር የሉዓላዊነት ምሕረት ላይ በመታመን መካከል ያለው ትክክለኛው ሚዛናዊ ዝምድና ምንድን ነው? 2. ይህንን ሚዛናዊነት በአገልግሎታችን ውስጥ እንዴት ማሳየት እንችላለን?

ትምህርት 13

ሮሜ 9:30-10:21

አንደኛ ቀን:

ሮሜ 9:30-33

በሮሜ 9-11 ውስጥ ጳውሎስ እግዚአብሔር ለእስራኤል የነበረው ፍቅር ያለ ውጤት ቀረን? እግዚአብሔር እስራኤልን ትቷልን? ይህ ካልሆነ፡ እብዛኛዎቹ አይሁዶች የእግዚአብሔርን የደኅንነት በረከት ሊሰጣቸው የመጣውን የእነርሱን መሢሕ ኢየሱስን ሳይቀበሉ ለምን ቀሩ? የሚሉትን ጥያቄዎች ይመልሳል። በሮሜ 9 ጳውሎስ በሥጋ የአብርሃም ዘሮች የሆኑ በሙሉ የቃል ኪዳን ልጆች ናቸው ማለት አይደለም በማለት ገለጻ እየሰጠ ጥያቄዎችን መመለስ ይጀምራል።

ነገር ግን ይህ ማለት ክርስቶስን ላለመቀበል እራሳቸው ለስጡት ውላጅ አይሁዶች ተጠያቂ አይደሉም ማለት አይደለም። ክርስቶስን እንዳይቀበሉ እግዚአብሔር አላስገደዳቸውም። በራሳቸው ነፃ ፈቃድ ክርስቶስን አንቀበልም አሉ። በሮሜ 10 አይሁዶች የራሳቸውን መሢሕ ያልተቀበሉበትን ሁለተኛ ምክንያት ጳውሎስ ይሰጣል። እግዚአብሔር ለእነርሱ የነበረው ፍቅር አብቅቶ አይደለም! ነገር ግን እነርሱ ጽድቅን በእግዚአብሔር መንገድ ሳይሆን በራሳቸው መንገድ ለማግኘት ስለመረጡ ነው።

ሮሜ 9:30-10:21 በዚህ ዘመን ላለን ክርስቲያኖችም የሚሆን ተግባራዊ ርእስ ላይ የሚያተኩር ነው። ወንጌልን በመቀበል ሰው ያለበትን ኃላፊነት ያብራራል። ከሥራ የተለየ እምነት ሰው የእግዚአብሔርን ደኅንነት የሚያገኝበት ብቸኛው መንገድ እንደሆነ አንደገና ይናገራል። ሌሎች የእግዚአብሔርን ደኅንነት እንዲቀበሉ ካስፈለገ ወንጌላውያንን መላክ አስፈላጊ እንደሆነ የሚያስተምር ክፍል ነው። ሮሜ 10 በመጽሐፍ ቅዱሳችን ውስጥ ከሚገኙ ስለ ወንጌል ሥራ ከሚናገሩ እጅግ አስፈላጊና ጠቃሚ ክፍሎች አንዱ ነው።

1ኛ ጥያቄ፡ - ሮሜ 9:30-10:21 አንብብ። እስራኤል በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለመሆን የሞከረችው እንዴት ነው?
2ኛ ጥያቄ፡ - የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ ምንድን ነው?

3ኛ ጥያቄ፡- እንደ ሰው ደኅንነትን ከማመኑ በፊት የሚያስፈልገው ነገር ምንድን ነው?
 4ኛ ጥያቄ፡- እንደ ሰው የእግዚአብሔርን የደኅንነት መልእክት እንደሰማና እንደተረዳ ለማሳየት ጳውሎስ የሚሰጠው ማረጋገጫ ምንድን ነው?

ጳውሎስ እግዚአብሔር ለአስራኤል የነበረው ፍቅር እንዳለበቃ አበከሮ ይናገራል። እግዚአብሔር የጽድቅን መንገድ ለእነርሱ እዘጋጅቷል። የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ ምንም ሳይጨመርበት በእምነት ብቻ የሚገኝ ነው። ሰዎች ይድኑ ዘንድ የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ አድርጓል። ሰዎች ሁሉ ማድረግ ያለባቸው እግዚአብሔር ያደረገውን ነገር መቀበልና ማመን ነው። እስራኤል ግን የእግዚአብሔርን የጽድቅ መንገድ አልቀበልም አለች፤ ዳሩ ግን በእምነት ከሚገኝ ጽድቅ ይልቅ በሥራ የሚገኝ ጽድቅን ፈለገች። እስራኤላውያን በራሳቸው መሢሕ በኩል የመጣው ደኅንነት ያመለጣቸው የእግዚአብሔርን ነፃ ደኅንነት እምቢ ብለው በራሳቸው መንገድ ሊያገኙት ስለሞከሩ ነው።

ይህ በነፃ የሚገኝ ደኅንነት ለአይሁድም ሆነ ለአሕዛብ አሁንም ክፍት ነው፤ ነገር ግን ሰው በዚህ ደኅንነት ከማመኑ በፊት መልእክቱን መስማት አለበት። መልእክቱን ለመስማት አንድ የሚነግረው ሰው ይላክለት ዘንድ ያስፈልጋል። ጳውሎስ አይሁድ የደኅንነትን መልእክት አንደሰሙና አንደተረዱ ለመግለጽ ከብሉይ ኪዳን በርካታ ጥቅሶችን በመጥቀስ ያረጋግጣል። ከመዝ. 19 እስራኤል የእግዚአብሔርን የደኅንነት መንገድ በእርግጥ እንደሰማች ያሳያል። ከዘዳ. 32 ና ከኢሳ. 65 ደግሞ እስራኤል የሰማችውን መልእክት እንደተረዳች ነገር ግን አልቀበልም እንዳለች ያሳያል።

እስራኤል የራሷን መሢሕ ያልተቀበለችው ለምንድን ነው? በእግዚአብሔር የደኅንነት በረከት ሐሜት ያላደረገችው ለምንድን ነው? በሮሜ 9:30-10:21 በሰው ኃላፊነት ላይ ትኩረት በማድረግ ጳውሎስ መልስ ይሰጣል። አይሁዶች ለራሳቸው በተሰጣቸው የደኅንነት ቃል ኪዳን ያልተደሰቱበት ሁለተኛው ምክንያት የሰሙትንና የተረዱትን የእግዚአብሔርን የደኅንነት መንገድ እምቢ ብለው በራሳቸው መንገድ ለመዳን በመጣራቸው ነው።

5ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 9:30-33 አንብብ። ሀ) ጽድቅን ያገኙ እነማን ናቸው? ለ) እንዴት አገኙት?
 6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጽድቅን ያገኙ እነማን ናቸው? ለ) ምን ዓይነት ጽድቅ ለማግኘት ሞከሩ? ሐ) ለምን አላገኙም?
 7ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለእስራኤል የማስናከያ ድንጋይ የሆነበት ምንድን ነው? ለ) ይህ ማን ይመስላችኋል?
 8ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ድንጋይ ለሚታመኑ ሰዎች የሚሆነው መልካም ነገር ምንድን ነው?

በሮሜ 9:30 ጳውሎስ እስራኤል የራሷን መሢሕ ያልተቀበለችበትን ሁለተኛውን ምክንያት መናገር ይጀምራል። «እንግዲህ ምን እንላለን?» ብሎ በመጠየቅ ዋና አሳቡን ለማስፈር ይነሣል። አሕዛብ የእግዚአብሔርን ጽድቅ ያገኙት በእግዚአብሔር መንገድ ማለትም በእምነት ስለተቀበሉት ነው። አይሁድ ደግሞ የእግዚአብሔርን ጽድቅ ያልተቀበሉት የራሳቸው መንገድ በሆነው በሥራ ሊያገኙት ስለሞከሩ ነው። ጳውሎስ «አሕዛብ ጽድቅን አልተከተሉም ነበር» ይላል። በአጠቃላይ አይሁድ ያልሆኑ ሕዝቦች ከእውነተኛ ቅዱስ ከአንዱ አምላክ ጋር መንገዳቸውን ለማስተካከል አልሞከሩም። በእርግጥ አንዳንድ እንደ ቆርኒሊዎስ ያሉ ሰዎች ብቻ ይህንን አድርገዋል (የሐዋ. 10)፤ ነገር ግን አብዛኞቹ አይሁድ ያልሆኑ ሰዎች ስለብቸኛው እውነተኛ አምላክ ግድ ስላልነበራቸው ከእርሱ ጋር መንገዳቸውን ለማስተካከል አይሞከሩም ነበር። ይህም ቢሆን በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ስለሚገኘው ደኅንነት መልካሙን የምሥራች ሊሰሙና እንዲቀበሉትም ዕድል ሊሰጣቸው አብዛኞቹ በታላቅ ጉጉት ይህንን መልካም የምሥራች ተቀበሉ።

9ኛ ጥያቄ፡- የሐዋ. 13:44-48 አንብብ። ሀ) ከጳውሎስና ከበርኖባስ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማት ብዙ አሕዛብ ወደ እነርሱ ሊመጡ፣ አይሁዶች ምን አደረጉ? ለ) ጳውሎስና በርኖባስ ከዚያ በኋላ ምን አደረጉ? ሐ) አሕዛብ ለዚህ ሁሉ ነገር የሰጡት ምላሽ ምንድን ነው?

በሐዋ. 13 ሉቃስ በእንጾኪያ ጲስድያ ጳውሎስና በርኖባስ ወንጌልን በሰበኩ ጊዜ ምን እንደተፈጸመ ይናገራል። በመጀመሪያ አይሁዶች ስለ ኢየሱስ በሚነገረው መልካም የምሥራች ላይ ፍላጎት እንዳላቸው ለማሳየት ሞከሩ፤ ነገር ግን ወደ አይሁድ ምክራብ ብዙ አሕዛብ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስማት መመጣታቸውን ባዩ ጊዜ፣ አይሁዶች

ቀኑን፤ ጳውሎስንና በርናባስን መተቸት ጀመሩ፤ ስለዚህ ጳውሎስና በርናባስ ፈታቸውን ወደ አሕዛብ በመመለስ በቅድሚያ ለእነርሱ መስበክ ጀመሩ። እሕዛብም እጅግ ደስ አላቸው፤ እብዛኛዎቹም በተነገራቸው በእግዚአብሔር ቃል አመኑ።

ሐዋርያት የክርስቶስን የደኅንነት መልእክት ይዘው በዞሩበት ቦታ ሁሉ ይህ ነገር ተደጋግሞ ታይቷል። አይሁድ ብዙ ጊዜ የክርስቶስን ወንጌል ስለማይቀበሉ ሐዋርያት ለአሕዛብ ይሰብኩ ነበር። እሕዛብም ወንጌልን በሚሰሙበት ጊዜ ብዙዎቹ በታላቅ ጉጉት ወንጌልን ይቀበሉ ነበር። በሮሜ 9:30 ላይ ጳውሎስ የሚለው ይህንን ነው። እሕዛብ እግዚአብሔርን በንቃት ባይፈልጉም እንኳ ኢየሱስ የጋጢአታቸውን ዕዳ መክፈል እንደሞተላቸው ሊሰሙ መልእክቱን አምነው በመቀበል ኢየሱስ ብቻ እንደሚያድን ይታመኑ ነበር። ወንጌልን በእምነት ብቻ ይቀበሉ ነበር።

በሌላ በኩል ግን አይሁዶች ጳድቃን ለመሆን በጣም ይተጉ ነበር። ኢየሱስ በኖረበት ዘመን የነበሩ ፈረሳውያንና ሌሎች ሃይማኖታዊ ቡድኖች በእግዚአብሔር ፊት ጳድቃን ለመሆን በመሞከር ሕይወታቸውን በሙሉ ሰጥተው ነበር፤ ነገር ግን ጳድቃን ለመሆን የሚሞከሩት እንዴት ነበር? ጳውሎስ ጳድቃን ለመሆን የሚሞከሩት «በመጽደቅ ሕግ» ነው ይላል። ጽድቅን ለማግኘት የሚሞከሩት ሕግን በመታዘዝ ነበር። ጽድቅን «በሥራ» ለማግኘት ይከታተሉ ነበር። መልካም ሥራ በመሥራት ከእግዚአብሔር መልካም ነገርን ለማግኘት ሞክረው ነበር። ይህ በእግዚአብሔር ፊት ጳድቅ ለመሆን እርሱ ያዘጋጀው መንገድ አልነበረም። የእግዚአብሔር መንገድ የእምነት መንገድ ነው። እስራኤላውያን ግን በእግዚአብሔር ፊት ጳድቅ ለመሆን የእግዚአብሔርን መንገድ ከመከተል ፈንታ የራሳቸውን መንገድ መረጡ።

በዚህም ምክንያት በእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ ተሰናክሎ። ጳውሎስ በእስራኤል ላይ የሆነውን ለመግለጽ ሁለት ጥቅሶችን ከኢሳይያስ ይጠቅሳል።

10ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ኢሳ. 8:13-15 እንብብ። እግዚአብሔር ለእስራኤል ራሱ ለመሆን ያለበው ምን ነበር? ለ) እግዚአብሔር ለእስራኤል ምን ዓይነት ድንጋይ ሆነ? ሐ) ኢሳ. 28:16ን እንብብ። በእግዚአብሔር የማዕዘን ድንጋይ የሚታመን ምን ይሆናል?

በኢሳይያስ እግዚአብሔር ለእስራኤል የማዕዘን ድንጋይና መቅደስ እንደሚሆን ቃል ኪዳን ገብቶ ነበር። ይህ ማለት መጠለያ ሊሆናቸው የሚችል ጠንካራ ድንጋይ ማለት ነው። በዚህ ድንጋይ ሊታመኑ ምንም እንደማይደርስባቸውና መጠለያን እንደሚያገኙ እርግጠኛ ይሆናሉ። በዚህ ድንጋይ መታመናቸው የሚያሳፍር የሚሆንበት ምክንያት ጨርሶ ሊኖር አይችልም። በወውሉ ንፋስና በሌሎች አስቸጋሪ ሁኔታዎች ውስጥ መጠለያ የሚሆን ሆኖ ሁልጊዜ እንደሚቆም እርግጠኛ ነው፤ ዳሩ ግን ብዙዎች አይሁዶች ወደዚህ የመቅደስ ድንጋይ አይመጡም። ለመጠለያ ወደዚህ ድንጋይ በመምጣት ፈንታ በዚህ ድንጋይ ይሰናከላሉ። ድንጋዩ መጠለያ ከመሆን ፈንታ ጠልፎ የሚጥላቸውና የሚሰበሩበት ይሆናል።

በሮሜ 9:32-33 ጳውሎስ ይህ እግዚአብሔር ያዘጋጀው የማዕዘን ራስ ድንጋይ ጌታ ኢየሱስ እንደሆነ ይናገራል። እርሱ የእግዚአብሔር የደኅንነትና የጥበቃ መንገድ ነው። ወደ እርሱ የሚመጡና የሚቀበሉት ሁሉ እግዚአብሔር ከጋጢአታቸው ያድናቸዋል፤ በእግዚአብሔር ፊት ጳድቃን ይሆናሉ። ኢየሱስን ብቻ ለደኅንነታቸው ተስፋ የሚያደርጉ ሰዎች ጨርሶ አያፍሩም። ኢየሱስ በእግዚአብሔር ፊት ጳድቃን ሊያደርጋቸው ሳይችል ለሕተት እንደሠሩ አድርገው የሚቆጠሩበት ሁኔታ ጨርሶ አይፈጠርም። ኢየሱስ በእውነት ከጋጢአታቸው እንደሚያድናቸው እርግጠኞች መሆን ይችላሉ።

አብዛኛዎቹ አይሁድ ግን ደኅንነት ይቀበሉ ዘንድ ዋናውና ብቸኛው መንገድ ኢየሱስ እንደሆነ አይቀበሉም። በራሳቸው መልካም ሥራ የእግዚአብሔርን ጽድቅ ለማግኘት ስለሚሞከሩ የእግዚአብሔርን ጽድቅ በኢየሱስ በኩል ፍጹም እንዲሁ እንደሚያገኙ ለማወቅ ወይም ለመገንዘብ አይችሉም። በዚያ ፈንታ በኢየሱስ ተሰናክሎ መልካም ሥራቸው በሙሉ በእግዚአብሔር ፊት ለጽድቅ ሊያስቆጥሩላቸው የሚችለው አንዳችም ነገር ያለመኖሩን በሚናገረው አሳብ ተሰናክሎ፤ ስለዚህ በዚያ ይደናቀፋሉ። ደኅንነትና ጥበቃን ሊጠባቸው በዚያ ያለ ቢሆንም፤ ነፃ የሆነውን የደኅንነትና ሰጦታውን ለመቀበል ወይም ለመረዳት አልቻሉም፤ ስለዚህም ተደናቀፉ።

ብዙ ሰዎች ዛሬ እንደዚህ አይሁዶች ናቸው። በእግዚአብሔር ፊት ጳድቃን ለመሆን በርትተው ይሠራሉ፤ ነገር ግን መልካም ሥራቸው ሁሉ ትርጉም የሌለው መሆኑንና በመልካም ሥራቸው መደገፍ አቋመው

ለደገነታቸው በኢየሱስ መደገፍ አንዳለባቸው ሲሰሙ በመልእክቱ ይሰናከላሉ።

አንድ ጊዜ አንዲት ክርስቲያን ሴት በአንድ መደብር ለገዛቸው ዕቃ ገንዘብ ለመክፈል እየተጠበቀች ነበረች። ሌላ በዕድሜ የገፉ ሴት ከገንዘብ ተቀባይ ጋር እየተነጋገሩ ገንዘብ ይከፍሉ ነበር። በንግግራቸውም «ይህ ለኔ በጣም ግሩም ቀን ነው። እስካሁን ድረስ ለሠራጳቸው መልካም ሥራዎች በሙሉ ዛሬ ከቤተ ክርስቲያኔ ሽልማት አገኛለሁ።» አየህ፤ ታማኝ እስከሆንህ ጊዜ ድረስ የምታምነው ነገር ምንም ቢሆን እርሱ እያሰጠንቅም» ይሉ ነበር። አንዲያውም ይግረምሽ ብለው ወደ ክርስቲያኗ ሴት ዞር በማለት፤ «በዚህ አሳብ አትሰማሂምን?» ብለው ጠየቁለት። ይህች ክርስቲያን እጎት በመጀመሪያ ብትገረምም እግዚአብሔር ወንጌልን ለመናገር ዕድል እንደሰጣት ተሰማት። ስለዚህ እንዳታስቀይማቸው በመጠንቀቅ «እጅግ ብዙ መልካም ነገር በሕይወት ዘመንዎ ያደረጉ በመሆንዎና ለዚህም ተግባር የታወቁ በመሆንዎ እጅግ በጣም ደስ ይለኛል። ነገር ግን አዝናለሁ! በአላቡ አልሰማማም! መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው አንደዚህ እይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ ደገነነት በሥራ ሳይሆን በጸጋ ብቻ እንደሆነ ያስተምራል። ይህ ማለት በጥረት ያልተገኘ ችሮታ ማለት ነው። ከእግዚአብሔር በእምነት የምንቀበለው ስጦታ ነው።» አለቻቸው። እኚህ በዕድሜ የገፉ ሴትም፤ «ያሁሉ ያደረግሁት መልካም ሥራስ?» አሉለት። ያች ክርስቲያን እጎትም የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ ምን እንደሆነና የሠሩትም ነገር እርሳቸውን ለማዳን እንደማይችል ማብራሪያዎችን መስጠት ቀጠለች። ጽድቅን ሊያስገኝ የሚችለው የእግዚአብሔር ሥራ ብቻ መሆኑን በመግለጥ «ለደገነነትም በክርስቶስ ማመን አይፈልጉምን?» ብላ ጠየቀቻቸው። እኚህ በእድሜ የገፉ ሴት እጅግ በመደናገጥ «80 ዓመት የደከምኩትን ድካሜን ለዚህ አሳልፈ አልሰጥም» በማለት ከመደብሩ ወጡ።

ይህ አሳዛኝ ታሪክ ነው! ነገር ግን ልክ እንደኚህ ሴት የሆኑ በርካታ ሰዎች ዛሬም አሉ። በጳውሎስም ዘመን እንደነበሩ አይሁዶች ናቸው። ሃይማኖታዊ ተግባራቸውንና መልካም ሥራቸውን አሳልፈው በመሰጠት፤ ያ በእግዚአብሔር ፊት ምንም እንዳይደለ ለመቀበል ፈቃደኞች እይደሉም። ለደገነነታቸው በኢየሱስ ብቻ ለመታመን ፈቃደኞች እይደሉም።

11ኛ ጥያቄ፡- ህ) በእንተ አካባቢ ያሉ ሰዎች እንደ እይሁዶችና እንደኚህ ሴት ለደገነነታቸው በሃይማኖታዊ አገልግሎታቸውና በመልካም ሥራቸው የሚታመኑት እንዴት ነው? ለ) በአካባቢህ የሚኖሩ ሰዎች የዕንቅፋት ድንጋይ ሆኖባቸው በክርስቶስ የሚሰናከሉት እንዴት ነው? ሐ) በመልካም ሥራቸው እራሳቸውን በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ሊያደርጉ እንደማይችሉ ከሮሜ መጽሐፍ ምን ልታካፍላቸው ትችላለህ?

ዛሬ ብዙ ሰዎች ለቤተ ክርስቲያን የሚሰጡት እገልግሎት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን እንደሚያደርጋቸው ይገምታሉ። ለእግዚአብሔር ከተሳሉና ከፈጸሙ፤ ሳያቋርጡ ከጸለዩ፤ ወደ ቤተ ክርስቲያን አቅጣጫ በመዞር ከሰገዱ፤ ለቤተ ክርስቲያንና ለድሆች ገንዘብና ንብረት ከሰጡ፤ ቅዱሳት መጻሕፍትንና መዝሙራትን ካነበነቡና ካጠኑ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን የሚሆኑ ይመስላቸዋል። እነዚህ ሰዎች በጳውሎስ ዘመን እንደነበሩ አይሁዶች ናቸው። «በሕግ መጽደቅ»ን ይከተላሉ። ጽድቅን በእምነት ሳይሆን በመልካም ሥራና በሃይማኖታዊ ሥርዓት ለማግኘት ይታገላሉ። እነዚህ ሰዎች መልካም ሥራቸው በእግዚአብሔር ፊት ጽድቅን እንደማያስገኝላቸውና ለመጽደቅ በክርስቶስ ማመን እንዳለባቸው ሲነገራቸው ብዙዎቹ ይደናቀፋሉ። መልካም ሥራቸው ሊያጸድቃቸው ባለመቻሉ ያዝናሉ። በመልካም ሰራቸው መታመን ማቆም ስላለባቸው በዚህ ይሰናከላሉ። ስለዚህ በክርስቶስ ስለሚገኝ ነፃ ደገነነት መሰማት ስለሚያስቆጣቸው ሳይቀበሉት ይቀራሉ! ይሰናከሉበታልም። አማኞች ሁሉ ከእነዚህ ሰዎች ጋር በትዕግሥትና በፍቅር የሮሜን መልእክት ሊካፈሉ ይገባል። ማንም ለው በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለመሆን የሚያበቃ በቂ መልካም ተግባር ሊፈጽም አይችልም። ጽድቅ የሚገኘው እንደ ነፃ ስጦታ ሰዎች ሊቀበሉት ብቻ ነው።

12ኛ ጥያቄ፡- በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን እንደሚያደርጋቸው በማሰብ መልካም ተግባር ለሚፈጽሙ ሰዎች ለአጭር ጊዜ ያህል ጸልይ።

የሮሜ 9:30-33 ማጠቃለያ፡- አብዛኛዎቹ እስራኤላውያን ያላገኙትን የተስፋ ቃል አሕዛብ ያገኙበት ምክንያት፤ እስራኤላውያን ጽድቅን በሥራቸው ለማግኘት በመሞከር በክርስቶስ ስለተሰናከሉ ነው።

ሁለተኛ ቀን፡

ሮሜ 10:1-8

በሮሜ 9:30-10:21 ባለው ክፍል ሐዋርያው ጳውሎስ እስራኤላውያን የራሳቸውን መሢሕ ኢየሱስን ያልተቀበሉበትን ሁለተኛ ምክንያት ይናገራል። የጳውሎስ መልስ እስራኤል በነፃ ፈቃድ የእግዚአብሔርን የደገነነት መንገድ እምቢ ብላ የራሷን መንገድ እንደተከተለች ነው። በእምነት የሚገኘውን የደገነነት መንገድ እምቢ ብለው በራሳቸው መልካም ሥራ ደገነነት ለማግኘት ሞከሩ። ስለሆነም የደገነነትን ዐለትና ጥበቃ ከክርስቶስ ከማግኘት ፈንታ በእርሱ ተሰናክሎ። በሮሜ 10:1-13 ጳውሎስ ሁለቱን የደገነነት መንገዶች የበለጠ ማብራራት ይቀጥላል።

- 13ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 10:1-4 እንብብ። ጳውሎስ እስራኤላውያን ወንድሞቼ ወደ ደገነነት ይመጡ ዘንድ ለማድረግ ከዚያ በኋላ ያደረገው ነገር ምንድን ነው?
- 14ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እስራኤላውያን የነበራቸው ቅናት ምን ዓይነት ነው? ለ) በቅናታቸው ላይ ስሕተት የሆነው ነገር ምንድን ነው?
- 15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እስራኤላውያን ያላወቁት ጽድቅ ምን ዓይነት ነው? ለ) ይህንን ጽድቅ ለላላወቁ ያደረጉትን ነገር ምንድን ነው? ሐ) እስራኤላውያን ያልተገዙበት ነገር ምንድን ነው?
- 16ኛ ጥያቄ፡- በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የሚሆነው ማን ነው?
- 17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለለ ሕግ ከርስቶስ ያደረገው ነገር ምንድን ነው? ለ) ይህ ማለት ምን ማለት ይመስልሃል?

እግዚአብሔር ለደገነነታችን በሰጠው በኢየሱስ ብዙዎች አይሁዳውያን እንደተሰናከሉ ጳውሎስ ጽፎአል። አሁን ለጥቂት ጊዜ ጳውሎስ ቆም ይላል። ይህ መስናክል ለጳውሎስ በሩቅ ያለው የሥነ-መለኮት ትምህርት ጉዳይ ብቻ አይደለም። አይሁዳውያን የራሱ ሕዝብና ቤተሰብ ስለሆኑ ታላቅ ኃዘንና ስቃይ ይሰማዋል። በልቡ ያለው ክፍተኛ ፍላጎት የአይሁድ ሕዝብ ፈቃቸውን ወደ ከርስቶስ እንዲመልሱና እንደ መሢሕና አዳኝ እድርገው እንዲቀበሉት ነበር። ጳውሎስ በሮሜ 9-11 ስለጠፉት ሕዝቦች ሊናገር፣ ለእርሱ አሳባዊ የሆነ ውይይት

አልነበረም። ልቡ ለጠፉት ነፍሳት የተሰበረ ስለነበረ አንድ ነገርን አድርጓል፡- ለደገነነታቸው ጸልዩአል።

18ኛ ጥያቄ፡- በእካባቢያችን ለሚጠፉ ነፍሳት ምን ማድረግ አለብን?

አንዳንድ ጊዜ በዚህ ዘመን ያሉ ከርስቲያኖች በእካባቢያቸው ለላሉ የማያምኑ ሰዎች ይወያያሉ። ውይይታቸው ያልዳኑ ሰዎች እንዴት እንደሚያሳድዱቸው ሊሆን ይችላል። በእካባቢያቸው የሚኖሩ የማያምኑ ሰዎችን በኃጢአት የተበላሸ የአደኗር ዘይቤ እንዴት እንደሚያርቁ ሊወያዩ ይችላሉ። ከዚህ ሌላ ትልልቅ ስብሰባዎች በማዘጋጀት ለማያምኑ ሰዎች ወንጌልን ስለ ማዳረስ በብዙ ሊነጋገሩ ይችላሉ። ብዙ ጊዜ ግን ወንጌልን ለእነርሱ ስለማዳረስ የሚያደርጉት ነገር የለም። ለማያምኑ ሰዎች ወንጌልን ስለ ማዳረስ ከርስቲያኖች ሊያደርጉት የሚችሉት መጸለይ ነው። እያንዳንዱ ከርስቲያን በእካባቢው ላሉ ለማያምኑ ሰዎች በየዕለቱ መጸለይ አለበት።

19ኛ ጥያቄ፡- እዚህ ጋትንሽ ቆም በልና ስለምታውቃቸው የማያምኑ ሰዎች እስብ። እግዚአብሔር በደገነነት መልእክቱ ወደ እነርሱ ይደርስ ዘንድ ጸልይ።

ጳውሎስ ለራሱ ሕዝብ ያለው ትኩረት ከፍተኛ የሆነው ለእግዚአብሔር ምን ያህል ቀናተኞች እንደሆኑ ያውቅ ስለ ነበር ነው። እርሱ ራሱም ለእግዚአብሔር ቀናተኛ ነበር።

20ኛ ጥያቄ፡- ፈልጉ 3:4-6 እንብብ። ለእግዚአብሔር ያለውን ቅናት ለማሳየት ጳውሎስ ምን አደረገ?

ጳውሎስ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት የሚፈልግ እይሁዳዊ ስለነበር ሊያስብና ሊደርስበት የሚችለውን መልካም ነገር ሁሉ አድርጓል። አክራሪ እንደነበሩት ፈሪሳውያን እንደ አይሁዳዊ ወገን ሕግን ለመጠበቅ ጥረት አድርጓል። እንደ ፈሪሳዊነቱ ይጠበቅበት የነበረውን ሕጋዊ የሆነ ነገር በሙሉ አድርጓል። ለይሁዳነት ሃይማኖቱ ምን ያህል የተሰጠ መሆኑን ለማሳየት፣ የእግዚአብሔርን እውነተኛ እምነት ያጠፋሉ ብሎ የገመታቸውን ሁሉ ለማጥፋት አሳድዷቸዋል። እግዚአብሔር በዚያ ደስ ይሰኛል ብሎ ይገምት ስለ ነበረ ቤተ ክርስቲያንን አሳድዷል።

ስለዚህ የአይሁድ ሕዝብ ምን ያህል ለእግዚአብሔር ቀናተኛ እንደነበረ ጳውሎስ ያውቅ ነበር፤ ነገር ግን ቀናተኝነት ብቻ በቂ

አይደለም። የአይሁዶች ቅናት «በእውቀት ላይ የተመሠረተ አይደለም» ይላል። በሌላ አባባል እግዚአብሔርን ደስ ለማለት ብዙ ቢሠሩም እንኳ እግዚአብሔር የፈለገውን ነገር አያደርጉም ነበር። እግዚአብሔር ሰዎች በእርሱ ፊት ጻድቅ የሚሆኑበትን መንገድ አቅዷል፤ ነገር ግን አይሁዶች ያንን የጽድቅ መንገድ ተዉ፤ ላይቀበሉትም ቀሩ። በምሕረቱና በእርሱ ባለቀ ሥራ በማመን የሚሆነውን የእግዚአብሔርን የጽድቅ መንገድ እምቢ በማለት ቀናተኛ የሆኑለትን ይህንን እግዚአብሔርን በእውነት እንደማያውቁት ገለጹ። ሕጉንና ታላቅነቱን ቢያውቁም እንኳ ጸጋውን፣ ፍቅሩንና ምሕረቱን እያውቁም ነበር። የእግዚአብሔርን የጽድቅ መንገድ እምቢ ሲሉ፣ በራሳቸው መንገድ ማለትም በመልካም ሥራቸው ጻድቅ ለመሆን የሚያደርጉትን ጥረት ቀጠሉ። ጥረታቸው ሁሉ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለመጠበቅ ሆነና እግዚአብሔር አራሱን ለማወቅ ላይችሉ ቀሩ።

በብሉይና በአዲስ ኪዳን ዘመን መካከል በነበረው ጊዜ እግዚአብሔርን የማይፈራ አንቲዮቄስ ኤፒፋኑስ የተባለ የአሦር ንጉሥ እስራኤልን በወረረ ጊዜ ኤሊሄዘር የተባለ የአይሁድ ካህን ተያዘና ወደ ንጉሡ ዘንድ አቅርበውት የዓላማ ሥጋ እንዲበላ ታዘዘ። አርሱ ግን «ዓይኔን ጎልጉላችሁ ብታወጡት እንኳ እንጀቱንም ለእሳት መቃጠል አሳልፋችሁ ብትሰጡት እልነካውም፤ አላደርገውም» በማለት እምቢ አለ። ንጉሡን ለመታዘዝ ፈቃደኛ ባለመሆኑ በጣም ተገረፈ፤ ሥጋው በአለንጋ ይተለታል ጀመር። በወደቀም ጊዜ ወታደሮቹ ይረግጡት ጀመር። ከጥቂት ጊዜ በኋላ አንዳንድ ወታደሮች አዘኑለት። የዓላማ ያልሆነ የተቀቀለ ሥጋ አመጡለትና «የዓላማ ሥጋ አይደለም ስለዚህ ብላው፤ ንጉሥ የዓላማ ሥጋ የበላህ ይመስለዋል በዚህም ትድናለህ» አሉት። እርሱ ግን የዓላማ ሥጋ እንደበላ በማስመስሉም ላይስማማ ቀረ። በዱላው ብዛት ሊሞት ሲል እንዲህ ብሎ ጸለየ፤ «ለሕግህ ብዬ እጅግ አስቃቂ በሆነ ሁኔታ በአለንጋ ተለብልቤ አምታለሁ አለ።»

ኤሊሄዘርና አንደ እርሱ ያሉ ብዙ አይሁዶች ለእግዚአብሔር ቀናተኞች ነበሩ። ቀናተኝነታቸው የተመሠረተው ግን የእግዚአብሔርን የጽድቅ መንገድ በተላላተ መንገድ በመረዳት ነው። የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉ በመታዘዝ ጻድቃን እንደሚሆኑ ያስቡ ነበር፤ ስለዚህ የእግዚአብሔርን ሕግ በመታዘዝ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ለመሆን ይሞክሩ ነበር። ይህ ግን የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ አልነበረም። ይህ የራሳቸው የጽድቅ መንገድ ነበር። ጻድቃን ለመሆን ታላቅ ጥረትን

አደረጉ። የመረጡት መንገድ የራሳቸው እንጂ የእግዚአብሔር ስላልነበር፣ ጥረታቸው ሁሉ ከንቁ ሆነ።

ታዲያ የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ የትኛው ነው? በቁ. 4 ጳውሎስ «ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው» ሲል ጽድቅ በክርስቶስ በማመን መሆኑን ይገልጣል። ጳውሎስ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው ሲል ምን ማለቱ ነው? (በድሮው ትርጉም «የሕግ ፍጻሜ» ሲል፣ በአዲሱ የአማርኛ ትርጉም «የሙሴ ሕግ በክርስቶስ እክትሞአል» ይላል)። ጳውሎስ ይህን ሲል ክርስቶስ የሕግ ግብና ፍጻሜ ነው ማለት ይመስላል። በፍጹምነት በመታዘዝና በጥላነትና በትንቢት የተነገረለትን ሁሉ በማሟላት ወደ ፍጻሜ አመጣው። የሕግ ትእዛዛት፣ ጥላውና ትንቢቱ ሁሉ ወደ እርሱ ያመለክቱ ነበር። ኢየሱስ በምድር ላይ በኖረበት ጊዜ አነዚህን ጥላዎችና ትንቢቶች ሁሉ ፈጸመ። እርሱም የሕግን ትእዛዛት ሁሉ በፍጹምነት ታዘዘ። የሕግን የጽድቅ መመዘኛ ሁሉ በፍጹምነት ያሟላል። ሕግን ያሟላ ክርስቶስ ብቻ ስለሆነ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ሲሆን የሚችለው በእርሱ ብቻ መሆኑ ግልጽ ሆኗል። ሕግን በመታዘዝ በእግዚአብሔር ፊት የሚያደርገው ጥረት ሁሉ ከንቱ እንደሆነ ነገሮችን ወደ ፍጻሜ አምጥቷል። ስለዚህ የሕግ ግብ ክርስቶስ ነው (ሕግ የሚያመለክተው ወደ እርሱ ነበር)፤ የሕግ ፍጻሜ እርሱ ነው (ሁሉንም ነገር እንከን ላይገኝበት ጠበቀው)። ሕግን በመታዘዝ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለመሆን የሚደረግ ሙከራ ወደ ፍጻሜ አምጥቶታል። ኢየሱስም ሕግን በፍጹምነት ስለታዘዘ በእርሱ የሚያምኑ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ይሆናሉ። በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የመሆኛው መንገድ የሙሴን ሕግ በፍጹምነት መታዘዝ አይደለም። በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን የሚችለው በክርስቶስ ኢየሱስ በመታመን ነው፤ እርሱም የሙሴን ሕግ በፍጹምነት በመታዘዝ ሙሉ በሙሉ ፈጽሞታልና።

ማሳሰቢያ፡- በዚህ ክፍል ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ የሆነው ለክርስቲያናዊ አኗኗር መንገድ ላይሆን፣ ጻድቅ ለመሆን ለሚደረግ ሙከራ እንደሆነ እንገነዘባለን። ወደ ምዕራፍ 9 ተመልሰህ የ1ኛ ቀን ትምህርትን ብትመለከት በዚያ አማኞች በሕግ ሥር ስላለመሆናቸው የተሟላ ጥናት ታገኛለህ።

የሮሜ 10:1-4 ማጠቃለያ፡- እስራኤል የተከተለችው በሥራ የሚገኘው ጽድቅ የእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ አይደለም።

ከ 5-13 ባሉት ቁጥሮች፡ በቁጥር 4 አጠቃላሉ ላቀረበው ነገር ረጅም መግለጫ ይሰጣል። ለሚያምኑት ሁሉ ከርስቶስ የሕግ ፍጻሜ የሆነው እንዴት ነው?

- 21ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 10፡5-8 እንብብ። አንድ ሰው ዘላለማዊ ሕይወትና ጽድቅን በሕግ በኩል ማግኘት የሚፈልግ ከሆነ፡ የሚያስፈልገው ምንድን ነው?
- 22ኛ ጥያቄ፡- ጽድቅን በእምነት በሚቀበሉበት ጊዜ ሰዎች ሊያደርጓቸው እንደማያስፈልግ ጳውሎስ የሚጠቅሳቸው ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው? ለመልስ ቁ 6 ና 7 ተመልከት።
- 23ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ እንደጠቀሰው እንደ ብሉይ ኪዳን ክፍል፡ የደኅንነት ቃል የት ነው?

በሮሜ 10፡5-13 ጳውሎስ በሮሜ 10፡4 ላይ ያለውን ቃል በጥልቀት ይገልጻል። በመጀመሪያ፡ ከርስቶስ የሕግ ፍጻሜ የሆነው እንዴት እንደሆነ ይናገራል። ሁለተኛ፡ ለሚያምን ሁሉ ጽድቅ እንዴት እንደሚመጣ ይገልጻል። የዚህን ምንባብ የመጀመሪያ ክፍል ዛሬ፡ ሁለተኛውን ክፍሉን ደግሞ ነገ እናጠናለን።

ከርስቶስ የሕግ መጨረሻ የሆነው እንዴት እንደሆነ ጳውሎስ ሁለት የብሉይ ኪዳን ጥቅሶችን በመጥቀስ ይገልጻል። የመጀመሪያው ጥቅስ በሮሜ 10፡5 የጠቀሰው ዘሌ. 18፡5 ነው።

24ኛ ጥያቄ፡- ዘሌ. 18፡1-5 እንብብ። እስራኤላውያን ወደ ከነዓን ምድር ከገቡ በኋላ በእግዚአብሔር በረከት ሥር ለመኖር ከፈልጉ ምን ማድረግ ነበረባቸው?

በዘሌ. 18፡5 እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ የከነዓንን ምድር ባገኙ ጊዜ በእርሱ በረከት ሊኖሩ ከፈለጉ፡ የእግዚአብሔርን ትእዛዛትና ሕጎች በሙሉ መጠበቅና የከነዓናውያንን ክፉ ተግባራት ከመፈጸም መቆጠብ እንዳለባቸው አስጠንቅቆአቸው ነበር። እርሱን በፍጹምነት በመታዘዝ ብቻ የእግዚአብሔርን ሙሉ በረከት ለመቀበልና በምድሪቱ ለመኖር እንደሚችሉ ተናግሮአቸው ነበር።

ጳውሎስ እነዚህን ቁጥሮች በመጥቀስ ሊያሳያቸው የፈለገው ነገር በሕግ በኩል የሚገኝ የጽድቅ መንገድ ፍጹም መታዘዝን የሚጠይቅ መሆኑን ነው። ለሕጉ በፍጹምነት በመታዘዝ ብቻ እስራኤላውያን በምድሪቱ መኖርን ሊቀጥሉና በእግዚአብሔር በረከት ደስ ሊሰኙ ይችሉ

ነበር። ይህ ፍጹም መታዘዝ ደግሞ የማይቻል መሆኑ የተረጋገጠ ነው። አይሁዶች ይህ የማይቻል እንደሆነና ሕጉን በመታዘዝ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለመሆን ከመመከር ይልቅ ለደኅንነታቸው በእግዚአብሔር ምሕረትና ጸጋ ሊታመኑ እንደሚገባ ማየት ነበረባቸው። ጳውሎስ እግዚአብሔር እንዳዘዘው ሕጉን የጠበቀ አንድ ሰው ብቻ እንዳለ ይናገራል። ጌታ ኢየሱስ ብቻ ሕጉን በፍጹምነት ታዝዟል! ስለዚህ ማንም ሰው እውነተኛ ሕይወት ማግኘት የሚችለው በእርሱ ብቻ ነው። ሕይወትን ለማግኘት ሕግን በፍጹምነት መታዘዝን ሕጉ ስለሚጠይቅ ነው። ደኅንነት በእርሱ በኩል የሆነው ማንም ሊታዘዘው ያልቻለውን ሕግ እርሱ በፍጹምነት ስለታዘዘ ነው።

ጳውሎስ ከርስቶስ እንዴት የሕግ መጨረሻ እንደሆነ ከቁ. 6-8 ይነግረናል። ጳውሎስ በዚህ ስፍራ የማይቻል የነበረውን፡ ሰዎችን የማዳን ሥራ እግዚአብሔር እንደሠራ ለማሳየት ዘዳ. 30፡13-14ን ይጠቅሳል።

25ኛ ጥያቄ፡- ዘዳ. 30፡11-14 እንብብ። ለእስራኤላውያን ስለሰጣቸው ትእዛዛት እግዚአብሔር ምን ይላል?

በዘዳ. 30፡11-14 እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ሕይወትና በረከት በሰጣቸው ትእዛዛት ውስጥ ሊያገኙ እንደሚችሉ ነግሮአቸዋል። ይህን ሊል ሁሉንም ትእዛዛት ሊታዘዙ ይችላሉ ማለቱ አልነበረም። በእግዚአብሔር ጸጋና በእርሱ በመታመን እያንዳንዱን የሕግን ትእዛዝ መረዳትና መታዘዝ ይችላሉ ማለቱ ነበር። ሕግጋቱ አንድ ራቅ ያለ ስፍራ ተደብቀው የሚኖሩና ልንረዳቸው የማንችላቸው አልነበሩም። ለአይሁዶች ሊረዱትና ሊያውቁት እጅግ ቀላል ሆኖ በቅርባቸው ነበር። እያንዳንዱ እስራኤላዊ እያንዳንዱን የእግዚአብሔርን ሕግ ለመረዳትና ለመታዘዝ ይችላ ነበር። በተጨማሪ እግዚአብሔር በጸጋው እስራኤላውያን በእርሱ ላይ ያላቸውን እምነት እንዲገልጹለት የመሥዋዕትን ሥርዓት ሰጣቸው። የእግዚአብሔርን ሕግ ሳይታዘዙ ሊቀሩና ኃጢአትን ሊያደርጉ በእግዚአብሔር ላይ ያላቸውን እምነት መሥዋዕት በማቅረብና ይቅርታን በመቀበል ይገልጹ ነበር። ስለዚህ ሕጎችን በሙሉ በመታዘዝ ማንም ሰው እራሱን በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ማድረግ ባይችልም ሕግ የእግዚአብሔር ጸጋ መግለጫ ነበር። አይሁዶች እያንዳንዱን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለመረዳትና ለመታዘዝ ይችሉ ነበር። እግዚአብሔርም በማይታዘዙበት ጊዜ ይቅርታን የሚቀበሉበትን መንገድ አዘጋጅቶላቸው ነበር። ጳውሎስ በሮሜ 10 ዘዳ.

30: 13-14ትን ሊጠቅስ፤ የእግዚአብሔር ጸጋ ሊያቶና ሊጠቀሙበት ለፈቀዱ በብሉይ ኪዳንም እንደነበረ ሁሉ ተቀብለው በቀላሉ ሊጠቀሙበት ለሚፈልጉ አሁንም እንዳለ ያሳያል። እያንዳንዱ የሕግ ትእዛዝን ሁሉ ለመረዳትና ለማድረግ የማይቻል እንዳልነበረ ሁሉ፤ ዛሬም እግዚአብሔር ደኅንነትን ለሰዎች ሁሉ በቀላሉ የሚገኝ አድርጎታል። ይህንንም ያደረገው የሰው ልጆች ለደኅንነታቸው ሊያደርጉላቸው የማይችሉአቸውን ነገሮች በማድረግ ነው። እርሱ ለሰው ልጆች ያደረጋቸው እነዚያ ነገሮች ምንድን ናቸው? እግዚአብሔር ጸጋውን የሰጠው፤ አስራኤል የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንድታውቅ ነው። በተጨማሪም እግዚአብሔር ጸጋውን የገለጠው እያንዳንዱ አስራኤላዊ ሕጉን መጠበቅ ስላልቻለ ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን እያንዳንዱ አስራኤላዊ የእንዱን የሕግ ነጥብ መጠበቅ በሚያስፈልገው ጊዜ በየጊዜው መታዘዝን ወይም አለመታዘዝን መምረጥ ነበረበት። መታዘዝ ከመረጠ የእግዚአብሔርን ጸጋ ማግኘት ይቻል ነበር። በቁጥር 6 በክርስቶስ ባለ እምነት ወደ እግዚአብሔር የሚመጣ ሰው ሁሉ በልቡ ክርስቶስን ለማውረድ ወደ ሰማይ እንዴት እንደሚወጣ ማሰብ እንደሌለበት ይናገራል። ጳውሎስ በዚህ ስፍራ ስለ ክርስቶስ በሥጋ መምጣት ይናገራል። ለኃጢአት ደኅንነትን ለመስጠት ክርስቶስ ከሰማይ በመምጣት የሰውን ተፈጥሮና የሰውን አካል መውሰድ ነበረበት፤ ነገር ግን ዛሬ ክርስቶስን ወደ ምድር እንደ ሰው ማምጣት የማይቻል ተግባር መፈጸም እያስፈልጋል። ለምን? ምክንያቱም እግዚአብሔር ይህንን የማይቻል የነበረ ተግባር ፈጽሞታልና። እግዚአብሔር ደኅንነትን ለመስጠት ክርስቶስን ወደ ምድር እንደ ሰው በማምጣት የማይቻለውን ተግባር ፈጽሞታል።

በተጨማሪ በቁጥር 7 እንደምናየው ወደ እግዚአብሔር በክርስቶስ እምነት የመጣው ሰው፤ ክርስቶስን ከሙታን ለማስነሣት ወደ ጥልቁ እንዴት መውረድ እንዳለበት ማሰብ እንደማይገባው ይናገራል። የክርስቶስን ትንሣኤ የሰው ልጅ ከኃጢአት ደኅንነትን ያገኝ ዘንድ አስፈላጊ ነበር። ክርስቶስ ከሙታን ባይነሣ ኖሮ፤ የኃጢአት ይቅርታ ሊኖር አይችልም ነበር። ዛሬ ግን ይህንን ክርስቶስን ከሙታን የማስነሣት ሥራ ማንም ሊሠራው እያስፈልገውም ለምን? እግዚአብሔር ይህንን የማይቻል የነበረን ክርስቶስን ከሙታን የማስነሣት ሥራ ፈጽሞታልና፤ በዚህ ምክንያት ደኅንነት የሚቻል ሆኖአል።

የእግዚአብሔርን ደኅንነት ለመቀበል፤ የማይቻሉ ነገሮችን እንዲያደርግ ማንም ሰው አይጠበቅበትም። እግዚአብሔር የማይቻለውን ነገር ፈጽሞታል። ሰዎች ሊያደርጉት ያልቻሉትን ነገር እግዚአብሔር ለላደረገው ጽድቅን የሚያመጣው ቃል በቅርብ ነው (ሮሜ 10:8)። ደኅንነትን የሚያመጣው ቃል እያንዳንዱ ሰው ማግኘት ይችላል። እንዲፈጽመው ጠንካራ ሥራን የሚጠይቅ ነገር አይደለም። ሁሉም ሊያደርገው የሚገባው ነገር «የእምነትን ቃል» በመቀበል፤ እግዚአብሔር በፈጸመው ተግባር ማመን ነው። አንድ ሰው፤ እግዚአብሔር ክርስቶስን ወደ ምድር በማምጣትና ከሞት በማስነሣት፤ ደኅንነትን ለመስጠት በሠራው ሥራ ካመነ፤ እርሱ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ነው።

ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ የሆነው እንዴት ነው? (ሮሜ 10:4)። በመጀመሪያ፤ እርሱ ትእዛዛትንና ሕጎችን በሙሉ በፍጹምነት ስለጠበቀ በእርሱ በኩል ወደ እግዚአብሔር ለሚመጡት ሁሉ ሕይወትን ይሰጣል። ሁለተኛ፤ እግዚአብሔር ክርስቶስን ወደ ምድር የማምጣትና ከሞት የማስነሣት የማይቻል ሥራ ሰዎችን ለማዳን ብሎ ፈጽሞታል። በክርስቶስ ለደኅንነት የሚያስፈልጉ ሥራዎች ሁሉ ተፈጽመዋል። ከእግዚአብሔር እንደሚሰጥ ነፃ ስጦታ ከመቀበል በስተቀር የቀረ ነገር የለም። ከቁ. 9-12 ጳውሎስ በእምነት የሆነውን ይህን ጽድቅ እንዴት መቀበል እንደሚቻል መናገሩን ይቀጥላል። ይህንን በነገው ጥናታችን እንመለከታለን።

26ኛ ጥያቄ፡- ለእግዚአብሔር ቀናተኛ የሆኑ፤ ቅናታቸው ግን የተመሠረተው በእግዚአብሔር ፊት በእውነት ጻድቅ መሆን የሚቻለው እንዴት እንደሆነ በተገለጠ እውቀት ላይ ያልሆኑ ሰዎችን እስብ። ሀ) ለእግዚአብሔርና ለሕጉ ያላቸውን ቀናተኛነት እንዴት ያሳያሉ? ለ) ለእግዚአብሔር ባላቸው ቅናት ያጡት እውቀት ምንድን ነው?

ብዙ ሰዎች ዛሬ እግዚአብሔርን ደስ ለማስሃት ቀናተኞች ናቸው። ቀደም ባለው ዘመን እንደነበሩ እንደነዚህ አይሁዶች ለእግዚአብሔር ያላቸውን መሰጠት ለማሳየት ምንም ነገር ቢሆን ያደርጋሉ። በቤተ ክርስቲያናቸው ወይም በመስጊዳቸው ያለውን ስብሰባ በታማኝነት ይካፈላሉ። ስድሆች፤ ለቤተ ክርስቲያናቸው ወይም ለመስጊዳቸው በርካታ ገንዘብ ይሰጣሉ። ከተጠየቁ ለእግዚአብሔር ያላቸውን መሰጠት ለማሳየት፤ እራሳቸውን ሊያስርቡ ወይም በመገረፍ ሊያስቃዩ ይችላሉ። እነዚህ ሰዎች ለእግዚአብሔር ቀናተኞች ናቸው፤ ዳሩ ግን ይህ ቅን

የሚመስል ቅናታቸው በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ አያደርጋቸውም። ቀናተኛ የሆኑት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ እንዴት እንደሚኮን በትክክል ሳያውቁ ነው። በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች ለጓደኞቻቸውም ሆነ ለሥራ ጓደኞቻቸው ለእግዚአብሔር በትጋት መሥራት ብቻ በቂ እንዳልሆነ ለመናገር ያገኙትን ዕድል ሁሉ መጠቀም አለባቸው። የደገነነትን ሥራ በፈጸመው በክርስቶስ ሥራ አስካላመኑ ድረስ ይህ ንጹሕ የሚመስል ቅናታቸው እንደሚጠፋና በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ስመሆን እንደማይችሉ መናገር መቻል አለባቸው።

27ኛ ጥያቄ፡- ህ) ለእግዚአብሔር ቀናተኛ የሆነና በነፃ ጸጋ ስለሚገኘው ደገነነት ግን የማያውቅ አንድ የምታውቀውን ሰው ስም ጻፍ። ለ) ወንጌልን ለዚህ ሰው ለማከፈል በዚህ ሳምንት ምን ታደርጋለህ?

ሦስተኛ ቀን፡

ሮሜ 10:8-13

በሮሜ 9:30-10:21 ጳውሎስ የሚገልጸው፡ እስራኤላውያን ከእግዚአብሔር የጽድቅ መንገድ ይልቅ የራሳቸውን የጽድቅ መንገድ ስለመረጡ፣ የራሳቸው መሢሕ የሆነውን ኢየሱስን ለመቀበል እምቢ እንዳሉ ነው። በክርስቶስ ሥራ በማመን የሚገኘውን ጽድቅ ከመቀበል ይልቅ ሕግን በመታዘዝ እራሳቸውን በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ለማድረግ ሞከሩ። በሮሜ 10:4 ጳውሎስ ሲናገር «የሚያምኑ ሁሉ ይጸድቁ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነውና» ብሏል። በሮሜ 10:5-8 ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ ይናገራል። እግዚአብሔር ለሰዎች ደገነነት ለመስጠት የሚያስፈልገውን ሥራ ሁሉ እንዳደረገ ይገልጻል። አሁን ደግሞ በሮሜ 10:8-13 ሰዎች በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ጻድቃን እንደሚሆኑ ጳውሎስ ይናገራል። የሚጸድቁት የሚያምኑ ሁሉ ናቸው። በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን ለመሆን እግዚአብሔር ለአነርሱ ያደረገውን ሥራ መቀበልና ማመን አለባቸው።

28ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 10:8-13 አንብብ። የደገነነት ቃል ያለው የት ነው?
29ኛ ጥያቄ፡- ህ) ሰው በአፋ ሲመስከር የሚገባው ምንድን ነው? ለ) በልቡ ማመን የሚገባው ምንድን ነው? ሐ) እነዚህን ነገሮች ሲያምንና ሲመስከር ምን ይሆናል?

30ኛ ጥያቄ፡- በክርስቶስ ለሚያምኑ፣ ቅዱሳት መጽሐፍት የሰጡት ተስፋ ምንድን ነው?

31ኛ ጥያቄ፡- ወደ ደገነነት ጉዳይ ስንመጣ፣ በእይሁድና በአሕዛብ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

32ኛ ጥያቄ፡- ደገነነትና በረከት የጌታን ስም በመጥራታቸው ምክንያት የሚቀበሉ እነማን ናቸው?

በሮሜ 10:5-8 ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው (ሮሜ 10:4) ማለት ምን ማለት እንደሆነ ጳውሎስ ገልጿል። በመጀመሪያ፣ እርሱ ማንም በፍጹምነት ሊጠበቃቸው የማይችላቸውን ትእዛዛት ሁሉ በፍጹምነት ስለጠበቀ፣ በእርሱ በኩል ወደ ክርስቶስ ለሚመጡት ሁሉ ሕይወትን ይሰጣቸዋል ማለቱ ነው። ሁለተኛው፣ እግዚአብሔር ሰዎችን ለማዳን አስፈላጊ ቢሆንም እንኳ የማይቻል የነበረውን ክርስቶስን ወደ ምድር የማምጣትና ከሙታን የማስነሣት ሥራ ፈጽሟል ማለት ነው። በክርስቶስ ለደገነነት የሚያስፈልግ ሥራ ሁሉ ተፈጽሟል።

አሁን በሮሜ 10:8-13 ጳውሎስ የደገነነት ሥራ በሙሉ ስለተሠራ፣ እንድ ጋጢአተኛ ደገነነትን እንደ ነፃ ሰጦታ ከመቀበል በስተቀር ምንም ሊያደርገው ወይም ሊጨምረው የሚገባ የቀረ ነገር የለም ይላል። ጳውሎስ የደገነነት ቃል «በእፍህም በልብህም ሆኖ ቀርቦልሃል» ሲል፣ ዘዳ. 30:14ን እየጠቀሰ ነው። እርሱ እንደሚለው፣ ደገነነትን ለማግኘት የሰው ኃላፊነት ከባድ አይደለም። ማንም ሰው ሊያደርገው የሚችለው ነው። ቀላልና ስህሉም ሰው የሚደርስ ነው። እርሱም ሐዋርያት የሰበኩት ቃል ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል በሠራው ነገር ማመንና መታመን ደገነነትን ለማግኘት በቂ ነው።

በሮሜ 10:9-10 ጳውሎስ ከዘዳግም 30:14 ላይ መጥቀሱን ይቀጥላል። ደገነነትን ለማግኘት ሰዎች ለወንጌሉ መልእክት የሚሰጡት ምላሽ ምንድን ነው? ያ ቁጥር እንደሚናገረው የመዳን ቃል «በእፍህና በልብህ ሆኖ ቀርቦልሃል» አንድ ሰው ለመዳን በአፋ መስክሮ በልቡ ማመን አለበት። በመጀመሪያ አንድ ሰው «ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ በአፋ መመስከር» አለበት። ጳውሎስ በዚህ ቦታ «ጌታ» የሚለውን ቃል ሲጠቀም «አለቃ» ከማለት የላቀ ትርጉም ነበረው። «ጌታ» የሚለው ቃል ከብሉይ ኪዳን ለእግዚአብሔር ከተሰጠው ስም ማለትም ከያህዌ ወይም ጀሆቫ ጋር አንድ ነው። ስለዚህ ኢየሱስ እምላክ እንደሆነ ሰውዬው

መመስከር አለበት ማለት ነው። በእርግጥ ይህ ማለት ኢየሱስን የሕይወቱ ጌታ እድርጎታል ማለት ነው። ምክንያቱም እንደ ሰው ኢየሱስ አምላክ እንደሆነ ከመስከር፣ ሊከተለው የሚገባ የሕይወቱ ጌታ እንደሆነም መስከራ ማለት ነው። እንደ ሰው የእግዚአብሔርን ደኅንነት ሊቀበል፡- ኢየሱስ አምላክ፣ ጌታውና የሕይወቱ መሪ፣ መሆኑን መቀበል አለበት። ሕይወቱንም ለጌታው ማሰራዘብ አለበት።

እንደ ሰው ለመዳን ሁለተኛ ማድረግ ያለበት ነገር፡- «ኢየሱስን እግዚአብሔር ከሙታን እንዳስነሣው» ማመን ነው። ይህ ኢየሱስ ከሞት መነሣቱን ከማመን የላቀ ነገር ነው። ይህ የትንሣኤውን ታላቅነት ማመን ነው። እግዚአብሔር ኢየሱስ ከርሰቶለን ከሞት ሊያስነሣው፣ ኢየሱስ በመስቀል ላይ የከፈለውን መሥዋዕትነት የዓለምን ኃጢአት ለመክፈል በቂ እንደሆነ ተቀብሏል ማለት ነው። እግዚአብሔር ኢየሱስን ከሙታን ሊያስነሣው በኢየሱስ ሞት ሙሉ ደኅንነት እንደተገኘ ማረጋገጫ ነበር። እንደ ሰው የኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ ለእርሱ ደኅንነትን ለመስጠት በቂ እንደሆነ ሊገነዘብ ይድናል።

መልእክቱን የሚያነቡ ሰዎች እንደተረዱት እርግጠኛ ለመሆን ጳውሎስ እሳቡን በቁ. 10 ላይ ይደመድመዋል። ከሁሉ በፊት እንደ ሰው በልቡ በክርስቶስ ማመን ወይም መደገፍ አለበት። በክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ይባላል። ይህ የሮሜ 3:21-4:25 ዋና እሳብ ነው። ይህ እምነት እውነተኛ ከሆነ በውጭም ለክርስቶስ መቆምን ያስከትላል። በእውነት በክርስቶስ ለደኅንነቱ የተደገፈ ሰው በክርስቶስ እንዳመነና የእርሱ ተከታይ እንደሆነ በእቶ ይመሰክራል። ይህ ውጫዊ የሆነ ምስክርነትም ደኅንነቱን ያጠናክራል።

ሰውን የሚያድነው ምንድን ነው? የኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ የኃጢአቱን ዕዳ ለመክፈል በቂ እንደሆነ ማመንና ኢየሱስ እምላኩና ጌታው እንደሆነ በእቶ መመስከር ነው። ይህ ለማንም ሰው ሊያደርገው የሚያቅተው ነገር አይደለም። እግዚአብሔር ለሰዎች ደኅንነት የመስጠትን የማይቻል ሥራ እንዲቻል ሰላደረገው ማንም ሰው ለዚህ ጉዳይ ምላሽ ሊሰጥና ደኅንነትን ሊቀበል ይችላል።

ከቁ. 11-13 ባሉት ቁጥሮች ውስጥ፣ ይህ ቀላል የሆነ ምስክርነትና እምነት የእግዚአብሔርን ደኅንነት ለመቀበል ለሰዎች ሁሉ የቀረበ እንደሆነ ለማረጋገጥ ሁለት ማረጋገጫዎችን ይሰጣል።

1. በሮሜ 10:11 ጳውሎስ ኢሳ. 28:16ን ለሁለተኛ ጊዜ ይጠቅሰዋል። (በመጀመሪያ ይህንን ጥቅስ በሮሜ 9:33 ጠቅሶታል)። በኢሳ. 28:16 እግዚአብሔር ለእሥራኤል ጥበቃ ሊያገኘበት የሚችሉበት ጠንካራ ዓለት እንደሚሆንላቸው የተሰፋ ቃል ሰጥቶታቸዋል። እግዚአብሔርን ከላላ እድርገው የሚታመኑበት ይህ ጠንካራ ዓለት እንደማይወድቅ የሚተማመኑ ከቶ እያፍሩበትም። ጳውሎስ ይህንን ጥቅስ የሚጠቅሰው በክርስቶስ ያለ እምነት ለደኅንነት በቂ መሆኑን ለማሳየት ነው። ኢየሱስ እምላክ ስለሆነ፣ በእርሱ ሞትና ትንሣኤ የሚታመኑ እምነታቸው ደኅንነትን ያስገኝላቸዋል። በእግዚአብሔር የፍርድ ወንበር ፊት ቆመው በድንገት ለደኅንነት የሚበቃ ነገር እንዳላደረጉ ሆነው የሚያፍሩበት ሁኔታ ሊፈጠር ጨርሶ አይችልም። እምነታቸው ደኅንነትን እንደሚያስገኝላቸው እግዚአብሔር ቃል ገብቶላቸዋል።

በጳውሎስ ጊዜ የነበሩ ሰዎች ይህንን እሳብ በተሳሳተ መንገድ ተረድተውታል። የአይሁድ ሕግ የሚጠይቀውን ነገር ሁሉ ለማድረግ በመሞከር በፍርድ ቀን እንደማያፍሩ ገምተዋል። በፍርድ ቀን እግዚአብሔር እንደሚቀበላቸው እርግጠኛ ለመሆን እራሳቸውን ጻድቃን ለማድረግ በጣም ይሞክሩ ነበር። ይህ ግን የእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ አልነበረም። ማንም ሰው የሕግ ትእዛዛትን በሙሉ መጠበቅ ለለማይችል፣ እንዲህ ዓይነቱ ደኅንነት የመፈለጊያ መንገድ በፍርድ ቀን ኃፍረትን ያስከትላል። ከእግዚአብሔር የፍጹምነት መመዘኛ መውደቃቸውን ሊገነዘቡ ድንጋጤና ኃፍረት ይከትላቸዋል። በፍርድ ቀን ኃፍረት እንደማያጋጥም እርግጠኛ የሚሆንበት ብቸኛው መንገድ፣ እግዚአብሔር በክርስቶስ ያጠናቀቀውን ሥራ መቀበል ነው።

2. መመስከርና ማመን ብቻ ደኅንነትን ለመቀበል እንደሚያስፈልጉ ጳውሎስ ያቀረበው ሁለተኛ ማረጋገጫ በ12 ና 13 ቁጥሮች ላይ ይገኛል። ጳውሎስ ደኅንነትን ለአይሁድም ሆነ ለእስላሞች ልዩነት እንደሌለው በመናገር ላይ ትኩረትን ሰጥቶ ይጀምራል። (እስላሞች የሚለው ቃል የሚወክለው በቀድሞ ትርጉም «የግሪክ ሰው» በአዲሱ ትርጉም «እረማዊ» ነው)። አይሁድም ሆነ እስላሞች ሁሉ ደኅንነትን በሚቀበሉበት መንገድ አንዳችም ልዩነት የላቸውም። ጳውሎስ ይህንን እንዴት አወቀ? ምክንያቱም ሁሉን የፈጠረ፣ የሁሉም ጌታና መሪ የሆነ እንደ ጌታ እግዚአብሔር ስላለ ነው። እንደ እግዚአብሔር

ብቻ ስላለ የእግዚአብሔርን የደንገነት በረከት ለመቀበልም አንድ መንገድ ብቻ አለ።

የእግዚአብሔርን የደንገነት በረከት ለመቀበል የሚያስችል ለሰዎች ሁሉ የሆነው አንድ መንገድ የቀነው? ጳውሎስ ኢዩ. 2:32ን በመጥቀስ ይመልሳል።

33ኛ ጥያቄ፡- ኢዩ. 2:30-32 እንብብ። ሀ) «የጌታ ቀን» ተብሎ በሚጠራው በመጨረሻው ቀን እግዚአብሔር የሚያመጣቸው አስጨናቂ ምልክቶች ምንድን ናቸው? ለ) በዚህ ቀን ሰው ደንገነትንና ነፃ መውጣትን ያገኝ ዘንድ ምን ማድረግ አለበት?

በኢዩ. 2:28-32 ነብዩ ኢዩኤል ስለመጨረሻው ቀኖች ይናገራል። በመጀመሪያ፡ በመጨረሻው ቀን ስለሚመጣው ስለ መንፈስ ቅዱስ በረከት ይናገራል። ይህ ክርስቲያኖች የተቀበሉት በረከት ነው። ሁለተኛ፡ እግዚአብሔር በምድር በሚፈርድበት በመጨረሻው ቀን ስለሚያመጣቸው ምልክቶች ይናገራል። ይህ ገና በመጨረሻው ቀን የሚመጣ ምልክት ነው። ኢዩኤል እንደሚለው በዚያ ቀን የእግዚአብሔርን ስም የሚጠሩ ብቻ ይድናሉ። ይህ ማለት በእግዚአብሔር ብቻ የሚያምኑ እርሱ እንደሚያድናቸው አውቀው በእርሱ የሚደገፉ ብቻ ይድናሉ ማለት ነው።

ጳውሎስ ይህንን ጥቅስ የጠቀሰው ከእግዚአብሔር ፍርድ መዳን የሚቻለው የጌታን ስም በመጥራት ለደንገነት በጌታ በመታመን ብቻ እንደሆነ ለማሳየት ነው። ለአይሁድም ሆነ ለክሪስቶናዊ የእግዚአብሔርን ደንገነትና የባለጠግነቱን በረከት ለመቀበል የሚያስችለው ብቸኛው መንገድ በራሱ መንገድ እንዲያድናቸው እግዚአብሔርን መጥራት ነው። ማንም ሰው የሚድንበት ብቸኛው መንገድ እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ በፈጸመው ሥራ ማመን ነው።

እንዴት መዳን እንደሚቻል ዛሬ በዓለም ላይ የተለያዩ አደናጋሪ አሳቦች አሉ። ማንም ሰው በእግዚአብሔር ፊት በሚቆምበት ጊዜ ለደንገነቱ በቂ ተግባር አልፈጸምከም ተብሎ እንዲያፍር አይፈልግም። ስለዚህ የእግዚአብሔርን ደንገነት ለማግኘት ተግተው ይጥራሉ። በርካታ መልካም ነገሮችን ሊያደርጉ ይችላሉ። ሊጸሙና ሊጸልዩ ይችላሉ። በየቀኑ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሊሄዱና ቅዱስ ቁርባንን ሊቀበሉ ይችላሉ። አሥርቱ ትእዛዛትን በሙሉ ለመጠበቅ ከፍተኛ ጥረት ያደርጉ ይሆናል፤

ዳሩ ግን እነዚህ ሰዎች በጳውሎስ ጊዜ እንደነበሩ አይሁዶች ደንገነታቸውን ሕግን በመጠበቅ ለማግኘት የሚጥሩ ናቸው። የጳውሎስ መልስ ደንገነትን በሥራ ለማግኘት ጥረት ማድረግ የእግዚአብሔር የደንገነት መንገድ አይደለም የሚል ነው። የደንገነትን አስቸጋሪ ሥራዎች በሙሉ እግዚአብሔር ፈጽሞታል። ከማንም ሰው የሚጠበቀው ነገር ቢኖር የእግዚአብሔር ሥራ ለደንገነታችን በቂ አንደሆነ ማመንና በክርስቶስ ላይ ያለውን እምነት ለሌሎች መመስከር ነው። ማንም ይሁን፣ ከዚያ ወዲያ የእግዚአብሔርን የደንገነት በረከቶች ሐሌት እንደሚያደርግባቸው እርግጠኛ መሆን ይችላል የሚል ነው።

34ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጥቂት ቆም በልና ደንገነታቸውን በመልካም ሥራቸው ለማግኘት ብለው የሚጥሩ የምታውቃቸውን የሦስት ሰዎች ስም ዳፍ። ለ) በሮሜ 10:6-13 ባለው ክፍል ላይ ተመሥርተህ፣ ከእግዚአብሔር ደንገነትን የመቀበያው መንገድ እምነት ብቻ አንደሆነ የምታስረዳበትን የወንጌል አቀራረብ ዳፍ። ሐ) ለእነዚህ ሰዎች ወንጌልን ለማካፈል ዕድል እንድታገኝና እግዚአብሔር ልባቸውን እንዲክፍትና ቀላል የሆነውን ወንጌል ለመረዳት እንዲችሉ ጸልይ።

የሮሜ 10:5-13 ማጠቃለያ፡- በሕግ ሥራ መጽደቅ አይቻልም፤ ነገር ግን በእምነት መጽደቅ በቀላሉ የሚገኝ ነው። አንድ ሰው በቀላሉ በጌታ ሊደገፍና ስሙን ሊጠራ ብቻ ያስፈልጋል።

አራተኛ ቀን፡

ሮሜ 10:14-21

በሮሜ 9:30-10:21 ጳውሎስ እስራኤላውያን የራሳቸውን መሢሕ ያልተቀበሉበትን ሁለተኛ ምክንያት ይሰጣል። ምክንያቱ የእግዚአብሔርን የደንገነት መልእክት በነፃ ፈቃዳቸው እምቢ ስላሉና የራሳቸውን የደንገነትን መንገድ መከተልን ስለመረጡ ነው። እግዚአብሔር ደንገነትን ሊሰጣቸው በጨረሰው ሥራ በመታመን ፈንታ ደንገነታቸውን በራሳቸው መልካም ሥራ ለማግኘት ይሞክራሉ። የደንገነት መንገድ የእግዚአብሔርን ስም በመጥራት ነው እንጂ በመልካም ሥራ ለመጽደቅ በመታመን አይደለም።

ነገር ግን ብቸኛው የደንገነት መንገድ የእግዚአብሔርን ስም መጥራት ከሆነ፣ በዓለም ሁሉ ደንገነት በክርስቶስ ብቻ አንደሆነ መንገዱ በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። ጳውሎስ አሁን የደንገነትን መንገድ የመስበኩን

አስፈላጊነት በመግለጽ እስራኤል መልእክቱን እንደሰማችና እንደተረዳች ይናገራል። ወንጌልን አምቢ ያሉት ባለመስማት ወይም ባለመረዳት አይደለም። እግዚአብሔር በነፃ ላቀረበው ደኅንነት ምላሽ ለመስጠት ሙሉ ዕድል ነበራቸው።

- 35ኛ ጥያቄ:- ሮሜ 10:14-15 አንብብ። አንድ ሰው የጌታን ስም እንዲጠራ የሚያስፈልገው ነገር ምንድን ነው?
- 36ኛ ጥያቄ:- አንድ ሰው በክርስቶስ እንዲያምን የሚያስፈልገው ነገር ምንድን ነው?
- 37ኛ ጥያቄ:- አንድ ሰው የወንጌልን ደኅንነት እንዲሰማ የሚያስፈልገው ነገር ምንድን ነው?
- 38ኛ ጥያቄ:- አንድ ሰው ወንጌልን ለመስበክ የሚያስፈልገው ነገር ምንድን ነው?
- 39ኛ ጥያቄ:- ወንጌልን ስለሚያመጡ ሰዎች እግዚአብሔር ምን ይላል?

አንድ ሰው ለመጻን የጌታን ስም የሚጠራ ከሆነ፣ የጌታን ስም ለመጥራት ዕድል የሚያገኝባቸው በርካታ ሁኔታዎች መፈጸም አለባቸው። ይህ መሆን እንዳለበት ለማሳየት ጳውሎስ በርካታ ጥያቄዎችን ያቀርባል።

በመጀመሪያ፣ አንድ ሰው ኢየሱስን ጌታው መሆኑን ከመመስከሩ በፊት ለደኅንነት ኢየሱስን በልቡ ማመን አለበት። ነገር ግን ይህ ሰው ኢየሱስ ብቸኛው የደኅንነት መንገድ መሆኑን በልቡ ከማመኑ በፊት ስለ ኢየሱስ መስማት አለበት። ስለ ኢየሱስ ሕይወት፣ ሞትና ትንሣኤ መስማት አለበት። ነገር ግን ስለ ኢየሱስ ከመስማቱ በፊት አንድ ሰው ሊሄድና ያንን መልእክት ሊያበሥርላት ይገባል። ስለዚህ አንድ ሰው ሊሄድና ደኅንነት የሚገኘው ኢየሱስን በማመን ብቻ እንደሆነ ሊነግረው አጅግ አስፈላጊ ነው።

የቀድሞ የአማርኛ ትርጉም የወንጌልን መልእክት ለሌሎች ሰዎች የሚያሰማ ሰውን «ሰባኪ» ብሎ ይጠራዋል። ይህ ጳውሎስ በአላቡ ያለውን ነገር የሚገልጽ ጥሩ ቃል አይደለም። አንዳንድ ጊዜ አንድ ሰው «ሰባኪ» የሚል ቃል ሲሰማ አንድ በቤተ ክርስቲያን መድረክ ላይ ቆሞ የሚናገር ሰው ትዝ ይለዋል። ሰባኪን ከቤተ ክርስቲያን ገንዘብ እየተከፈለው እንደሚያገለግል ወንጌላዊ ወይም አንድ የተለየ ሥልጠና በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ወይም በሴሚናሪ እንዳገኘ ቄስ አድርጎ

ይቆጥራል፤ ነገር ግን ጳውሎስ በዚህ ቦታ እንዲህ ማለቱ በቤተ ክርስቲያን የሚሰበክ ሰው ማለቱ አይደለም። ለመስበክ ከቤተ ክርስቲያን የሚከፈለው ሰውም አይደለም። በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ወይም በሴሚናሪ ሥልጠና ያገኘ ሰውም አይደለም። ቃሉ የወንጌልን መልእክት የሚናገር ማንኛውም ሰው ማለቱ ነው። አዲሱ የአማርኛ ትርጉም «የምሥራቹን ቃል የሚያበሥሩ» ይለዋል። ጳውሎስ በአጸምሮው ውስጥ ያለው ትክክለኛ አሳብ ይህ ነው። የምሥራች ቃል የሚያበሥረው ሰው ወጣት፣ ሽማግሌ፣ እናት፣ አባት፣ ተማሪ፣ የቢሮ ሠራተኛ፣ ወይም ወዝ አደር ሊሆን ይችላል። ደኅንነት በኢየሱስ መሆኑን የሚያውቅ ማንኛውም ሰው ሊሆን ይችላል። አንድ ሰው የወንጌልን ቃል እንዲሰማ፣ እንዲያምንና እንዲድን ይህንን የምሥራች ቃል የሚያመጣ ሰው መኖር አለበት።

በጉርብትና አብረሃቸው ስለምትኖርባቸው ከቤትህ ጎን ስላሉ ሰዎች አስብ። በመንገድ ላይ የሚሄዱ ወጣት ሰዎችን፣ ከጎንህ ያለውን መሬት የሚያርሱ ወይም በሚቀጥለው ግቢ የሚኖሩ ሰዎችንና፣ አብረሃቸው ትላንትና በታክሊ የሄድካቸውን ሰዎች አስብ። የሥራ ባልደረቦችህን፣ በሚቀጥለው ጠረጴዛ ላይ የምትሠራውን ሴት፣ ጠዋት በዕረፍት ሰዓት ሻይ ያመጣችልህን ሴት ልጅ፣ ነገ አብረሃቸው ስብስባ የምታደርጋቸውን የሥራ ጓደኞችህን አስብ። በዚህ ላምንት የሚያስተምርህን ፕሮፌሰር፣ በዚህ የትምህርት ክፍል ጊዜ አብረውህ የሚማሩትን የክፍል ጓደኞችህን አስብ። አትክልት ብዙ ጊዜ በምትገዛበት ሱቅ ያለውን ሰው አስብ። ከእነዚህ ሰዎች አብዛኞቹ የተላላተ የጽድቅ መንገድ ይዘዋል። ልክ እንደ አይሁዶች ሃይማኖታዊ ሥርዓታቸውና ጥረታቸው እግዚአብሔርን እንደሚያረካ ያምናሉ። ስለ እርሱ የጽድቅ መንገድ እንዲያውቁ የእግዚአብሔር ዕቅድ አንዳንዶች የክርስቶስን የደኅንነት መልእክት ወደ እነርሱ እንዲያመጡላቸው ነው። የክርስቶስን ደኅንነት መልካም የምሥራች አንድ ሰው ይዞላቸው ካልመጣ ሊያውቁት የሚችሉበት አንዳችም መንገድ የለም።

ሰዎች ደኅንነትን ያገኙ ዘንድ አንድ ሌላ ጠቃሚ እርምጃ እንዳለ የሚያሳይ ጳውሎስ አንድ አሳብ ይናገራል:- «ሰባኪ» መላክ አለበት ይላል። ብዙ ሰዎች አማኞች ካሉበት ቦታ እጅግ ራቅ ብለው ይኖራሉ። የክርስቶስን ወንጌል የሚያውቁና ሊያካፍሏቸው የሚችሉ ጓደኞችም የሏቸውም። ደኅንነት የሚገኘው በኢየሱስ ብቻ መሆኑን ቤተ ክርስቲያን የምሥራቹን ቃል የሚያበሥሩ ሰዎችን ካልላኩላቸው በሌላ በምንም

መንገድ ሊሰጠው ስለማይችሉ እብያተ ክርስቲያናት ወንጌልን የሚያስሙ ሰዎችን ሊልኩላቸው ይገባል።

ይህ መልካም የምሥራች ዘላለማዊ የደኅንነት መልእክትን ስለያዘ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቃን የሚሆኑበት ብቸኛውን መንገድ ያዘለ መልእክት ይዘው የሚሄዱትን ሰዎች፣ ጳውሎስ «አግሮቻቸው እንዴት ያማሩ ናቸው» ይላል። አዲሱ የአግሮኛ ትርጉም መምጣታቸው «እንዴት ደስ ያሰኛል» የሚል ቃል በመጨመር የበለጠ ይገልጻል። ጳውሎስ በዚህ ስፍራ ኢሳ. 52:7ን ይጠቅሳል። በዚህ ስፍራ እግዚአብሔር በምርኮ የነበሩትን እስራኤላውያንን ወደ ምድራቸው እንደሚመልሳቸው ቃል ገብቶላቸዋል። በምርኮ ለነበሩ ተስፋ ለቆረጡ አይሁዳውያን አንድ ሰው መልካምን የምሥራች ይዘላቸው ሲመጣ በታላቅ ደስታ ይቀበሉታል። ከምርኮ ነፃ የመሆንን የምሥራች ይዞ ስለሚመጣ መምጣቱ ከፍተኛ አድናቆትን ይፈጥራል። ጳውሎስ በኢየሱስ ክርስቶስ የሆነውን የዘላለምን ሕይወት መልካም የምሥራች ይዞ የሚመጣ ሰው መልእክቱን ለሚቀበሉ ሰዎች አጅግ ውብ ነው። መምጣቱን በአውነት ያደንቃሉ፤ ምክንያቱም የሚያድናቸውን መልእክት ይዞ መጥቷልና።

ይህ አግዚአብሔር ለአማኞች ሁሉ የሰጠው ትልቅ ዕድል ነው። ይህም በአካባቢያቸው ለሚኖሩ ሰዎች የሚያድነውን የወንጌልን መልእክት የማድረስ ዕድል ነው። መልእክቱን የሚቀበሉ ሰዎች አንድ ሰው መልእክቱን ወደ እነርሱ ይዞ በመምጣቱ፣ ለእነርሱ ላደረገው ጥንቃቄ ደስ ሲሰኙና ሲያመሰግኑ ይኖራሉ። ይህን መልእክት ይዘው የሚመጡ ሰዎች አመጣጣቸው ሁልጊዜ ውብ ነው።

40ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በአካባቢያችሁ ለሚኖሩ ሰዎች «መልካሙን የምሥራች የሚያበሥሩ» ይሆኑ ዘንድ ቤተ ክርስቲያን ለአባላት ምን እያደረገች ነው? ለ) ቤተ ክርስቲያን አባላቸው ወንጌልን ለሌሎች የማዳረስ ተግባራቸውን እንዲያዳብሩ የምትሰጠውን ሥልጠና እንዴት ልታሻሽል እንደምትችል አንዳንድ አሳቦችን ስጥ።
41ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የወንጌልን መልእክት ሊያካፍሏቸው የሚችሉ ክርስቲያኖች በአካባቢያቸው የሌላቸው ሰዎች የኢትዮጵያ ክፍል «መልካሙን የምሥራች የሚያበሥሩ» ሰዎችን ለመላክ ቤተ ክርስቲያን ምን እያደረገች ነው? ለ) መልካሙን የምሥራች የሚያበሥሩ ሰዎችን ወደ ሌሎች የኢትዮጵያ ክፍሎች በመላክ ሥራ

ውስጥ ቤተ ክርስቲያን የበለጠ መላተፍ እንደምትችል ያለህን አሳብ ጻፍ።

የሮሜ 10: 14-15 ማጠቃለያ፡- እንድ ሰው የጌታን ስም እንዲጠራ በወንጌል ሰባኪ መልካሙ የምሥራች ሊበክለት ይገባል።

እንድ ሰው ክርስቶስን ከማመኑ በፊትና የጌታን ስም ከመጥራቱ በፊት ወደዚያ ሰው የወንጌል መልእክት መድረስ ካለበት አይሁዶች ይህንን ዕድል አግኝተዋል? በክርስቶስ ለመደገፍ አውነተኛው ዕድል ነበራቸው? ወንጌል ወደ እነርሱ ደርሶአል? ጳውሎስ ለዚህ ጥያቄ ግልጽ የሆነ መልስ ይሰጣል፡- እዎን፤ የወንጌልን መልእክት ስምተዋል! ተረድተውታልም (ሮሜ 10: 16-21)።

42ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 10: 16-21 አንብብ። የወንጌልን መልካም የምሥራች የተቀበሉት እይሁዶች በሙሉ እንዳልሆኑ ለማሳየት ጳውሎስ የሚጠቅሰው የትኛውን ነቢይ ነው?
43ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እምነት ከየት ይመጣል? ለ) መስማት ከየት ይመጣል?
44ኛ ጥያቄ፡- ጳውሎስ እስራኤላውያን ሁሉ ወንጌል ስምተዋልን የሚለውን ጥያቄ የሚመልሰው እንዴት ነው?
45ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በማን አስቀና? ለ) እግዚአብሔር እስራኤልን በማን አስቆጣ?
46ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር በማን ተገኘ? ለ) እግዚአብሔር ለማን ተገለጠ?
47ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እግዚአብሔር እጁን ወደ ማን ዘረጋ? ለ) እግዚአብሔር እጁን የሚዘረጋውን አስክ መቼ ድረስ ነው?

ጳውሎስ በሮሜ 10: 16-21 እሥራኤላውያን የወንጌልን መልእክት በግልጽ እንደሰሙና እንደተረዱትም ያረጋግጣል። ወንጌልን ያልተቀበሉት ሊሰሙት ዕድል ሰላላገኙ አይደለም! ወይም ሰላልተረዱትም አይደለም። ወንጌልን መቀበል ትተው የራሳቸውን የደኅንነት መንገድ የተከተሉት በራሳቸው ነፃ ምርጫ ነው።

ጳውሎስ፣ እስራኤላውያን ሁሉ ወንጌልን አለመቀበላቸው ይህ አዲስና ያልተጠበቀ ነገር እንዳልሆነ፣ አንባቢዎቹን ያሳስባል። በብሉይ ኪዳን አንኳ ከእስራኤላውያን አብዛኞቹ እግዚአብሔር በነበሩበት በኩል ይልክ የነበረውን ቃል አልተቀበሉም። በኢሳ. 53: 1 ነቢዩ ኢሳይያስ አብዛኞቹ እስራኤላውያን መልእክቱን እንዳልተቀበሉ ይናገራል። በዚህ

ከፍል ኢሳይያስ በተለይ የሚተነብየው ስለ መሢሐ የተነገረውን መልእክት እብዛኛዎቹ እስራኤላውያን እንዳልተቀበሉት ነው። ስለዚህ እብዛኛዎቹ እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን መልእክት ብዙ ጊዜ አይቀበሉትም ነበር። ጳውሎስ የመልእክቱን እንባቢያን በቁ. 14 ና 15 ያለውን ነገር ያስታውሳቸዋል። ይኸውም እንደ ሰው የሚያድን እምነት ከመቀበሉ በፊት የወንጌልን መልእክት መስማት አለበት፤ የወንጌል መልእክት ይሰማ ዘንድ ደግሞ ስለ ክርስቶስ ሊሰበክለት ያስፈልጋል። ይህ ጳውሎስን ወደ ዋና እሳቡ ያመጣዋል። ስለ ክርስቶስ መልእክት እስራኤል በእርግጥ ስምታልን? ለእነርሱ በሚገባ ተገልጦላቸዋልን? መልሱ «እዎን በእርግጥ ስምተዋል» የሚል ነው። የወንጌል መልእክት ምን ያህል በሰፊው ለእይሁድ ሕዝብ እንደተገለጠ ለማሳየት መዝ. 19:4ን ይጠቅሳል። በመዝ 19:4 ዳዊት የእግዚአብሔርን ክብር የሚናገረው የተፈጥሮ ድምፅ ምድርን ሞልቷል ይላል። ስማዎችና የቀሩት ፍጥረታት ሁሉ የእግዚአብሔርን ክብር ያላወጁበት ስፍራ የለም። ልክ እንደዚሁ የእይሁድ ሕዝብ በሙሉ የወንጌልን መልእክት በግልጽና በሙላት እንደደረሰው ጳውሎስ ይናገራል። ጳውሎስ ምናልባት እያሰበ ያለው ወንጌል በግልጽ በኢየሩሳሌምና በይሁዳ፣ በእይሁዶች ምክራብ በዓለም እካባቢ ሁሉ የተፈጸመውንና በሐዋ. ሥራ የተመዘገበውን ሳይሆን እይቀርም (የሐዋ. 2:1-41፤ 3:1-4፤ 22፤ 5:12-42፤ 8:1-8፤ 11:19-21፤ 13:13-51፤ 17:1-15፤ 18:1-6፤ 19:8-10፤ 21:27-22:22፤ 28:17-31። በተጨማሪም በዚህ ሳምንት መጀመሪያ ቀን ትምህርት ያለውን 9ኛ ጥያቄ ተመልከት። እነዚህም ክፍሎች የሚያሳዩት ወንጌል በእይሁድ ሕዝብ መካከል በሰፊው እንደተገለጠ፣ እይሁዶች በተለይ ደግሞ የእይሁድ መሪዎች በተደጋጋሚ እንዳልተቀበሉት ነው።) ተፈጥሮ የእግዚአብሔርን ክብር በሁሉም ቦታ በግልጽ እንደሚያሳይ ሁሉ፣ ወንጌልም ለእይሁድ በሁሉም ስፍራ በግልጽ ተሰብኳል።

ነገር ግን ሌላ ጥያቄ አለ። ወንጌል ለእይሁዶች በምድር ሁሉ የተሰበከ ቢሆንም እይሁዶች መልእክቱን አልተረዱት እንደሆነ፣ ጳውሎስ ይህንን ጥያቄ በቁ. 19 ይጠይቅና እይሁዶች የወንጌልን መልእክት እንደተረዱት በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን በመጥቀስ ያረጋግጣል።

በመጀመሪያ ጳውሎስ ዘዳ. 32:21ን ይጠቅሳል። በዚህ ክፍል ሙሴ የሚተነብየው እሥራኤል ወደ ሐስተኛ እማልክትና ወደ ጣዖቶች ሲመለሱ፣ እግዚአብሔር ሌሎች ሕዝቦችን መሣሪያ ለማድረግ ወደ

እነርሱ ዞር እንደሚል ነው። እነዚህ እሕዛብ የእግዚአብሔር የተመረጡ ሕዝቦች እይደሉም («ሕዝቤ በማይሆንው»)፤ የእግዚአብሔርን መገለጥ ስላልተቀበሉም «በማያሰተውል ሕዝብ» ተብሎ ተጽፎአል። እግዚአብሔር ወደ እነዚህ እሕዛብ በሚመለስበት ጊዜ እስራኤላውያን ይቀኑና ይቆጡ ነበር። በወንጌሉ መልእክት የተፈጸመው ነገር ይኸው ነው። እስራኤላውያን ወንጌልን እንቀበልም ብሎ ጊዜ እግዚአብሔር ለእሕዛብ ሰጠው። እነዚህ እሕዛብ የብሉይ ኪዳን እስራኤል ከነበራት ዕድል መካከል አንዱ እንኳ ያልነበራቸው ናቸው (ሮሜ 9:4-5 ተመልከት)። ጳውሎስ ሲያሳይ የፈለገው የእግዚአብሔር መገለጥ መጠነኛ እውቀት የነበራቸው እሕዛብ ወንጌልን ተረድተው ወደ እግዚአብሔር ከመጡ፣ እስራኤላውያን ወንጌልን እንደሚረዱ የተረጋገጠ መሆኑን ነው። እሕዛብ የወንጌልን መልእክት ከተረዱ፣ እስራኤላውያን እንደሚረዱት እርግጠኛ ነው።

በሁለተኛ ደረጃ ጳውሎስ ኢሳ. 65:1-2 ይጠቅሳል። በኢሳ. 65:1 ኢሳይያስ ሲተነብይ እግዚአብሔር ለማይፈልጉት እንደተገኘ ተናግሯል። በእጠቃላይ ስናየው እሕዛብ የእስራኤል እምሳክ እግዚአብሔርን የማይፈልጉ የእሕዛብ መንግሥታት ናቸው። ጣዖታቸውና ሐስተኛ እምሳካቸውን ሲያመልኩና ሲከተሉ ነበር፤ ዳሩ ግን በወንጌል መልእክት እግዚአብሔር ለእሕዛብ እራሱን ሲገልጥ ተቀበሉት። እግዚአብሔርን የማይፈልጉ እሕዛብ እንኳ የወንጌልን መልእክት ከተረዱት በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የመሆኛቸውን እውነተኛ መንገድ ማግኘት ክቻሉ፣ እግዚአብሔርን የሚፈልጉና የእግዚአብሔር መገለጥ በብሉይ ኪዳን የነበራቸው እይሁዶችም የወንጌልን መልእክት በእርግጥ መረዳት ይችላሉ። ኢሳ. 65:2 በተጨማሪ እግዚአብሔር ለእስራኤል መልእክቱን ቢሰጥም እንኳ (እጁን ቢዘረጋ)፣ ደጋግሞ ቀኑን ሁሉ ቢናገራቸውም እነርሱ ሳይታዘዙ (እጁን ቢዘረጋ)፣ ደጋግሞ ቀኑን ሁሉ ቢናገራቸውም እነርሱ ሳይታዘዙ ቀሩ፤ እንዲያውም ተቃውመው። ጳውሎስ «የሚቃወሙ ሕዝቦች» ናቸው ሲል መልእክቱን ቢረዱትም እንኳ ሳይቀበሉት ቀሩ ማለቱ ነው። እግዚአብሔር በተደጋጋሚ ሊረዱት የቻሉትን መልእክት ሰጣቸው። እነርሱም ደጋግመው ተቃውመው።

ኢሳ. 65:1-2 እና ዘዳ. 32:21 የሚያረጋግጡት እስራኤል ወደ እነርሱ የመጣውን የወንጌል መልእክት በግልጽ እንደተረዱት ነው። ስምተው የተረዱት ቢሆንም እንኳ ሳይቀበሉት ቀሩ። ለምን? የራሳቸውን የጽድቅ መንገድ ለመከተልና የእግዚአብሔርን የደግነነት መንገድ

ላለመቀበል መረጡ። የእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ የሆነውን በክርስቶስ የተፈጸመውን ሥራ በቀላሉ በእምነት እንደመቀበል፤ በራሳቸው መልካም ሥራ ደኅንነትን ለማግኘት ሞከሩ። እሥራኤል የራሳቸውን መሢሕ ሳይቀበሉ ለምን ቀሩ? ይህ እግዚአብሔር ለእነርሱ ያለው ፍቅር ስላበቃ አይደለም፤ ነገር ግን ጽድቅን በራሳቸው መንገድ ለመከተል ከእግዚአብሔር መንገድ ይልቅ የራሳቸውን ስለመረጡ ነው።

እሥራኤላውያን በግትርነት እግዚአብሔር ለሰጣቸው ወንጌል ለመታዘዝ አምቢ እንዳሉ ሁሉ፤ ዛሬም ወንጌልን የሰሙና የተረዱ፤ ዳሩ ግን ለመቀበል ፍቃደኛ ያልሆኑ ብዙ ሰዎች አሉ። ምናልባት ወንጌልን ያካፈላቸው ክርስቲያን ጓደኛ ሊኖራቸው ይችላል። ወንጌልን በቤተ ክርስቲያን ወይም በሬድዮ ሰምተው ሊሆን ይችላል። ወንጌልን የሚገልጥ መንፈሳዊ መጻሕፍትን እንብበው ይሆናል፤ ነገር ግን ልክ እንደ አይሁዶች የሰሙትንና የተረዱትን ወንጌል ሳይቀበሉ ቀሩ። እግዚአብሔር ለእነዚህ ሕዝቦች የወንጌል እጁን ያለማቋረጥ በትዕግስት ዘረጋላቸው። የእግዚአብሔር ሕዝብ ሃላፊነት ለእነርሱ ወንጌልን በማካፈል ያለማቋረጥ መጸለይ ነው።

48ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የወንጌልን መልእክት በግልጽ የሰማና የተረዳ የምታውቀውን ሰው አስታውሱ። ይህንን ወንጌል መቀበል እንዲችል ጸልይለት። ለ) ከዚህ ሰው ጋር በአዲስ መልክ ቃሉን እንዴት እንደምታካፍለው ዐቅድ። ዐቅድህን በማስታወሻ ደብተርህ ጻፈው።

የሮሜ 10:16-21 ማጠቃለያ፡- በእሥራኤል ጉዳይ ብዙዎቹ ቃሉን የሰሙ ቢሆንም ሳይቀበሉት ቀሩ።

አምስተኛ ቀን፡

ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት ይረዳህ ዘንድ የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስ።

የሮሜ 9:30-10:21 ማጠቃለያ፡- አስራኤል በአሁኑ ጊዜ ወንጌልን ለመቀበል አምቢ ብላለች። አስራኤል የራሷን የጽድቅ መንገድ ለመከተል ብላ የእግዚአብሔር የደኅንነት መንገድ የሆነውን በክርስቶስ ማመን አምቢ ብላለች።

በሳምንታዊ የቡድን ስብሰባ ላይ ካልተገኘህ ለሳምንታዊ የቡድን ስብሰባ ክተዘጋጁት ውስጥ በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ አስላሰል (4ሐ፤

4መ፡4ሠ እና 4ረ)። ለእነዚህ ጥያቄዎችም በማስታወሻ ደብተርህ ላይ መልስ ጻፍ።

ሳምንታዊ የስብሰባ ጊዜ

1. ሳምንታዊ የአምልኮ ጊዜ

2. የሳምንቱ የጸሎት ጊዜ፡- ለእግዚአብሔር ቀናተኛ የሆኑ፤ ነገር ግን ደኅንነታቸውን በራሳቸው መልካም ሥራ ላይ የመሠረቱ ሰዎች ጸልዩ። ከዚህ በፊት ወንጌልን ሰምተው ለነበሩ ነገር ግን ላልተቀበሉት ሰዎችም ጸልዩ።

3. ክለሳ

4. ውይይት ሀ) በሮሜ 10 ላይ በመመሥረት፤ እግዚአብሔር አስራኤልን አይወድም? ለሚለው ጥያቄ መልስ ሰጥ።

ለ. 1.) በአካባቢያችሁ ያሉ ያልዳኑ ሰዎችን ወንጌልን ለማድረስና እንዲቻል ሰዎችን ለማነቃነቅ ቤተ ክርስቲያናችሁ ምን እያደረገች ነው? 2) በአካባቢያቸው ላሉ ላልዳኑ ሰዎች ለመጸለይ ትልቅ ጥረት እንዲደረግ ሰዎችን ለማነሣሣት ምን ማድረግ ትችላላህ።

ሐ) ሰዎች እግዚአብሔርን ደስ ለማሰናት በሐቀኝነትና በትጋት መሥራት በቂ ነውን? ይህ ክፍል ይህንን ጥያቄ እንዴት ይመልስዋል?

መ) የኢየሱስን ለኃጢአት መሞትና መነሣት ሳይሰማና ሳያውቅ ሰው ሊድን የሚችልበት መንገድ አለን? ይህ ክፍል ጥያቄውን እንዴት በግልጽ ይመልስዋል?

ሠ. 1) እያንዳንዱ እጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባሎቻቸው በአካባቢያቸው ላሉ ለማያምኑ ሰዎች ወንጌልን እንዴት እንደሚያካፍሉ የሚሰጧቸውን የሥልጠና ፕሮግራም እንዴት ማሻሻል እንደሚቻል ተወያዩበት። 2) ሰዎችን ለወንጌል ሥራ የማሠልጠን ዘዴን ለማሻሻል የአንተ ቤተ ክርስቲያን ከሌሎች ጋር እንዴት በኅብረትና በአንድነት ትሠራለች?

ረ. 1) በራሳችሁ እካባቢ ወንጌልን ለማስፋፋት አብያተ ክርስቲያናት እንዴት በአንድነት ሊሠሩና ሊተባበሩ ይችላሉ? 2) ምንም የወንጌል መስካሪ ወደሌለበት የኢትዮጵያ ክፍል፤ ወንጌልን ለማስፋፋት አብያተ ክርስቲያናት እንዴት ተባብረውና በአንድነት መሥራት ይችላሉ?

ሰ) እግዚአብሔር ለአንዳንድ ሰዎች ቃሉን የመስማት ዕድል አልሰጠም የሚል እባባል አለ። ለዚህ እባባል መልስ ለመስጠት ሮሜ 10:16-21 እንዴት ያገለግላል?

ትምህርት 14

ሮሜ 11:1-36

በዚህ ላምንት የመጀመሪያ ቀን ትምህርት በጣም ረዘም ያለ ሲሆን፤ የሦስተኛና የአራተኛ ትምህርቶች ግን አጠር ያሉ ናቸው፤ ስለዚህ ለመጀመሪያው ቀን ትምህርት ሰፋ ያለ ጊዜ ለመስጠት ማቀድ አስፈላጊ ነው።

አንደኛ ቀን፡

ሮሜ 11:1-10

ከሮሜ 9-11 ጳውሎስ ለልቡ እጅግ ቅርብ ስለሆነ ርእሰ ይናገራል። ይህም ርእሰ የሕዝቡ የእስራኤል ጉዳይ ነው። እስራኤል የእግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ ነበር። ይሁን እንጂ እነርሱ እግዚአብሔር የሰጣቸውን የራሳቸውን አዳኝና መሢሕ ጌታ ኢየሱስን ከመቀበል እምቢ ብለዋል። እስራኤል የራሷን መሢሕ አልቀበለም ያሰቸው ለምንድን ነው? ይህ ማለት እግዚአብሔር የተሰፋ ቃሉን ሳያሟላ ቀረ ማለት ነውን? እግዚአብሔር ለእስራኤል የሰጠውን ተስፋ ቃል ካልጠበቀ፤ የአዲስ ኪዳን ክርስቲያን እግዚአብሔር የገባውን ተስፋ ቃል እንደሚጠበቅ በምን እርግጠኛ መሆን ይችላል?

በሮሜ 9 ጳውሎስ ይህንን አስቸጋሪ ጥያቄ እስራኤላዊያን ሁሉ የተሰፋ ቃል ልጆች አይደሉም በማለት መልስ መስጠት ይጀምራል። የእግዚአብሔርን ምሕረት ለመቀበል የተመረጡት እስራኤላውያን ሁሉ አይደሉም። ሮሜ 9 በእግዚአብሔር ሉዓላዊነት ላይ የሚያተኩር ነው። በሮሜ 10 ጳውሎስ በአምነት የሆነውን የእግዚአብሔርን የደገንነት መንገድ እስራኤል ያልተቀበለችው በራሷ ነፃ ምርጫ እንደሆነ በመናገር መልስ መስጠትን ይቀጥላል። በዚህ ምትክ በሥራ የሆነውን የራሷን የደገንነት መንገድ ተከተለች። የሮሜ 10 ትኩረት ስለ ሰው ኃላፊነት ነው።

በሮሜ 11 ጳውሎስ ለጥያቄው ሦስተኛውን መልስ ይሰጣል፤ እግዚአብሔር ለእስራኤል የገባው ተስፋ ቃል ያልተሟላውም እንዴት እንደሆነ ይናገራል።